

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

JAKOBB TIVADARNÉ szül. RÁSONYI PAPP MÁRTA KISLÁNYA : MÁRTA

LEGUJABB AJÁNDÉKOZÁSI AKCIÓNK

március 10-től május 10-ig terjedő időre

1. Ajándékunk öt előfizető után

Ha valaki az öt előfizetőt nem tudja egyszerre megszerezni, de a jelzett határidő alatt megszerzi, kegyeskedjék bennünket értesíteni, hogy a közben szerzett előfizetőket vegyük előjegyzésbe és csak akkor küldjük el a 6 darab ezüst kávéskanalat tartalmazó kazettát, ha mind az

öt előfizetőt megszerezte.

Megjegyezni kívánjuk, hogy csak azok után az új fél- vagy egészéves előfizetők után áll módunkban az ajándékot megküldeni, akik az előfizetési díjat kiadóhivatalunkhoz előre beküldték. Az előfizetési díj átutalása alkalmával kérjük a postautalványon, vagy a csekkszelvényen feltüntetni az ajánló nevét, hogy fenti ajándékunkat késedelem nélkül megküldhessük, mert utólagos bejelentéseket nem vehetünk figyelembe. Egyben megjegyezni kívánjuk, hogy az egész évre előfizető szintén részesül az eddigi 9 darabból álló kézimunka ajándékunkban.

Ismételjük, hogy ezen ajándékozási akciónk visszamenő hatállyal nem bír, mert a mai napig érvényben volt tárca-ajándékunkat tudomásunk szerint minden arra jogosult előfizetőinknek megküldtük s ha esetleg előfordulna, hogy tévedésből valaki még nem kapta volna meg, kérjük, kegyeskedjenek erről bennünket értesíteni, mert a mulasztást feltétlenül azonnal pótolni fogjuk.

Teljes tisztelettel a kiadóhivatal.

Kedves előfizetőink!

Mindenkor örömmel tapasztaltuk, hogy lapunkat milyen ragaszkodó szeretettel támogatták és buzgalommal igyekeztek előfizetőtáborunk számszerű növelését gyarapítani. Az önzetlen támogatásnak ezen impozáns megnyilvánulása a legmélyebb hálát váltotta ki belőlünk és ennek hatása alatt elhatároztuk, hogy mai naptól kezdődőleg még sokkal értékesebb és méltóbb ajándékkal köszönjük meg előfizetőink pártfogását. Ezen legújabb ajándékozási akciónk, melyet 1. és 2. ábra alatt van szerencsénk bemutatni, áll hat darab összesen 120 gr. súlyú, tömör színezüst kávéskanálból, amelyet 21×19 cm nagyságú, selyemmel bélelt, izléses fatokban, vagy egyes darabonként külön-külön szintén izléses tokban küldünk meg az alábbi felteteleink mellett.

Mindazon kedves előfizetőinknek, akik mai naptól kezdődőleg lapunk részére akár egy féléves, akár egy egészéves előfizetőt szereznek, egy darab 20 gr. súlyú, tömör színezüst kávéskanalat, díszes tokban, küldünk ajándékba. Azon előfizetőinknek, akik 2, 3 vagy 4 előfizetőt szereznek, 2, 3, 4 darab fenti súlyú színezüst kanalat küldünk ajándékol.

Azon előfizetőinknek, akik két hónap alatt 5 előfizetőt szereznek, 6 darab 120 gr. összsúlyú színezüst kávéskanalat, díszes selyemmel bélelt fatokban küldünk ajándékba. (Lásd 1. sz. ábrát.) Aki az ezüst kávéskanalak egyenként való megküldését kívánja, kívánságát mindenkor teljesítjük.

2. Ajándékunk egy előfizető után

Felhívjuk kedves olvasóink szives figyelmét, hogy az ezüstkanalakat

TILLEMANN SEBESTYÉN

cég ezüstgyárából szereztük be. A cégnek Budapesten, V., Vilmos császár út 12. sz. alatt még külön óra, arany-, ezüst- és ékszeráru lerakata is van, ahol előfizetőink bevásárlásánál, lapunkra való hivatkozás esetén, 10% árengedményben részesülnek.

MAGYAR ÚRIASSZONYYOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat • Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én 20-án • Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai u. 37. (Berlini tér sarok) • Telefon: Aut. 107-23. • Előfizetési ár: egész évre 24 P, félre 12 P, negyedévre 7 P
Egyes szám ára: 80 fill. Ausztriában 1 Sh. 40 Gr. Franciaországban 6 Frc. Olaszországban 4 L. Amerikában egy évre 8 Dollár.

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

NYILT KÉRELEM

GRÓF KLEBELSBERG KUNÓ VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER ÚRHOZ!

Engedje meg Kegyelmes Uram, hogy a magyar közoktatás, a tudományok, a művészetek és az irodalom gondozásának szánt idejét néhány pillanatra egy közérdekű, humánus ügy érdekében vegyem igénybe. Úgy gondolom, helyesebb és célravezetőbb, ha papírra vetem mondani valómat, mint ha egy rövid és futólagos tömegaudiencia vakorsára bízom. Hogy a formáknak is hódoljak, tekintse Excellenciád e lap nyomtatott betűit annak a fekete ünneplőnek, amelyben meghallgatás végett jelentkezünk s a hóféhér papirost, amelyre kérelmünket írjuk, fogadja el a patyolat ingmellnek. És legyen nyilvános ez a mi audienciánk, sőt tudja meg az egész ország, miről is van szó tulajdonképen.

Újságírói kötelességem egy nap a főváros egyik nagy kórházába szólított. A beteglátogatás idején mentem ki. A tömeg egy nagy, közös körterembe sodort. Vagy harminc ágy, szorosan egymás mellett. Minden ágynak megvolt a maga szomorú, sápadtareű gazdája. Nekem nem volt betegem, hát odamentem mindegyikhez s egy-két szóval érdeklődtem az állapotuk iránt. Kevés kivétellel a kispolgári társadalom és a munkásosztály betegei, rokantjai töltötték meg a termet. Az egyik ágyon egy kovácsmeister felesége, a másikon egy takarítónő, a harmadikon egy tanító leánya, aztán egy utcai árusasszony, egy tanár felesége és így tovább. Ebből a felsorolásból ne olvasson ki Kegyelmes Ur semminő antidemokratikus célnak. Ez emberi egyenlőség, a krisztusi szeretet olyan szent előttünk, hogy a rávaló hivatkozás az emberi szenvedés láttán üres hivalkodás lenne, hiszen a felebaráti szeretet és könyörület magától értetődő parancsa a szívnek. Mégis hangsúlyoznunk kellett, nehogy bárki is szemforgató módon holmi osztálygöggel, vagy a mindenáron való elkülönzés vádjával illessen, mikor az imént leírt kórházi látványból bizonyos szociális következtetéseket kívánunk levonni.

Mi nem azért háborodtunk fel, mert kisiparos felesége, munkásasszony és tanár, meg a tanító felesége egy körterembe kerültek. Ez lehet véletlen dolga, amint hogy véletlen az is, ha egy kiváló tudós, művész vagy író kerül a közös körterembe egy napszámossal mellé. Tudjuk, hogy az élet nem disztinívál és még kevésbé tesz megkülönböztetést a betegség, a járvány, a halál. Másért voltunk mi elkéserevve. Az a nagy halátlanság mardosta a szívünket, amivel évtizedek óta szinte hagyományosan jutalmazták a magyar kultúra szolgáit, a köztisztviselőket, a tanárokat és tanítókat. Az a nagy mulasztás fáj nekünk, amelyet egyik nemzedék a másik nyakába tolt, anélkül, hogy bármelyik is jóvátette volna. A vasutasoknak, postásoknak és a rendőröknek van gyógyintézetük, van kórházuk. Megnyugvással is gondol ezekre a jóléti intézményekre minden vasutas, postás és rendőr, feleségtől, családostól. És a tanárok, a tanítók? Ennek a ha-

talmas testületnek, amely a nemzeti műveltség szent ügyének avant-gardeja, a szellemi munkában hamarabb kifáradó, hamarabb összeroppanó pedagógusoknak nincs szanatóriuma, nincs kórháza. Ezért — ismételjük: ezért és nem másért — fektetik a beteg tanítónőt, tanárnét a napszámossal mellé és lehet az a tanítónő, tanárnő földre szállott angyal, de gondolja csak el Nagyméltóságod: egy diplomás, magas műveltségű nő heteken keresztül arra a szellemi kosztra van utalva, amely egy — különben derék — napszámossal mellé és méltóztatassék hozzáalkudni a betegek idegállapotát, nagyfokú érzékenységét, aztán velünk együtt szép csöndesen eltűnődni ezen a fonákságon. Nem is kellett kíváncsi kérdések kulcsaival nyitogatnom a beteg úrnők lelki závarzatát, — elárulta valamennyiük szenvedő arca, hogy mit jelent számukra a közös körterem. Csak ezt az egy esetet mondom el. Egy tanár tizenhat éves lánykaja mellett egy ismeretlen foglalkozású és erkölcsű nő fekszik, aki napokon keresztül furcsa históriákkal szórakoztatta ártatlan szomszédját. Az ilyen veszedelemtől kötelességünk megóvni a fiatal lelkeket.

Azt hiszem, Excellenciád kifinomult kulturális érzéke máris fájdalmas esapásnak érzi ezt a halvány, szordinóra fogott kórházi beszámolót. Nagyméltóságod bizonyára épp oly élénken átérzi a közös körteremben fekvő tanító és azok női családtagjai lelki szenvedéseit, mint a sorok írója, aki közvetlen szemlélet útján győződött meg róluk. És meg vagyunk győződve róla, hogy Excellenciád velünk együtt halaszthatatlanul sürgősnek látja a magyar pedagógiai testület közegészségügyi intézményeinek kiépítését. De mintha látnók Excellenciád elborult tekintetét, de mintha hallanók, ahogy mondja: „Igen, igen . . . ez borzasztó, ezen változtatni kell. De honnét vegyem hozzá a pénzt?”

Nos, engedje meg Kegyelmes Uram, hogy a pénzkérdésről nyíltan beszéljünk. A mi tudomásunk szerint éppen a Nagyméltóságod bölcs felügyelete alatt álló különböző alapokból tekintélyes összegek jutottak olyan kulturális célokra is, amelyeknek közérdekű szükségessége tekintetében meglehetősen eltérők a vélemények. Azt is tudjuk, hiszen már régen nem titok, hogy bőséges szubvencióban részesülnek egyes sajtótermékek. Nem állítjuk, hogy tudományos és tisztán irodalmi vagy művészeti célok támogatni pazarlásszámba megy, csak — kegyes engedelmével — a sorrendre vagyunk bátrák rámutatni. Akkor, ha minden elsőrendű szükséglet ki van elégítve, ha — speciálisan a kultuszminiszteri tárca keretei közt — a tanárok és tanítók szociális életviszonyai biztosítva vannak, lehet és kell is áldozni más kulturális célokra. De amíg nincs kórháza a beteg pedagógusnak, amíg a tanárnő, a tanítónő harmincadmagával fekszik egy körteremben olyanokkal, akiket előbb nyolc éven át kellene

tanítania, amíg vele szellemileg és erkölcsileg egy szintre vergődnek, addig elsőrangú és minden egyéb feladatot megelőző kötelesség, hogy a tantestület egészségügyi intézményeit felállítsák. És ha egyelőre kevés a pénz, keresünk ideiglenes megoldási módokat. Minden kórházban ki lehet hasítani néhány szobát, amely kizárólag a beteg pedagógusok rendelkezésére állana. Nagyobb városokban, elsőnek persze a fővárosban, csekély költséggel külön pavilonok építhetők, ahol nemcsak a tanártestülethez tartozókat, hanem általában a köztisztviselőket lehetne elhelyezni. Hogy ne kerüljön össze egy köztisztviselő, egy tanító-házaspár gondosan nevelt leánya kéteserkölcsű nővel, vagy egy hazafias szellemű tisztviselő valamí züllött, anarchiára hajlamos existenciával. Szeretnők, sőt nagyon kívánatosnak tartanók, ha Excellenciád magához a tanító-és tanártestülethez fordulna ebben a kérdésben és felvilágosítást, útmutatást, tanácsot, illetve terveket kérne. A megfelelő egészségügyi szakemberek bevonásával hamarosan módot találna Nagyméltóságod olyan szociális intézkedésekre, amelyek méltón egészítenék ki mindnyájunk által nagyratartott, hatalmas ívelű magyar kulturpolitikáját.

Sok ezer és ezer kiválóan intelligens magyar férfi-és nő egészsége: önmagában véve is eléggé motiválja kérelmünket. Amde, mint kifejtettük, erkölcsi szempontok is sürgős megoldást követelnek. A közös kórterem szegyenletes rendszerét meg kell szüntetni, abban a formában tudniillik, amelyre bátrak voltunk felhívni Nagyméltóságod figyelmét. A vasútasok, postások és rendőrök hálálkodva emlegetik jéteveik nevét, akik betegségük esetére külön testületi kórházról gondoskodtak. Excellenciád kulturális alkotásai fennenn hirdetik a tettrekészséget, a nagyvonalú koncepciót, a nemzet valódi értékeinek megbecsülését. Ezeknek az alkotásoknak sorsa emberek kezében van. Elsősorban a tanárokban és a tanítókében. Örök időre írja be a nevét Excellenciád a magyar pedagógusok szívébe, ha nemcsak egy dolgozni tudó, egészséges tanítótestület hajtja végre fennkölt intencióit, hanem ha az a kultúrnapaszamos, aki munkája közben kidőlt, a Nagyméltóságod által létesített kórházban vagy szanatóriumban fogja visszanyerni az egészségét. Mi pedig boldogok lennénk, ha szerény és alázatos írásunkkal egyben az alapkövét is letehetjük volna a tanárok és tanítók egészségügyi intézményeinek.

Excellenciádnak igaz nagyrabecsüléssel szolgálatra kész híve

a „Magyar Uriasszonyok Lapja”
főszerkesztője.

AZ ÚRNAPI LOMBSÁTRAK

(Ügyvédi mappából)

Irta: Csermely Gyula

Mik a fiskálisok jövedelmének főforrásai?

Ez megint olyan kérdés, ami fölötté egyszerűnek látszik s amire a laikus ember egész röviden, egy szóval is felelne. — A perek, — mondaná. — Az ügyvéd urak leginkább ezekből pénzelnék. A perekből.

De az ügyvéd urak, akik olvasásuk e sorokat, bevezető kérdésemre már szimatot kapnak és mosolyognak is hozzá, de bágyadtan. Mert ők tudják, milyen komplikált kérdés az, hogy mik a fiskálisok jövedelmének forrásai.

— Jövedelem?! — mondják. — Mai fiskálissal kapcsolatosan ez a szó: jövedelem, csak szatíra. Hol van most ügyvédember, — kérdezik — akire ma azt lehetne mondani, hogy jövedelme, jö-ve-del-me van? Csak az adó-kivető bizottság oly járatlan, helyesebben oly fantáziadús társaság, hogy az ügyvéd mellett jövedelmet is látni vél. — Jövedelem?! — zokogják a fiskálisok. — Megélhető-sünk tán van, az is csak tízünk közül háromnak.

Tehát megélhető... no, nem bánom. Szóljon tehát újformán a kérdés: mik a fiskálisok megélhetőségének főforrásai?

S itt megint csak keserűséggel az ügyvédek:

— Forrásokról ne beszéljünk, mert oly kevés van, hogy jöformán meg sem érdemlik a pluralist és főforrásról még kevésbé beszéljünk. A főforrás a közhít szerint a per volna, de akade-ma jóra való zsíros pör? De strigis quia non sunt, mondta már Kálmán királyunk, az a nagy elme, vagy magyarra fordítva a diák szót: ami nincs, arról ne beszéljünk, híveim.

Főforrás tehát nem lévén, a mellékforrásokkal kell, hogy beérjük, ez természetes. Ilyen mellékforrás a helyettesítés is, tisztelt hallgatóság. Mikor a megindított per nem ott folyik, ahol lakik az ügyvéd úr és — fiskális-nyelven szólva — substrátuma a pernek nem oly nagyméretű, hogy kifizetődnek az ügyvédnek a tárgyaló bíróság székhelyére való költséges utazás; ilyenkor egy odaváló ügyvédnek udvarias levelet ír és megkéri, hogy lássa el helyette a tárgyalást.

Én, óradnai fiskális koromban, egyik Budapesten megindított pörömben kollegámtól, aki helyettesített a pörben, a következő expensnótát kaptam:

1. Ajánlott levél átvétele és a postai kézbesítőkönyv aláírása — — — —	2.— K
2. Levél felbontása és olvasása — — —	5.— „
3. Ajánlott levél kartárs úrnak és újabb információ kérése — — — — —	5.35 „
4. Kartárs úr válaszevelelnek átvétele és olvasása — — — — —	2.— „
5. A tárgyalás napján villamoson a bírósághoz, idővesztés és villamosjegy — —	4.20 „
6. De a villamos elakadt s én fiákerbe ültem, fuvardíj — — — — —	6.— „
7. Tárgyalás ellátása, részemre megállapítva — — — — —	26.— „
8. Tárgyalás után, villamoson az irodámba vissza — — — — —	4.20 „
9. Most nem akadt el a villamos, tehát hosszabb ideig tartott az út; a többi idővesztéséért külön még — — — — —	3.— „
10. Erről levél a kartárs úrnak — — —	5.35 „
11. Eljárás a bíróságnál, vajjon jogerős-e az ítélet — — — — —	16.— „
12. Ítélet lemásolása és beküldése — —	20.— „

Összesen: 109.10 K

A modern asszony: Delila, aki a saját haját vágatja le, hogy Sámsonat rabul ejtse.

Az az asszony, aki szép akar lenni, mindig okos. De aki okos akar lenni, nem mindig szép.

Az a férfi, aki egy szép bábót szeret, ne esdálkozzzék azon, ha a bábóból — pillangó lesz.

Mária Terézia adta a következő tanácsot egyik komornájának:

— Ne menj férjhez olyan férfihez, akinek semmi dolga nincsen!

Heine írja egyik könyvében:

— Ha a világtörténetet olvasom és valamilyen hőstett, vagy jelenség lenyűgözi az érdeklődésemet; szeretném azt a nőt is látni, aki a háttérben van, mint a férfi minden eszelekedésének a mozgatója. Nők kormányozzák a világot és csinálják a történelmet, annak dacára, hogy a történetírás csak a férfiak nevét örökíti meg.

Csinos expensnóta, tisztelt ügyvédkollegák, mi?

No de mit válaszoltam a budapesti kartársnak? Ellenkölttségjegyzéket küldtem neki, ilyenformát:

1. A 3 tétel alatti b. levelének átvétele és a postai kézbesítőkönyv aláírása — — —	2.— K
2. 10. tétel alatti levelével detto — — —	2.— „
3. 12. tétel alatti levelével detto — — —	2.— „
4. Költségjegyzékének átvizsgálása — — —	10.— „
5. A végösszegben saját javára 10 koronával tévedni tetszett; ezt levonom — — —	10.— „
6. Erről levél a kartárs úrnak és portó — — —	5.35 „
Összesen:	31.35 K

A felszámított 109 K 10 fillérből levonva
31 „ 35 fillért

marad 77 „ 75 fillér, amit elküldök azzal,

hogy ha igazságügyminiszter volnék és az egyetemen tanszékot kreálnék, az *expensnótaszerveztés* tan számára, ennek tanárává önt nevezném ki, kollega úr.

Nos, ez a helyettesítés, ami szintén hoz valamit. Én is helyettesítettem máshol lakó ügyvédek és az én expensnótám is esetenként olyan volt, hogy megérdemelt volna, ha nem is éppen egyetemi tanszékot, de legalább is főgimnáziumi katedrát.

Ám nem erről akarok ma beszélni, hanem arról, hogy helyettesítettem én egyszer az Istent is, az igaz emberek láthatatlan ügyvédjét. Én, a száz bűnű, ezervektű fiskális: az Uristent... nagyon különös történet ez.

A pernek a hőse ez egyszer nem oláh, hanem magyar volt. Az óradnai római katolikus sekrestyés, plébánosunknak, Zagyva bácsinak jobb keze, akit Kelemen Istvánnak hittak.

Ez a Kelemen István bá' — Isten nyugasztalja, már 29 éve, hogy meghalt — fölötte betűkedvelő ember volt, de csakis a két Testámentumot olvasta. De nem sorban, a Genesis után az Exodust és nem Máté után szent Márkot, hanem össze-vissza, úgy ahogy jött, ahol kinyitotta éppen a szent könyvet.

És Kelemen bá' boncolgató elme volt s ha valami szeget ütött a fejébe, órákig is eltöprengt rajta, hogy mi a magyarázata annak, amit olvasott. S ha semmiképpen sem vergődött zöldágra, Zagyva bácsitól kért felvilágosítást, ő csak tudja. Így, hogy egy napon Jakab apostol levelét olvasta és az első rész huszadik verségét ért, mely vers pedig így szól, hogy: a férfiuinak haragja az Isten igazságát nem cselekszi, máris a homlokára bökött. — Hogy értsem ezt? — gondolta. — *Hát az asszonyok a*

haragja igen? Az, ha haragszik, igenis az Istennek igazságát cselekszi?

Talált-e erre választ, nem tudom. Elfelejtettem, hogy megkérdeztem a pap bácsitól.

Egy napon, ahogy kinyitotta a Szentírást, a Példabeszédek könyvére nyitott rá és a huszonkilencedik káput kezdte olvasni. És mindjárt a hatodik versnél megint homlokára bökött az ujjával. A hatodik vers ugyanis így szól: A gonosz ember, ha vétkezik, csak saját magának árt, az igaz pedig jókedvű és énekel.

— Mi akar ez lenni? — ráncolta össze homlokát öreg Kelemen bá'. — A versnek ez a két része együvé tartozik, ez tiszta sor. Hát hogy értsem azt, hogy ha igaz ember vétkezik, akkor jókedvű? Hát szabad-e örülni a legkisebb, legjelentéktelenebb bűnnek is? Hogy mondhatott ilyet Böles Salamon, aki pedig igazán nagyon okos volt?!

Törte a fejét, de mert sehogysem talált választ a kérdésre, azt mondta: no majd megkérdezem a főúrtól. Az esperes úr akkurátusan megmondja.

De Zagyva bácsi csak biztatta: majd máskor. Most menjen ki az erdőbe, Kelemen; holnapután Urnapja lesz, hát kerítsen az oltársátraknak galyakat.

Amit Kelemen bá' nagy buzgalommal megtett. Az egyik sátrat a paplak elé, a másodikat a Szenkovic-ház elé, a harmadikat az a kastélyszerű ház kapta, amelyben Guzman főbányatanácsos székelt, a negyediket végre Karácsonyi János úr kapta, a többszörös háztulajdonos örmény.

Mutatós lombsátrak voltak, meg is dícsérte mindenki öreg Kelemen bá'-t, ám Urnapja után

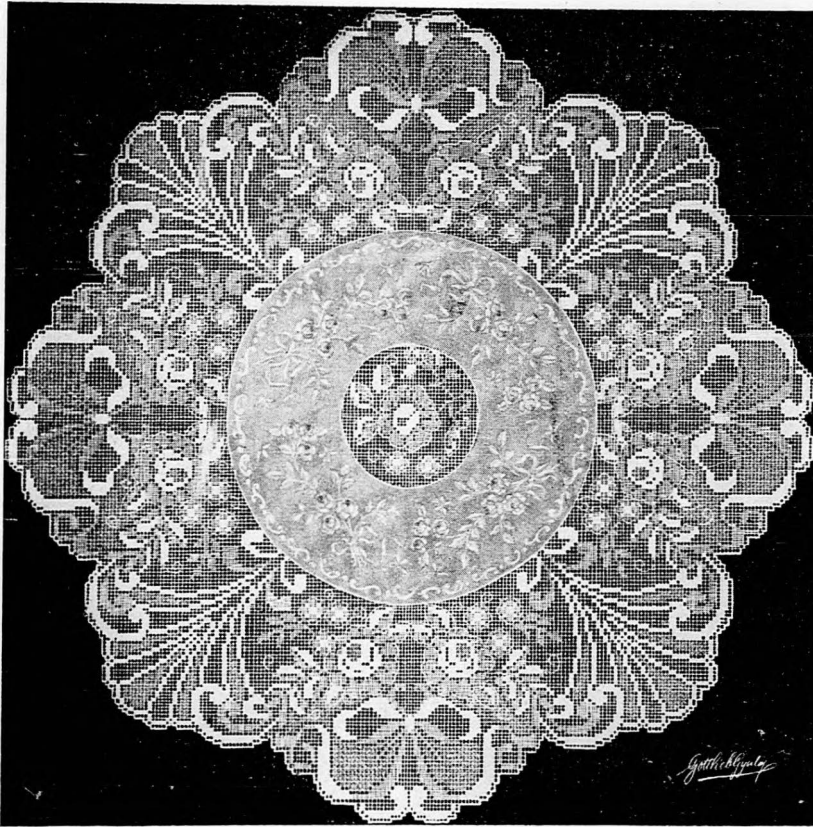
nagy meglepetés érte a sekrestyést. A főbíró úr hajdúja idézést hozott az öregnek; erdei kihágással van vádolva, tehát jelenjék meg előtte s a többi.

A főbíró akkor már nem Hunyadi volt, mert a vármegye élére került, alispán lett, hanem Hozsda György volt a főbíró, kevés megértést tanúsító oláh.

Zagyva bácsi erre Kelemen bával hozzám jött és megmutatta nekem az idézést. — Öcsémuram, — mondta a főúr, az ő mindenkit megnyerő jóságos mosolygásával és szavával, — az én sekrestyésemnek ebben az ügyben mindenesetre a jó Isten az ügyvédje, de mert ő maga nem jöhet le tárgyalni, hát instálom: helyettesítse a jó Istent.

Ilyen megbízást nem kapott még fiskális. Hogy helyettesítse, mint ügyvéd, az Uristent. Örömmel vállaltam a megbízást.

A tárgyaláson a főbíró megmondta, milyen kihágás terhelte Kelemen bá'-t. Az úrnapi sátrakhoz való galyakat a kincstári erdőben nyeste, ami mindenképpen tilalmas do-

Diszterítő (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

log, még pedig — s ez súlyosbító körülmény — a kincstári erdőnek ama részében, amely „védett területnek” nyilvánított.

Én ékesszólóan védtem a vádlottat, Pál apostollal mondtam el, hogy „Isten mellett munkálkodó szolga volt”, tehát elnézést és kiméletet érdemel... nem sokat használt az én buzgalmam. Itélet: öt napi elzárásra átváltotatandó huszonöt korona pénzbírság.

— Huszonöt korona vagy öt nap! — fakadt ki Kelemen bá' a sors ellen. — Én istenes utakon jártam, galyakat szedtem az úrnapi ünnepi sátraknak s most ezzel büntet jutalmul a jó Isten?! Miért mondja akkor Bölcs Salamon, hogy: az igaz ember jókedvű, ha vétkezik? Hát öröme hangol az a huszonöt korona vagy öt nap?

És mégis csak úgy volt, hogy örvendhetett jó Kelemen bá' az ő vétkének, ha csak egyszerű erdei kihágás is volt az a vétek. Mert először is az a drága jó főúr, Zagya bácsi, kaparászott a zsebében és kihalászott belőle huszonöt koronát. — Ne busuljon, Kelemen fiam, — mondta. — Itt van huszonöt korona, holnap menjen és fizesse le a bírságot.

Még jóformán magához sem tért Kelemen bá', már benyitott hozzá a gavallér főbányatanácsos, Guzmann úr. — Szép sátrat csinált a házam elé, — mondta — hát én fizetem meg maga helyett a pénzbüntetést. Itt van huszonöt korona... Isten áldja meg.

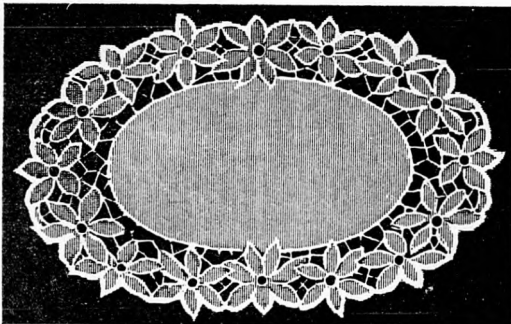
Azután jött Szenkovicsné, aki közismert jótékony asszony volt. — Ne fájjon a feje a bírság miatt, öregem, — mondta. — Itt van a huszonöt korona, fizesse meg.

És ugyanígy cselekedett Karácsanyi Jánas, az örmény is. — Hállum, magát megbírságot a főbiru ór? Huszonöt koronát szuott a nyakába? A sátar miatt, amit a házam elé állított? Ejnye, az a szüvtelen főbiru! Hát ne busuljon, Kelemen, itt a huszonöt korana, füzesse meg.

De ezzel még korántsem volt vége. Mert a bányászok megbízottjai is beállítottak a sekrestyéshez: — Piculánkint raktuk össze a huszonöt koronát; fogja, itt van és fizesse le a bírságot, de miattunk maga ne üljön félnapot se.

Denique, mikor kasszát csinált az öreg, úgy találta, hogy százhuszonöt krónja van. S ebből lefizetvén a kiszabott bírságot, kerek száz korona fölösleg volt a zsebében.

És boldog örömmel azt gondolta Kelemen bá': — Igaz, hogy vétkeztem, sőt kétszer és többször is vétkeztem. Először is azzal, hogy kihágást követtem el az erdőben, másodsor és még négyeszer is azzal, hogy a főúr után nem mondtam meg a többinek, hogy már megkaptam a bírságra való huszonöt krónát. Mégis örülök annak, hogy vétkeztem s most már megértem a példabeszédek versét.

Tálcakendő (Gottlieb-modell)

A gonosz ember, ha vétkezik, csak saját magának árt, az igaz pedig jókedvű és énekel.

... Igy helyettesítettem én, mint fiskális, az Uristent, de expensnótát nem küldtem fel az érke. Ez a helyettesítés nekem nem hozott semmit, azaz csak pénzben nem hozott. Annál értékesebbet, mint ügyvédi emléket. S ezt nem adom oda öreg Kelemen bá' száz darab krónjáért sem.

VIRÁGOK A MESSZE MOLDVA PARTJÁN...

Irta: Török Sándor

Betlenfalvi Dénes ezen a szombat estén is, mint máskor, az ajtó mellett a zöld ládikáján ült és éppen a Demeter Jóska nehezen mozgó körme alá mondott egy levelet. Demeter Jóska tudott ugyan írni, olvasni, de azért csak megkívánta minden héten, hogy az övét is Dénes mondja. Mert, hogy úgy nem is tud senki, nem csak az osztagban, de az egész ezredben, mint Betlenfalvi Dénes. Akár magyarul, akár oláhul, még szászul, de még bulgáruul is.

— Köszönöm édes szülémék — hogy Sz-övel ird, te kajla — édes Szülémék, hogy Baló Marisnak el-

odébbították a pár soromat s fájlalva esudálom, hogy mind máj napig nem jött reá válasz. Pont.

Körben rábólintottak. Még Bogoff, a zömök bulgár, aki egy szót sem értett ebből, ő is ráingatta azt a fekete fejét, úgy szokásból.

Mert az csak természetes, hogy amit Betlenfalvi Dénes kigondol, az ő két nagy sötét szeme megett — amelyik kivált az utóbbi időben úgy ég, úgy fel-fellobog, mint a tiszta szesz tüze — hát az csak szép lehet.

Nem mai katoná Betlenfalvi Dénes. Letöltötte már a jogos két esztendejét, de mert szökésből kerítették elő, hát rádúpláztak. A harmadiknak a végét tapodta s akkor el is kezdhetne volna forgatni a fején a capelucát, a két-esűsű oláh kakassapkát. Úgy dukál az, Ahogy telnek a hónapok, úgy lehet forgatni egy-egy ujjnyit a sapkán, aztán az utolsó napon már hátrakerül az ellenző a tarkóra.

Ott ült hát ezen a szombatestén is, mint máskor is mindig s míg áhítatos figyelemmel még a köhintést is a markukba eresztették a körötte várakozók, befejezte a Demeter Jóska levélét.

— Szépen kérem, írjanak máskor is édes Szülémék, mert bizony nagy öröm is ebben az árvaságban, ha levelet kaphat az ember az ő szeretettől. Mindkettőjüket öleli, esókolja sok erős szeretettel: fiuk, Jóska.

Demeter Jóska egy kaparást eresztett a neve alá urasan s felkelt az ágydeszka mellől.

Betlenfalvi Dénes körülnézett.

— Melyikötök következik?

Mert rendet tartott, Bogoff volt soros, a bulgár. Ez se írni, se olvasni nem tudott. Betlenfalvi Dénes írta hát a levelet ékes bulgár nyelven, félhangon maga elé mormogva. Bizonyos Marusjának írta, akinek az apja halász volt valahol messze a karu-mangi-i öböl tájékán. Hogy elkészült Dénes és felolvasta, a bulgár a két bütykös kezét összetette elől a hasán és úgy hallgatta édesdeden, elandalodó pófával.

— Marusja drága, ismét vége egy hétnek és ismét közelebb vagyok hozzád. Csend van itt a teremben és körökörül szerte az udvaron mindenütt. Esik a hó. És ma este paraneskiosztás utáni második váltásnál őrségre kerülök. Állani fogok kinn a kapu előtt a hóban és halkán, hogy senki meg ne hallja, bele fogom sügni a kavargó pihék közé, bele fogom sügni, hogy: Marusja, szeretlek... De olyan melegen, olyan forrón fogom belesügni, hogy a hópihék elolvadnak és a föld felenged és virágok, piros és fehér virágok fognak nyílani még a szuronyom hegyén is. Olyan szép, bojtos virágok, amikkel tavasszal tele van a síkság, a Morland, az Oltina és a Rasszova körül, le végig a Jenikői és a Kara-szu környékén is túl a Rasszim partján és mindenütt, amerre jární fognak majd ilyen virágok között, ketten. Te, meg én, Marusja...

Ilyeneket irt Betlenfalvi Dénes azon az estén és mindenki azt hitte, hogy rendjén van ez így, hogy Betlenfalvi Dénes még gyönyörűbbeket írjon ma, mint máskor. Hiszen máskor is szépeket irt. Mindég.

Három éve irt Betlenfalvi Dénes szülőknek és szeretőknak, hűgoknak és feleségeknek, vidám, szomorú, kedves és panaszkodó, kérő, fenyegető, imádkozó leveleket... mindég, mindég másnak... sohase magának! Mert neki senkije se volt... Senkije! Se anyja, se apja, se felesége, se szeretője, se öccse, se bátyja, se távoli atyafia nem volt senkinek Betlenfalvi Dénes, aki laposra írta már az újját és ezer bakabánatot végigfájtott a szívéen és millió szerető csókot küldött szerte Havasalföldre, a dús és meleg Bánságba, a Dnyeszter felé, zúzmárás besszarábiai falvakba, Csikbe, Udvarhely s Marosszékbe milliárd öléssel...

De ilyen szépeket még sose irt, mint ezen a csendes didergő estén, amikor puha hópelyhek hulladoztak alá, a szürkés moldvai égből.

És ezen az estén még egy levelet irt Betlenfalvi Dénes, hosszú, kedves, kedves levelet irt, forrót és lelkeset.

— Juliskám — írta — Juliskám drágám, Te szent vagy és én szeretlek Téged. Te vagy az én mindenem, egyetlen reménységem. Ha kimondom a Te nevedet, úgy hallom, mintha hárfák és hegedűk zengenének és minden

anyám, el kell, hogy jöjjön. Addig is gondoljon reám kegyelmed, olyan jól esik tudni, hogy van valahol valaki, aki szeretettel gondol az ő Dénesére.

S az északi szél, amely éjjelenként pontosan megjött a Moldva felől, vitte, süvitve sikoltva vitte, hordta a leveleket.

— Kicsi hűgom, tudsz-e már virágot himezni, fonalat sodorni tudsz-e? Hát énekelni, verset szavalni? Jó légy, azt mondom, mert ha Édeséket megszomorítod, meg is hűzom a füledet, ahogy hazaérek. Na, de tudsz is te rossz lenni, dehogysz tudsz. Mi rosszat is csinálnál, kicsi cicám. Emlékezz rám, hallod-e, nehogy a végén meg sem ismerj, mikor egyszer csak ott termek s azt a piros képedet csókkal csiklandozom.

Vitte, vitte az északi szél a Betlenfalvi Dénes leveleit. Köhögött. Fogott. Vért is köpött.

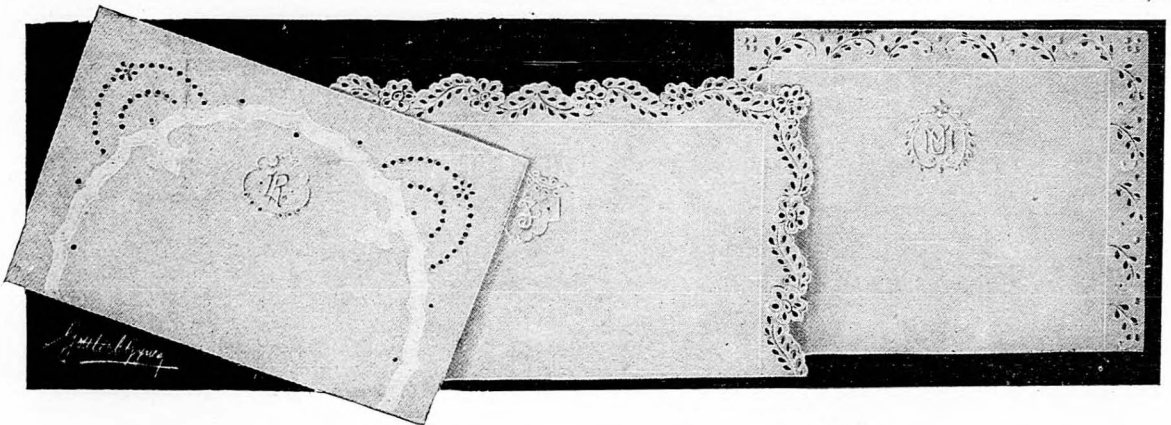
Tavaszkodott.

Akkor mérges lett a hadnagy egyszer. Hogy ki firkálja tele végesvégig az istállók falát, meg a fészter oldalát, meg az ágyús-színeket.

Hát Betlenfalvi Dénes, nézzen önéki a szeme közé.

Elállott Betlenfalvi Dénes. Mindene, mindene elvkonyodott, immár csak a szeme, az lett mindég nagyobb s még nagyobb.

Állott Betlenfalvi Dénes, de nem úgy állott, ahogy

Párnahuzat (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

más földi hang elnémulna. A Reád való gondolás melegít a fagyasztó télben és hűsít a tikkasztó nyárban. Csak a Te szemed kékjéért, homlokod fehérségéért, hajad selyméért, csak ezért él a Te örökké szerető, örökké remélő Dénesed.

Meg is címezte a levelet: az én drága Juliskámnak, szerte a nagyvilágban...

Késő éjszakán, mikor a vaságyak pokrócai alatt fűt, horkolt az osztág, mikor a szalmapárna fűledt forrósága már az agyát égette, mikor a lámpa sárga fénye körben kezdett táncolni a szeme előtt, akkor felkelt Betlenfalvi Dénes, elővette a levelet és óvatosan — kussadva ágytól-ágyig — ment, kuszott ki az udvarra, ahol kevélyen táncoltatta az induló szél az alászállongó pihéket, ott állott meg az udvaron Betlenfalvi Dénes és postára adta a levelet... elküldötte! Apró kis csillagokra szakította, akkorákra éppen, mint a hó pihéje és odadobta — a könnyei csorogtak végig a két arcán — odadobta az északi szélnek.

— Vigyétek... Vigyétek...

Vitték.

— Édesanyám — írta máskor és a szeme egyre nagyobb lett, révedezőbb — édes, kedves jónyám, emlékezik-e kegyelmed, milyen jó volt ülni a kemence padkáján s nézni a lángokat, Ó Istenem, csak még egyszer odahajthatnám a fejemet a kegyelmed kötényébe, hogy belesírnám, belezokognám, ami a szívemnek nehéz... nehéz... nagyon nehéz. De higgye meg, eljön még az az idő édes-

katonának állani kell. Csúnya, hanyag módon állott, még mosolygott is s intett a hadnagy úrnak:

— Csak ne tessék kiabálni... tessék csak megvigyázni... — s a bajnétját rángatta kifelé — csak tessék idénézni, hogy miért írom tele a falakat... mert üresek kérem... üresek... a szívem meg tele van, aztán nem is bírom... nem bírom... ki is vágom, — gombolni kezdte a zubbonyát — kivágom... ki én. Akkor aztán tessék megnézni, csupa, de csupa virág kérem az egész. Sokat elírtam, de sok is maradt... csak tessék ideügyelni...

— Heéj! Katonák!

Lekapták Betlenfalvi Dénest a tiz körméről, a bajnétot kivették a kezéből, engedte, csudálkozott, vérzett a melle, elvitték.

Meg is halt.

Az istállók falát, a fészter oldalát, meg az ágyús-színeket lemosták. Lúgos vízzel mosták a hosszúszerű liliomokat, gerezdés ákácsokat, harangvirágot.

— Te — azt mondta Bogoff, a bulgár s egy csokros margarétát törölgetett a lúggal, egy csokros margarétát, amelyik Betlenfalvi Dénes szívéből esett oda — te — mondta Bogoff a társának, egy hórihorgas, kanesal besszarábiainak — a tükrít te vetted el?

— Én.

— Jó. De a kést, az ecsetet és a szappant én megtartom magamnak. Elvégre — és nekiesett egy telefürtös jázminágnak — elvégre nekem jó barátom volt.

EZEN AZ ÉJSZAKÁN...

Irta: *Antoine de Courson*

— Milyen gyönyörű est!...

Az erkély párkányára könnyökölve, szótlánul állt Gracieuse a férfi mellett. A tenger tiszta, áttetsző tükrén a hold ezüstje csillogott, amely a fák lombjai közül úgy villant elő, mint sötét esipke alól az ezüstös selyem. A szellő távoli zenekar hangfoszlányait hajtott feléjük, de nekik az az érzésük volt, mintha egy fiatal pásztor énekelne volna, aki a hegylejtőről hazafelé tereli nyáját.

— Micsoda tündéri szép éjszaka! — ismételte a férfi.

A leánynak nem volt új ez a valóban gyönyörű délfrancia vidék. Ebben a kis tengerparti fészekben született, ez volt a hazája. Nyaranta, a nagy szezonban minden este a nagy modern szállóba járt táncolni, szórakozni, egy kocsit kagáni, egy kocsit enyelegni. Mert

minden nyáron volt egy kis flörtje, ha ugyan annak lehet nevezni azt a sajátos, bájos és pikáns keveréket, amely egy szép fiatal leány kacér kis mosolyaiból, egy-egy elrejtett szavából, könnyed mozdulatából tevődik össze, édes semmisségekből, amikkel rajongóinak szívét lángra gyújtotta. A férfi tudta, hogy az imádók közül sokan boldogtalanok lettek, de azt is tudta, hogy Gracieuse sem a kezét, sem a szívét nem adta oda senkinek. Voltak olyanok, akik messzire utaztak, hogy feledést találjanak, mások nyomtalanul eltűntek, talán meg is haltak, de egyikük sem mondhatta el, hogy egy kézesőknél tovább juthatott volna.

Bertrand de Ramure-t, egy külföldi követség attaséját, a véletlen sodorta erre a kies fürdőhelyre, ahol a nyarat akarta tölteni. A Palace-hotel, ahol szobát bérelt, tulságosan pazar és zajos volt ugyan ahhoz, hogy idegeit megnyugtassa, mégis itt maradt, mert innen nyílt a legszebb kilátás a tengerre. Az első napon látta meg Gracieuse-t, a tenger partján, egy férfivel, aki jó ismerőse volt s így hamarosan megismerkedett vele. Azóta, mint árnyék követte a karesű, finom, ábrándos tekintetű leányt.

Csak percek múlva szólalt meg Gracieuse:

— Mért találja olyan nagyon szépnek ezt az estét? Hát nem egyforma minden szép nyári éjszaka? Nem látott még hasonlót más országban? Maga sokat utazott, sokfelé járt, sok gyönyörű nyári estét láthatott. Én pedig, anélkül, hogy innen elmozdultam volna, sok-sok ilyen szép éjszakát láttam.

— Azt megengedem, — válaszolt a férfi — de ennek az éjszakának valami különös varázst ad a maga lénye, a maga közelsége... és ha magának a többi est is olyan gyönyörűnek tűnt fel, az biztosan azért volt, mert valaki olyanán tette.

Bertrand azt remélte, hogy a leányt is igézetbe ejti ez a bűvös éjszaka és a tengerpart csodás hangulata beszédessé teszi, hogy majd lepattantja lelkéről a titokzatosság zárját, hogy talán föllebben a fátyol olyan rejtelmekről, amelyeket eddig nem tudott megfejteni. Az első naptól kezdve pillanatra sem tágitott mellőle, azt a boldog perccel kívarta, amely megajándékozta a nagy titok megoldásával. Kitartó és macakos volt, szinte a levegőt is elzárta a többi udvarló elől, úgy, hogy mindenki lassanként elmaradott. Olykor, a park félhomályos ösvényein járva, komolyan akart vele beszélni, bátortalanul tudtára adta, hogy túlközel jutottak egymáshoz és ez a kis mozdulat, máskor egy hüvös szó elég volt ahhoz, hogy visszazökkentse a férfit a vigasztalan passzivitásba. Volt úgy, hogy már azt hitte, célnál van, még csak egy szó, még csak egy pillanat és megnyílik előtte a titok sóvárgott kincsesháza, de sohasem kapta meg azt a kis biztatást, ami a férfit oly végtelen gyorsasággal röpití a végző célhoz. És ez a hallgatást parancsoló tekintet, ez a merev elzárkózottság csak még kívánatosabbá tette előtte a leányt. A szeméből kiáradó tisztaság, az egész lényén elömlő szüziesség, amennyire lenyűgözte, annyira el is keserítette, mint azt a bajvivót, akit az ellenfél váratlan ereje megdöbent, de ugyanakkor minden energiájának kifejtésére ösztökl.

— Tudja, miért szép ez a mai éjszaka? — folytatta Bertrand. — Mert a mi lelkünk teszi azá.

Gracieuse tágra nyílt szemekkel nézett rá. Tetszett neki ez a szép mondás, de az ajka szögletén gúnyos mosoly jelent meg és valami furesa fény lóvelt ki a szeméből, miközben ajkát biggyesztve, mondta:

— Nem is tudtam, hogy maga ilyen poétikus.

— Pedig higgye meg — felelte a férfi — vajmi kevés költőiség van abban, ami most hirtelen az eszembe jutott... Ellenkezőleg.

És elgondolkozva bámult maga elé.

A leány megszólalt:

— Hogyan? Talán volt már egy ilyen szép éjszakája? És valami kellemetlen dolog történt magával?

— Igen, — felelt nyugodtan Bertrand. — Egy ilyen éjszakán... egy ilyen éjszakán öltem meg egy nőt.

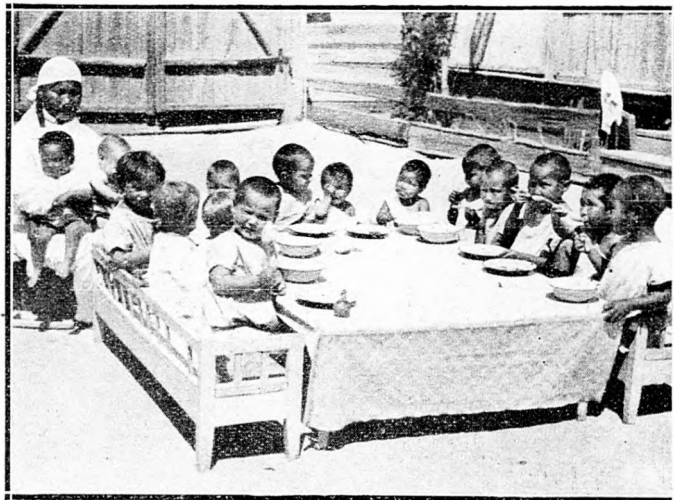
Gracieuse felugrott.

Ijedten tett néhány lépést hátrafelé. De már néhány pillanat múlva egészséges kacaj esattant ki belőle. Úgy trillázott ez a kacaj, mint valami gyönyöröző ária, amelyet a túláradó jókedv fakaszt és amely a nyáréj forró esendjében ájultan omlik össze, s végül már csak olyan, mint egy kis éji bogár zümmögése. Rámerezgett a személl Bertrandra. Ez a tekintet elárulta, hogy hisz abban, amit a férfi mondott, hogy nem tartja hazugnak. Néhány percig szótlánul állva maradt. A lélegzete apró pihegésekké változott. Mit tegyen? Fusson el, hogy soha többé ne lássa?... Nem, ez borzasztó lenne.

De hát hogy is tehetett ilyet? Tudni akarta minden áron. Ki volt az a nő és miért ölte meg? A kíváncsiság mindent legyőzött benne, félelmet és gögöt egyaránt. Közlebb lépett a férfihez.

— Ugye, nem igaz, Bertrand? Mondja, hogy nem igaz!

A férfi most csöndes hangon beszélni kezdett. Egyszerű szerelmi történet volt, Messzi a Kaukázusban tör-

Kalmuk gyermekek napközi otthona

tént. Komor dráma a szép, tüzesvérű, kegyetlen asszonyról és a szenvedő, a megkínzott férfiről. Visszafojtott lélegzettel hallgatta Gracieuse. Bertrand meggyőző szavakkal akarta igazolni szörnyű bűnét, azt, hogy asszonyt ölt... Aztán magáról beszélt, szertelen természetéről és arról, hogy milyen szenvedélyesen tud szeretni... Majd a leány emlékezetébe idézte, milyen megnyugtató hatással volt reá, mikor vele itt megismerkedett, amikor fölébredt benne a szerelem és egyáltalán milyen zsongító, jóleső hatása volt ennek az új környezetnek... Valami egészen más színezete volt a hangjának. Mikor az ő nagy bűncét vallotta meg, fakón és tompán kongott, majd mikor Gracieuse-ról, a jövőjéről, a reményeiről beszélt, tisztán és boldogan csengett a hangja.

A leány elszoruló szívvel hallgatta. Mi történhetett

vele, maga sem tudta, de szívéből leolvadt a közöny jege, eltűnt az a régi merevsége és dölyfe, amely eddig olyan nagy erőt adott neki. És most már nem tiltakozott és nem védekezett, mikor Bertrand a karjai közé vonta. Talán félt? Nem, semmi félelem nem volt benne, sőt határtalan bizalmat érzett iránta és boldog volt, nagyon boldog!... Érezte, hogy imádja ezt a férfit. Talán azért, mert megölt egy asszonyt? Lehet. De nem azt az asszonyt ölte meg, aki ott a távoli Kaukázusban élt, az az asszony csak Bertrand fantáziájának szülöttje volt... hanem azt a hideg, szívtelen teremtetést ölte meg, aki ő benne lakozott, megölte a gőgös Gracieuse-t és gyöngéd, kedves, szerelmes nővé varázsolta, aki boldoggá tesz egy férfit, hogy maga is eljusson a boldogság földjére.

Franciából fordította: **Melnár Jenő**

RÉBÉK

Irta: **Péczely József**

Koesi döcög az országúton. Két kis mokányi lő poroszkal előtte. Messze útról jönnek, mert zúzmarás a sörényük, szükségük, a hasuk alja. De a szerszám is. Ami nem esoda, mert zimanok és idő. Foga van, amint mondani szokták. A csipős hideg szél süvítve nyargal. Hordja magával a havat. Szórja, szitálja az emberek szemeközé s a gallérjuk alá. Néhol simára söpri az utakat, máshol meg egész hegyeket hord össze. Valóságos torlaszokat. Ilyen időben nem nagy élvezet a kocsikázás. Kiváltképp a terhes koesin, mely előtt cammogva igyekeznek hazafelé a lovak. Mint Péterék is... Már négy órája törtetnek a hóban, pedig csak két kas van a kocsin. No, meg két alkalmas suba. Egyikben Péter szuszog, a másikban meg a felesége: Rébék. A tyúk-kofa. Hiszen ha tudták volna, hogy ilyen idő kerekedik, hát el se indulnak. Nem a félvilágot!... Hanem a kalendárium szép időt jósolt. Napot, meleget. Már amolyan téli... De hogy éppen az ellenkezője?...

— Ki is fözlek az ámbításra melegönni, csak érzünk haza...! — fogadkozik Péter úgy magába...

Rébék se szól. Ő is magába emésztődik. Ami ritka tünemény, mert Rébék nem az az asszony! Egy-kettőre kiönti magából az indulata fölét. De még a sőprejét is. Igaz, hogy a nagy hang, a nagy száj vele jár a mesterségével. Úgy, de a Rébéknek azonfölül még valóságos „adományá“ is van. Rátermettsége olyan bőséges, hogy a saját fajtájából is pusztul onnan, ahol „ő tette le a garast.“ S most volna is a kitorésre oka. Egy, ez a poecék idő, más meg ennek a „hátulütője“: a rossz vásár. Hiába tették meg a nagy utat. Nem volt venni való portéka. Otthon maradtak a népek. Ami nem esoda. Így aztán Rébék mindössze egy kendermagost ragasztott. Azt is drága pénzen, Áron felül. De hát nem akart üres kézzel hazakövetkezni. Még olyan vásárja nem volt. Nem is lesz! Mert az üres kézzel rossz a planétája! Most aztán azt se tudja, hogy mit kezdjen ezzel az egy tyúkkal?...

Péternek csak az orrahegye van kinn a subából, meg a makrapapája. A világért nem eresztene ki a száján egy szót. Nono! Ha a Rébék bezárkóztak, akkor ajánlatosabb a hallgatás!... Döcögnek...

Mikor nagysokára megérkeznek, Péter lekövetkezik a kocsirol. Nyitja a kaput. Most már nem ül föl, csak úgy kantárszáron vezeti a lovakat...

— Gyertök no...!

Az udvarban megállapodnak...

— Csakhogy eecő má...!

Péter igyekezik a lovakkal. Istrángot vet, láncot old... Sietteti az idő... Aztán be az istállóba. Itt már Péter enged a természetének. Elszalajt egy-két teremtetést. Juttat belőle az időnek fölősen. De Keresztúrnak is, meg annak az indzellérnek is, aki az útját olyan kaeskaringsra szabta...

Azonban hát a két jámbor állathoz is van szava. De ez már szívlelhetősebb:

— Ti is jobban jártok, — magyarázza úgy csutakolás közben, — ha ki-

lykad a világ közepe, oszt abba belecsik Keresztúr!

Közbe meghúzgálja a sörényeiket, megtapiskolja a lapockáikat, majd sietve dob egy-egy vella szőnat a rácsba:

— Ögyetök!...

Rébék ezalatt kihámozza magát a subából, nagy kendőből, esizmákból. De a nyelvét még mindég nem mozgatja. Ellenben annál jobban mozog a suba, kendő, esizma... Ki a sarokba, ki meg az ágy alá... Szerencse, hogy egyik sincs üvegből...

Péter, hogy a lovakat ellátta, lassan a ház felé övakodik... A cserény ajtónál megáll. Fülel... Mondja-e a Rébék?... Hallatja-e magát?... Nem! Csend van. Olyan nyomasztó nagy esend, hogy Péternek szinte megrogygan a horgasina... Ezután jön még a zivatar!

Na, mindegy. Az ajtóban nem állhat itéletnapig. Ahogy lesz, úgy lesz! Majd se nem hall, se nem lát. Ez a legbiztosabb. Közbe valamit majd csak ad falni a Rébék?...

— No!...

A pipát rászoritja az agyarára s benyit...

— Hozza kend be azt a tyúkot! — taszítja vissza Pétert a Rébék hangja...

Péter azon nyomban visszalúzódik s vádol egyenesen a kocsilhoz...

Hm! Vajon a tyúkkal mit akarhat a Rébék?... Csak nem talán-tán? Ami nem volna bolondság ilyen rábvallató út után! Egy kis meleg tyúklevés... Galuskával... Benne a máj, szív, szárnya, nyaka, feje... Rendesen elporciózva... A többi meg pergeltnek!...

Péter nyúl a kasba. Egész könyökig. Kotorász... Majd be egész hónaljig... Szuszog...

Semmi.

Talán-tán nem is az illetékes helyen turkál?...

Kiegyenesedik.

Nézi a kást.

Üres.

— Rébék! Hé! Rébék!

Rébék a nagy ordítózásra kiroppan. Nono! Ha a Péter ennyire föl meri nyitni a száját, akkor baj van.

— Mi a hé?...

ISTEN VELED...

Kezemben kis kezéd,
szemed szemembe néz...
Vidd, vidd el telkemet!...
A fekete vonat
már indulásra kész!

Elszorul a szívem,
úgy fáj bent valami...
Vérzik az életem,
s a fekete vonat
az életem viszi!

Ölelkezik telkünk
hosszú, néma csókban...
Könnyel teli szemünk...

A fekete vonat
most van indulóban!

A két réved! szempár
egymást nézi égve...
Még csókot... csókot vár...
S a fekete vonat
belevész az éjbe!

Siklós

Toldy százados

— Üres a kas!

— Üres?... Nem ötte mög...?

S Rébék odatörtet. Villantja a szemét a kasha, villantja a kas körül... Merre lehet?... Hol van?... Ha ki-röppent, akkor a nyomok elárulják...

S a nyomok el is árulják... De azok a nyomok nem a kendermagoséi, hanem két nagy ormótlan szeges bakancsá, melyek a sövénykerítéstől vezetnek a kashoz, meg vissza...

— Hü, az a tolvaj, zsvány, haramia!...

S Rébék még kendőt se kerít a nyakába, hanem csak el egyenesen a nyom után...

— Mögfogom...! — csikorítja össze a fogait.

Péter keresztet vet. Az nem tudható, hogy Rébék után-e, vagy a tolvaj után... De az is lehet, hogy a keresztvetést a jó meleg levesre vonatkoztatja.

Rébék halad a nyom után... Mégis csak jó a frissen esett hó! Valósággal járszalagon vezeti az embert... Át a Kis-közön, le a Zsibongóba, majd egy kis vargabetűvel az Alsó-sorra s ott be egyenesen Vízhányó Mihály udvarába...

— Hát a Mihály...?

Tudnivaló, hogy Mihály becsületes ember. Annak ismeri az egész falu. Szegény, olyan, mint a templom egere, de becsületes. Dolgos, munkás, szavatartó... Az ember nem is hinné!... Rébék is megütközik. Azonban ez csak egy szempillantásig tart nála. Rázza a fejét, szorítja az öklét...

— Hátha színaranyból volna...!?

Csak most veszi észre Rébék, hogy semmi sínes a kezébe. Se bot, se karó... Ami pedig ilyen esetben kívánatos... No, majd lesz odabe vagy egy söprű, vagy egy székláb... Valami lesz. Majd akad a kezébe. Leginkább is a Mihály üstöke... Mert ő bizony elintézi a sört csendőr nélkül!

Úgy fujtat, mint a jó kovácsfujtató. Egy a nagy sietség, más meg a nagy méreg. Hát ezért vette drága pénzen azt a drága tyúkot?... Törte magát egész nap. Csípte a hideg, vágta a szél...

Nyit a konyhába...

Senki.

Az, hogy a kendermagos ott van az asztalon. Kitekert nyakkal. A tűzhelyen lábas. Alatta tűz... Hm! a tolvaj?... Az bizonyosan a szobában...

S Rébék nyomakodik a szobába...

— Na, jómádár?!...

De a szobában nincs jómádár... Csak két kis apró gyerek a szobában összebújva. Meztelen a lábuk, maszatos a képük s ijedten ütögetik föl buksi fejüket, meresztk nagy szemeket s bámulva nézik az idegen asszonyt. Mit akarhat?... Hozott valamit?

— Hol van az apátok?...

— Te vagy az, Mihály?...

Rébék az ágy felé fordul, a hang irányába...

— Olyan éhös vagyok!... Fő már?...

Sápadt fej emelkedik föl a húzatlan párnákról...

— Ni... ni... Maga az, Rébék néném?...

Rébék egy szempillantás alatt feleli a tyúkot, Mihályt, az indulatát s odasiét az ágyhoz...

— Hát te... ti?...

— Az Isten küldte... A jó Isten...

— rebeği a beteg asszony, miközben ujjai rákulesolódnak a Rébék kezére...

— Már jobban vagyok... Azt mondta az orvos úr, hogy öt nap, hat nap, oszt fölkelhetek... Mihály kapott kölesön egy tyúkot... Ugy áhítottam egy kis tyúklevest... De

volna: „Mindjárt, mindjárt...” — s azzal kilépett a konyhába...

A tűzhelyen már forrt a víz. Rébék felgyűrte a réklije ujját s a tyúkot belémártotta a lábasba...

Az ajtó elsötétetted.

Mihály állt ott, mint a sóbálvány. Karján egy csomó vágott rözse. Az álla leesve... Meresztette Rébékre a két szemét... Álmodik?...

— Tégy a tűzre!... Hadd forrjon! — csattant rá Rébék. — Aztán hozz vizet a kannába!

Mihály szeretett volna elsülyedni, vagy legalább is bebújni a katlanlyukba...

Hü, irtalmas Isten, mi lesz itt most?!... Hogy valami lesz, az bizonyos. De mi?...

Azonban hát, mint katonaviselt ember, ki hozzászokott a parancshoz, rakta a rözset szaporán a tűzre s aztán aló ki a kannával a kútra, azzal a föltett szándékkal, hogy neki egyenesen a határnak! Majd bolond, hogy visszamenjen?!... Inkább bele a kútba! De mi lesz akkor a beteg asszonnal, meg a két kis ártatlan poronttyal?...

Az is lehet, — vádolt Mihály fejébe, — hogy a Rébék nem is tudja, hogy mit koppasz?... Talán-tán nem is tyúk után jött, hanem csak úgy történetből. Lám, már asszonymódra segít is. Koppasz, bont, vág, szúr... sürit, forog... Mutogatja a rávalóságát, a jó szívet... De vajjon azt mutogatja-e?...

Megmerítette a kannát s beódalgot a vízzel...

Rébék már a galuskának valót keverte. A fakanal úgy járt a kezében, mint a motolla. Csaitogtatta, pattogtatta...

— Aluttá egyet odakinn?... — ripakodott rá Mihályra.

Mihály fejlesunyva húzódott be a konyhába...

A tyúk már fölaprítva főtt a fazékban... A hagyma, gyökér, répa, kolompér is... Csak a mesében van az a gyorsaság! De talán még ott se!

— Na, most már ez megfő magától, — rendelkezett továbbat Rébék, — csak a tűzre vigyázz! A galuskát meg majd csak aztán!...

Legyűrte a réklije ujját, kezefejét a csipőjére rakta, miközben két szemével végig vasvillázta Mihályt...

Na, most jön a hadd-el-hadd!

— Ahogy az Isten rendelte!... — szánta el magát a Mihály.

Rébék egy rémséges hosszú pere után azt mondta:

— Leves után aggy a Julisnak egy jó pohár erős bort!...

— Honnan vögyem?... — nyögte a Mihály.

— Onnan, ahonnan ezt a tyúkot vötted te... gazembőr!

Azzal megütögette a szoknyája elejét a ráragadt liszt, zöldség hulladék irányában s úgy a fejével maga után intette:

— Gyere!...

nem mertem a Mihálynak szólni, mer honnan?... Miből? Ma aztán az orvos úr ráparancsolt: „Muszáj!”

Odamutatott a kukóra:

— Azok is szögénykék... Azt se tudom, hogy élnek... Már nyole hete...

Rébéknek a torkába szorult valami. Fojtogatta. Nyelt, nyeldökölt. De az a valami sehogyse akart mozdulni. Se le, se föl... Nyelve kiszáradt, szemgolyói meg elnedvesedtek... Ezt nem hitté volna! Nem! Ilyen még sohase történt vele. Elfordult...

— Ne mőnyön még, néném... drága...

Rébék csak a fejét rázta. Azzal magyarázta, hogy nem megy. Szólni nem tudott. Az ajtónál megállt, visszafordult s megbiccentgette a fejét, olyanformán, mintha csak azt mondta

Feleségüknek köszönhetik a milliárdosok karriérjüket és vagyonukat

Az európaiak nagyrésze Amerikát még ma is a kivándoroltak Eldorádójának tekintik. A „régí világ” sok kitünő látogatója, akik úgyszólván az Egyesült Államokat „felülvizsgálni” mentek ki, sem igen változtatott ezen a nézeten. Hogy ez a valóságban mily kevésbé van így, ahhoz elég egy pillantás a kulisszák közé, elég, ha megvizsgáljuk a sokat emlegetett milliomosok családi viszonyait, amint karriérjüket — nem egyedül, hanem a feleség oldalán — sok kinnal és nélkülözéssel kezdték. Úgyszólván egyetlen trust-király sem volt otthonról gazdag. *Carnegie* mondása, hogy „csak a szegénység vezethet eredményre”, ezerszeresen igaz a dollárok hazájában. A későbbi milliárdosok nagy része töltötte nélkülözések közt fiatalságát és kénytelen volt éjjelnappal dolgozni, hogy későbbi vagyonának alapjait lerakhassa. És amikor ebben a még pénztelen korszakban megnősültek, a feleségeik is keresztülmentek minden kínlódáson és szenvedésen, lemondtak minden vágyukról és kényelmükről, amíg elkövetkezett az idő, hogy egy csodálatos palota királynőivé lettek.

A *Guggenheim*-család például az Egyesült Államok leggazdagabb családjai közé tartozik. Az öreg *Guggenheim*, a „hét fivér” atyja, akik itt épp olyan ismertek, mint Európában voltak az „öt frankfurtiak”: annak idején Svájcban vándorolt ki és először is egy svájci csipkekereskedést nyitott. Később pénzületeket csinált és egy ilyen tranzakciónál történt, hogy az adós nem bírta visszafizetni a kölcsönvet összeget és helyette egy dél-amerikai bánya részvénypakettjét adta át. Az öreg *Guggenheim* ezt a részvénypakettét átadta Dániel fiának, aki rájött arra, hogy a bánya jövedelmezőbb üzlet, mint a svájci csipke, ehhez azonban fel kellett adnia newyorki kényelmes életmódját és felkeresni a barátságatlan bányavidéket, ahol úgyszólván életveszedelemnek tette ki magát. Fialat házas volt és feleségét nem akarta magával vinni. Az asszony azonban így szólt:

— Senkinek nem repül a sült galamb a szájába... Ha az Isten úgy rendelte, hogy a bányák minden emberi civilizációtól távol legyenek, nincs más hátra, mint felvenni a harcot a vad természettel!

És férjével és gyermekeivel a zord hegyóriások közé költözött, ahol ő volt az egyetlen asszony. Semmiféle bántódás, semmi félelem és semmi betegség nem gátolta meg abban, hogy férjét újabb és újabb tevékenységre ne ösztökélje. Valóságos segítőtársa volt férjének és a legnagyobb veszedelemben is megállotta helyét. Dániel, a felesége ösztökélésére és asszonyi védelme alatt, minden akadályt legyőzött, bámulatos eredményeket ért el és végre is az Egyesült Államok „zománc-királya” lett. És állandóan hangsúlyozta, ha karriérjéről beszélt, hogy elért eredményeinek leg-

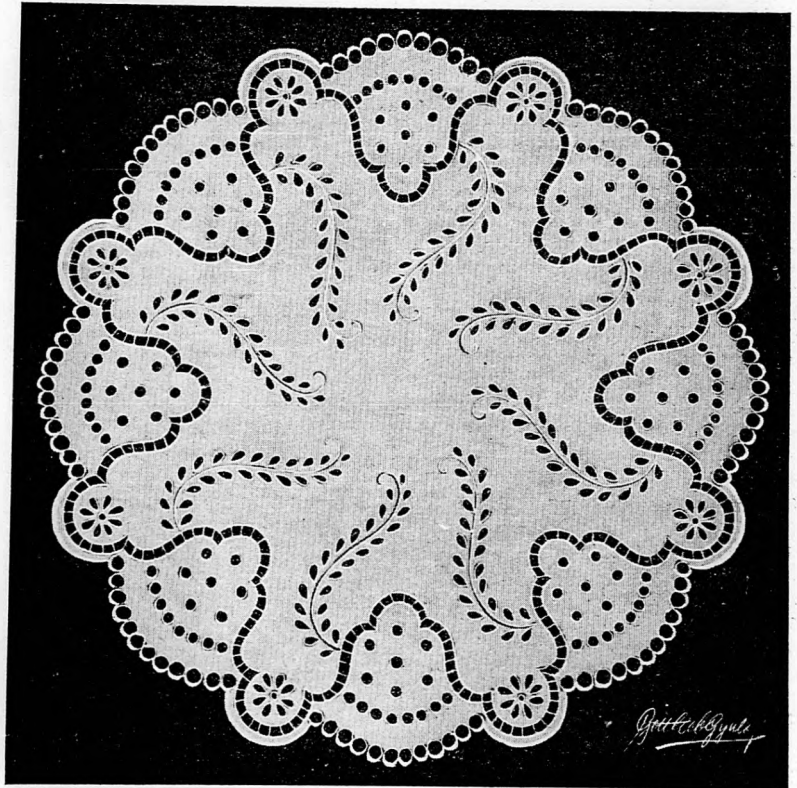
alább is a felét a feleségének köszönheti.

Charles C. Schwab, Amerika „acélkirálya” is kicsiben kezdte. Először postakocsi volt, aztán vegyeskereskedő, majd napszámos lett egy acélgyárban, ahol hetenként hat dollárt keresett. Hamarosan rájött arra, hogy még a munkavezető sem ismeri a kémia legegységesebb törvényeit. Schwab elhatározta, hogy laboratóriumot rendez be magának, ahol kísérleti úton fogja tanulmányozni a különböző acél-fajták intenzitását és ellenálló képességét. Schwab már nős ember volt és feleségének volt egy varrósobája,

matikusan, hogy ő ismeri a rejtvény megfejtését. Felszólították, hogy a munkát az ő felügyelete alatt végezzék el. Ettől kezdve Schwab egyre magasabb pozícióba emelkedett. Egy napon Andrew Carnegie, az acélművek tulajdonosa, látogatónak jött és a főnök a fiatal Schwabot ezekkel a szavakkal mutatta be neki:

— Éppen annyit tud, mint én!

Carnegie megjegyezte magának a nevet. Mikor aztán az eddigi üzemvezető egy szerencsétlenség áldozata lett, Schwab az ő helyére került. Ekkor kezdődött karriéré. Harminckilenc éves ko-

Milió (*Gottlieb*-modell, lásd a kézimunkarovatot)

kis háztartásuk egyetlen fénytűzése. Amikor az asszony férjének tervét meghallotta, önként felajánlotta kedves szobácskáját és Schwab ott rendezkedett be, mint kémikus. Esténként, ha a munkából hazajött, visszavonult kis műhelyébe és ott dolgozott sokszor egész reggelig. Így tett szert nagyszerű szakismeretre és eljött az ideje annak is, hogy felhasználhassa. Egy napon ugyanis, a pennsylvaniai vasúttársaságtól sínrendelés érkezett a gyárba, amelyhez az érkező érecek alkalmazásához szükséges, szabályszerűen összeállított kémiai táblázat is volt csatolva. A főnök átkozódott, mert nem ismerte ki magát a táblázaton és senkisémmel tudott tanácsal szolgálni. Schwab ekkor az üzemvezető tudomására hozta diplo-

rában már Amerika leghatalmasabb acélműveinek, az „United Steel Mill Corporation”-nak elnöki igazgatója. A felesége által részére átengedett varrósobácska meghozta a maga gyümölcsseit és az egyszerű munkásasszonyból a legelőkelőbb társaság legirigyeltebb damája lett. De Schwab nem elégedett meg elért pozíciójával. Feladta állását és átment egy másik acéltársasághoz, amely akkor nagy bajban volt. A már elért magaslatról alázuhant, fel kellett oszlatnia newyorki lakását. Felesége azonban készségesen követte őt a munkásnegyed egy kis házába, ahol újra tanulmányainak és munkájának szentelte minden idejét. A felesége boldog volt, amikor látta, hogy férje új eredményeket ér el. Néhány év

alatt a „Bethlehem Acéltársaság” Amerika második legnagyobb acélműveivé nőtte ki magát, a világháború alatt örült pénzeket keresett s így Schwab az „Egyesült Acéltrust” elnöke lett. Természetesen ez a gigászi nyereség nem maradt örökösül és 1924 áprilisában az Egyesült Államok kormánya a Népszövetségnek keresetet adott be a „Bethlehem Acéltársaság” ellen, amelyben a társaságtól körülbelül tizenegymillió dollár visszatérítését követelte, azon az alapon, hogy az a túlságos nyereség, amellyel a „Bethlehem Acéltársaság” a háború alatti hadi- és flottaszállítások következtében a kormányt megkárosította, ellenkezik minden megállapodással, minthogy a törvény legfeljebb tizenegyszázalékos hasznot engedélyez.

Kedves epizódot mesélnek egy másik milliárdos: *Thomas C. Wilson* életéről is, aki szintén nagyon alacsonyan kezdte és amikor megházasodott, még szegény ember volt. *Wilson* New-Yorkba utazott nászútra. Ott érte őt annak a cégnek értesítése, ahol alkalmazva volt. A cég felszólította, hogy még azon az estén Brooklyn-ban bonyolítson le egy nagy üzletet, amely rá nézve is nagy jelentőségű lesz, ha hajlandónak mutatkozik arra, hogy szabadságát egy kereskedelmi tranzakció kedvéért félbeszakítja. *Wilson* nagyon kellemetlenül érezte magát. Mit csináljon? Fiatal asszonykáját egész éjjel hagyja magára és tárgyaljon az üzletfelekkel, vagy pedig inkább teljesítse férji kötelességeit és ne törődjék az üzlettel? Kétkedéséből fiatal asszonykája mentette meg.

— Az üzlet előbbre való, mint a szerelem, — mondta neki. — A szerelem megvár, de az üzlet elrepül...

Igy történt, hogy *Thomas C. Wilson* a nászéjszakáján feleségét egész éjjel egyedül hagyta a newyorki hotelben, ő pedig kiment Brooklyn-ba, hogy lefolytassa az üzleti tárgyalásokat, amelyek fényes eredménnyel zárultak. A fiatal férj önfeledő viselkedése nem maradt jutalmazatlan, egy-kettőre előléptették, rövid időn belül a „*Nelson Morris & Co* Konzern”, végül pedig saját vállalatának, a „*Wilson & Co*”-nak elnöke lett.

Ezekhez a csodálatos karrierekhez sorolódik *Corey* karrierje, amelynek azonban nem volt ilyen szerencsés lefolyása. *William E. Corey* szintén alacsonyan kezdte, Schwab utóda lett az Acélműveknél, később azonban, nagyzási mániájában eljátszotta minden szerencsétjét. *Corey* is fiatalon nősült, felesége hüen és áldozatkészen kirtartott vele a nehéz napokban és együtt értek föl a nagyon csúcsára. Amikor azonban *Corey* már milliárdok ura lett, nem volt elég neki asszonykája és a Broadway-színház egyik szubrettje, *Mabel Gilman* iránt kezdett érdeklődni. A művész nő csodálatos szépség volt, akinek nyomában az udvarlók egész serege járt. Még az akkori számi trónörökös is elhalmozta szerelmes leveleivel. *Mabel Gilman* azonban okos volt és *Corey*nek nyújtotta kezét, aki már régen ostromolta. New-York előkelő

körében nagy megbotránkozást keltett, hogy *Corey* elvált hosszú esztendőökön hűséges élettársától és a Fifth Avenuen levő palotájában *Mabel* kisasszony lett az úrnő. Az új feleségnek természetesen sejtelve sem volt arról, hogy mekkora munkába került ennek a gigászi vagyonnak összehalmozása. Csak saját jólétével törődött. Párizsban egy palotát bérelt a maga számára, ahol olyan fényűzést fejtett ki, amely még a párizsiakat is megbotránkoztatta. *Corey*nek pedig, ha látni akarta feleségét, Párizsba kellett utaznia,

amely minden alkalommal hosszú időre kizökkentette üzleti tevékenységéből. Így ment tönkre *Corey* hatalmas vagyona, *Mabel Gilman* is elvált tőle, — és *Corey* ma olyan ember újra, akiről senki nem beszél New-Yorkban. *Mabel* kisasszonynak azonban ez az egész válás és finansziális összeroppanás csak rövid intermezzo volt. Ujabbban az európai arisztokrácia felé orientálódik és most úgy szerepel, mint Bourbon Lajos herceg menyasszonya, aki a spanyol király és Rupprecht bajor trónörökös nagybátyja.

ENGEDJE MEG, HOGY BEMUTASSAM ÖNNEK...!

Azt hinné az ember, hogy ilyen egyszerű dolgokról, mint a „bemutatás”, teljesen fölösleges beszélni. Pedig a tapasztalat igazolja, hogy a társasági kódex ezen fejezete terén miféle zavar és homály uralkodik. Még azok az emberek is, akik állandóan társaságokban forognak, sokszor követnek el súlyos hibát, ha az úgynevezett „bemutatás”-ra kerül a sor.

— mondják sokan minden gondolkodás nélkül és ezzel követik el a legnagyobb hibát a jómodor ellen. Mert az ember nem „bemutatni” szokott, hanem „egymással megismertetni”. A bemutatás, másként egy személynek úgyszólván az „elővezetése”, csak különböző rangú és életkorú emberek esetében indokolt. Gyermekeket felnőtteknek, alantasakat magasabb állásúaknak bemutathatunk. Sohasem szabad azonban — pedig elég gyakran megtörténik — egy hölgyet bemutatni egy úrnak, még abban az esetben sem, ha az illető úr nagyon magas állású. A társaséletben a hölgy a férfi előtt van. Tehát egy férfit mutathatjuk be, azaz megmondjuk a nevét, a többi aztán rábizzuk a férfira, miként tudja meg a hölgy személyi adatait.

Csak az egészen fiatal lányokat mutathatjuk be az idős és komoly pozícióban levő uraknak. De minden jónevelésű férfi már ebben az esetben is a lánnyal szemben a hölgynek járó udvariassággal fog viselkedni.

Az egyenrangúak bemutatásánál az az általános szabály, hogy az ifjabbat vagy azt, akivel belsőbb viszonyban vagyunk: nevezjük meg elsőnek. Ebben az esetben is figyelemmel kell lenni arra, hogy mindkettőjüket azonnal helyes megvilágításba állítsuk és ezzel minden tapintatlanságnak elejét vegyük.

Nagyon fontos követelmény a személyes bemutatkozásnál, hogy az ember a nevét és állását tisztán és érthetően mondja, nem pedig, amint a legtöbben szokták, érthetetlenül elmorogja. Vagy teljesítsük a maga egészében társadalmi kötelezettségeinket, vagy pedig vessük el egészen, ha nem helyezünk súlyt arra, hogy valakivel megismerkedjünk. Nevünknek elhadarása lebecsülése annak a másinak, aki joggal várja el tőlünk a társadalmi formák betartását. Ehhez pedig semmiesetre sincs jogunk, amíg valakinek a vendégszeretetét élvezzük. Másutt, egy semleges területen, talán eljáratunk a magunk izlése, vagy izléstelensége szerint, mert ott legfeljebb saját magunknak árthatunk ezzel.

A társasági élet hallgatóan megköveteli bizonyos formák és szabályok betartását, amikre magától értetődően figyelemmel kell lennünk és nem követhetjük saját érzéseinket és vágyainkat!

Ne is beszéljünk az ideges háziaszszonyról, aki a bemutatás pillanatában elfelejti vendégei nevét, rangjukat és címüket pedig összezavarja. Ilyesféle egyébként a legrutinosabb társasági emberekkel is előfordulhat. Most csak arról a formáról akarunk néhány kritikát megállapítani tenni, hogy a bemutatás történik és ahogy történnie kellene.

— Engedje meg, hogy bemutassam . . .

Tartozik—követel

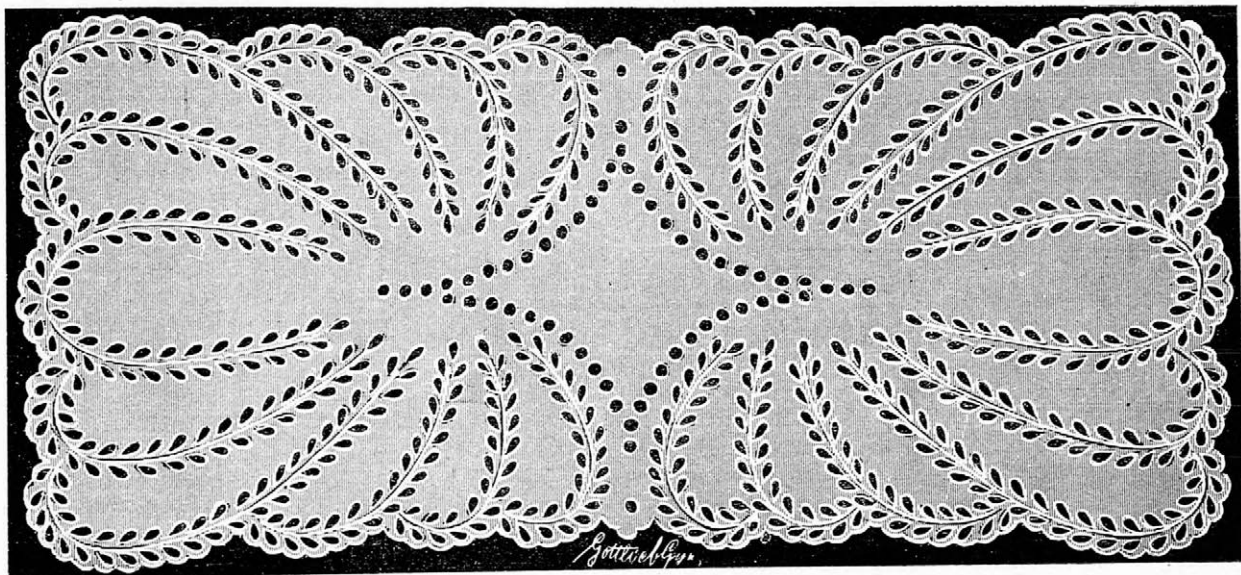
Irta: ifj. Gonda Béla

Nem háztartás-könyvre gondolok. Nem arról fogok szólni, milyen üdvös, hasznos, sőt a takarékos beosztást is előmozdító, ha a háziasszony minden bevételét és kiadást egy könyvbe állandóan bevezet s ilymódon könnyebben tudja áttekinteni és fenntartani a pénzügyi egyensúlyt. Azokról a jó asszonyokról sem szólok, kiknek a férjük számára 40 fillérért vett nyakkendőcsiptető 60 fillérért van a könyvükben pontosan elszámolva, míg a saját női kalapjuk átalakítására kiadott, valóban nagyon szerény hat pengő, a beszerzett zsír, cukor, liszt, kenyér, hús stb. „hirtelen felszökkent” árai folytán előállott többkiadások sorában van ügyesen és apró részletekben, diszkrétan eldugdosva. Mert hiszen általá-

hites szakértő egy tizoldalal véleményben arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy derék Mórícunknak valóban van ugyan százezer forint vagyona, de ezzel szemben van százhatvanezer forint passzívája. Vagyis, nem hogy vagyona van, hanem még hatvanezer forint adósság terheli. Mondanom sem kell, az öreg Kohn, kétségbeesve, a haját tépve mesélte ezt el jó öreg feleségének s közben holmi öngyilkosságot is emlegetett. De, — mire jó az okos asszony? Az öreg Rebeka csak annyit felelt:

— Te Móríc, tegnap még gazdagok voltunk s ma már koldusok. S miért? Mert ez a fiatalember ezt ezen a tíz év papirosra megállapította. Hát tudod mit, dobjuk ki innen ezt a fiatalembert és dobjuk be ezt a sok tudományos papirost a tűzbe s holnap már ismét és újból olyan gazdagok leszünk, mint voltunk... Úgy is történt.

a gyermekeknek, a barátoknak, ismerősöknek. Így pl. az asszony az uráról a következőket jegyzi fel (— de nap-nap után): „az uram ma egy nagyszerű bundával lepette meg, óh, mily nagy öröm, — százszor is megcsókoltam, — micsoda édes, aranyos ember”. — Másnap: (jól értsük meg, közvetlenül másnap): „az uram ma egy negyedórával hamarabb jött haza a hivatalából, mert délután is be kell mennie; — óriási botrányt csapott, mert én még nem voltam otthon és az ebéd még nem volt készen, a kézikassza kulcsa nálam volt s nála csak villamosra volt elég pénz s nem tud ebéd utánra egy szál cigarettát sem hozatni; — kérdéses tehát, ha én még egy félórát késnék, miből fog tudni ő a visszamene- telhez villanyos jegyet váltani. De — szerencsére, mégis csak megérkeztem, s az uram felháborodott szemrehányásai fogadnak: „egyszer jön haza korábban,

Futó (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

ban — tisztelet a kivételeknek — a különben oly helyénvaló házi könyvelések épúgy nem mutatnak hű képet, — bármennyire hasznosak és szükségesek is, — mint a nagybankok, vállalatok köteles évi mérlegei. S hogy egy ismert. jó humorú anekdotával is megvilágítsam a dolgot, elmondom, hogy valaha régen, Uj-Szandecen, a nagyon gazdagnak ismert öreg Kohn Móríchhoz beállított egy pesti fiatalember, mondván, hogy ő hites könyvelési szakértő és hogy tíz forintért vállalkozik arra, hogy bárkinek, a könyvek alapján egy hét alatt, a legújabb mérlegkészítő tudományos rendszer segítségével, meg tudja pontosan állapítani a vagyoni státusát. Az öreg Móríc, akinek háza, sok földje, bérlete és nagyszerű szatócsüzlete volt, maga is kíváncsi lévén, mennyi lehet az ő vagyona, készséggel átadta egész vagyoneleltárát és üzleti könyveit, melyeknek egy heti gondos és beható áttanulmányozása után az ifjú

S most, bevallom, hogy ezt a bevezető anekdotát csak azért fűztem mondani-valóim élére, hogy az olvasók jobb kedvvel figyeljék, ami következik.

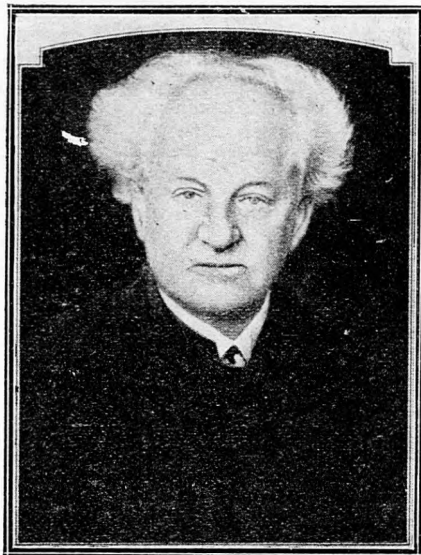
Az a rendszer, amit ma már külföldi nagy lapok, mint szenzációs újdonságot tárgyalnak, a „tartozik-követel” egy egészen újszerű, családias bevezetése volna. Arról van szó, hogy: naplót vezessünk a családi eseményekről, hogy naponta elkönyveljük az események, cselekedetek, szavak, örömök, bánatok, derűk, szomorúságok, házi örömök és ártatlan házi veszekedések minden legapróbb mozzanatát s az év végén, mindezeket — immár a mult tükrében átfutva, átszemlélve, állapítsuk meg a családi harmonia évi mérlegét. Vagyis, vezessünk egy főkönyvet érzés és értelem, józanság és ész és impresszió-világunkról.

Ebben a főkönyvben legyen meg mindenkinék a maga számla(kontó)lapja. Az apának, az anyának, az anyós-após-
 S most következik a férj főkönyvi

aminek örülni kellene s akkor étlen-szomjan marad stb. stb.” — s valóban az uram ilyenkor rettenetes, kiállhatatlan, nem érdemli meg, hogy a felesége legyen, — ez borzasztó, ez kétségbeejtő, — igazán csak az én végtelen türelmemen múlik, hogy egy ilyen ember mellett hűségesen kitartok; — jaj, dehogynak csókoltam meg, — még erre sem érdemes, — igazán, a férjek mind egyformák, haszontalanok...” Harmadnap főkönyvi bejegyzés: „a kis leányunk, a Zsuzsóka, csupa egyest hozott haza s az apáca-nevelő intézetben nagy szalagot és egy szentképet kapott. Ölünkbe kaptuk a drága gyermeket és egymásra borulva, örömmel könnyeztünk s mindaketten simogattuk aranyoske hajtát s mind a hárman össze-vissza csókoltattuk egymást. Igazán megható, milyen mély érzésű derék ember az uram, mennyire szeret bennünket...”

lapja: ő maga könyvel minden este (titokban!). „Ma, politikai választások előestéjén, a kerületi társaskörben vacsoráztam. Óriási öröm, — a főpolgármester és három tanácsnok brúdert ittak velem, a kerületi előljáró a nemzeti demokrata ideálok áldozatos bajnokának nevezett, s erre nyomban húsz pengőt adományoztam kerületi ingyen-tejre és vajra, — mire kijelentették és becsület-szóra megigérték, hogy ha a pártprogram győz: iskolaszéki elnök lehetek. S elvégre, ennyit a mai cehh révén el is várhatok, az említett 20 pengőn felül, koccintó boritalokra és borkorcsolya koszonnyákra és cukorsüteményekre még ugyanannyit kifizettem. No de nem baj, — képelem, a feleségem milyen boldog lesz, ha reggeltájban — lesz vagy öt óra, mikor hazaérkezem, — mindezt neki bejelentem...”

A főkönyvi napló másnap: „— kétségbeejtő, — az asszonyok nem értik meg az embert. Amikor mindent elmondtam, azt felelte: „hogya lehet valaki ilyen ostoba, miért hagyod magadat így kihasználni, — elvégre a te képességeiddel és 40 pengő befektetéssel, egy okos ember (ami te, igaz, sohasem voltál!), az ember nem iskolaszéki elnök, hanem — kormányfőtanácsos, sőt államtitkár is lehet. Elvégre, értsd meg, nekem mindegy, hogy te mit csinálsz, mennyit éjszakázol, de én — méltóságos asszony akarok lenni...”

Gerhard Hauptmann

vagyont kilopják. A feleségem könnyezve borult a nyakamba s elhatároztuk, hogy most három napig nem megyünk sehova, csakhogy nyugodtan kispekuláljuk, mi-féle legszükségesebbet kellene ebből a 40 pengőből beszerezni. Igaz, hogy vacsora után kissé összekülönböztünk, mert a nagy kereset öröme, a feleségem, a rendes tíz szinfónia cigaretta (28 fillér) helyett tíz memfiszt (55 fill.) hozott s amikor ezt, mint pazarlást, neki felróttam, megnyugtatót, hogy ő viszont máris elhatározta, hogy holnap a sötétkék krepdesin szoknyáját elküldi pliszíroztatni, ami csak három pengőbe kerül...”

No de most, végül, térjünk reá komolyabban a dolog velejére.

Mit jelenthet egy ilyen állandóan, — mondjuk — évek során át vezetett „tartozik-követel” főkönyv? Ez, kétségtelenül nem egyéb, mint nagy küzdelmek, nagy bajok, kis házi kakasviadatok, nagy érzelmi, értelmi és gazdasági (anyagi) epizódok, sőt néha tragédiák, sőt néha túl felbecsült avagy túl alábecsült sorsharcok ide-oda hullámzása. Egybefoglaló képet ad érzéseink, kedélyünk ide-oda csapongásáról, — igazteteleinkről úgy, mint igazságtalanságainkról; — erősségünkről, bizakodásunkról, mint gyengeségünkről és néha koravén energiátlanságunkról, elpetyhűdésünkről. S ami a legfőbb, — képzeljük el, ha egy család — beleértve a barátokról, rokonokról való hasonló ilyen főkönyv-vezetést is, az év végén, — mondjuk karácsony szent ünnepe, avagy Szilveszter előtt egy ilyen naplót békés harmóniában, szeretettel és higgadtan végiglapoz, akkor mindenkéül az a harmónikus megnyugtató lelkivilág fénye villan reá, hogy először

is: nincs semmi új a nap alatt; — azután: kár veszekedni, kár mérgeledni, — mert minden tengeri nagy vihar, minden monumentális ereje mellett, mégis csak szebb a tenger nyugodt, tükörsima képe.

De megtaníthat az ilyen naplószerű főkönyv még egyre: — nem szabad elhirtelenkedve túlbecsülnünk, még kevésbé félreismernünk egyszerű napi eseményeket, apró perpatvarokat éppen úgy nem, mint nagy örömeiket. Megtanít az ilyen feljegyzések áttekintése arra, hogy az egymással szemben (férj és feleség) okozta véletlen és akaratlan kellemetlenségeket apró örömeik is — mindig felülmúlják. Megtanít arra, hogy a családi és a társadalmi életben is milyen fontos bizonyos időszakokban egy — mérleg készítése. A mérleg mindig harmóniát, megnyugtatót jelentett. A régi időkben az arany-ezüst pénz mérlegben megmérték s a súlya szerint állapították meg az értéket s csak ez volt a hiteles, megnyugtató.

Minden ilyen írott feljegyzés a családi élet legszebb, legbájosabb, legmegnyugtatóbb mérlege. Ha többnek mutatkozik benne a ború, mint derű, azt aféle banküzleti módra, ne írjuk, ne vezessük át a következő év terhére, hanem — ugyancsak bankmódra — írjuk le, mint veszteséget, mert akkor már az új esztendő egy nagy nyereségtétellel kezdődik, a megbocsátó feledés nagy nyere-

Egy hét mulva: „a hivatalban a délutáni túlóra munkáért negyven pengő jutalmat kaptam. Örömmel vittem haza, autótaxi mentem, egy pengő ötvenért, nehogy a villamoson a zsebemből ezt a

ségével. S ha egy idegen akarna a mi családi boldogságunk mérlegébe belevatkozni, tegyünk úgy, mint a fentebbi Mórincné asszony: dobjuk ki és dobjuk a tűzbe azt a papírlapot...

MÁR MEGINT HOL VAN...?

A legtöbb házban állandó ez a kérdés. Egyszer a mama keres egy fontos levelet, másszor a leány egy könyvet, vagy a papa az esernyőjét, a nagymama a pápaszemét, aztán megint a mama valamilyen kulcsot, a fiú a cigarettatárcáját és így tovább. A feltétlenül szükséges tárgyak állandó eltűnése úgyszólván tipikus jelenség. Különösen a kulcsokban van meg a hajlandóság, hogy eltűnjenek, sőt egészen láthatatlanokká váljanak.

És mintha ez ellen semmit nem lehetne tenni. Lázás keresés indul meg, mindenki a másikat okolja, hogy elhánnya a keresett tárgyat és állandó a zsörtölődés, a veszekedés. A keresett pápaszem sokszor a homlokra van feltőlve, a levél a papírkosárban hever, a kulcs a személtárában, a cigarettatárca a vasárnapi ruhában és így tovább. Rendesen olyan dolgokról van szó, amikre azonnal van szükség és a nem-találásuk következtében olyan zűrzavar támad, amely már szinte beteges állapotnak minősíthető, amelyetől az egész család szenved. Hol a kulcs? Hol a szemüveg? Megkezdődik a reménytelen hajtóvadászat, amelyben az egész ház részt vesz és halhatatlanul kifáradok, — tudniillik én is a szórakozottak és rendetlenek seregéhez tartozom, — végre felemelem a karoszék mellett a földön heverő ujságot, hát ott csillog gúnyosan felém a keresett kulcs. A rendetlenül ledobott ujság takarta el. Ó, a tárgyak végtelen szeszélyessége! Hogy lehetne küzdeni ellene?

Elhatároztam, hogy mindent, amit csinállok, egyetlen mondattal lerögzíték az emlékezetemben: „ezt ide teszem... azt oda...” és mindig arra gondolok, amit csinállok. Azóta minden egész rendesen megy. Félannyit sem kell keresgélnem, mint azelőtt. Bevallom, a férjemtől ta-

nultam ezt. Ő soha nem keres semmit, mindent a rendes helyére tesz. Akármennyire is siet, a kalapját a rendes helyére akasztja, iratait pedig az íróasz-

talra teszi. Anyósom azt mondta nekem: — Rendet nem lehet csinálni, rendet „tartani” kell!

Igaza van. Ha minden tárgynak meg-

van a maga rendes, meghatározott helye, akkor még az éjjeli sötétjében is meg lehet találni. Koncentráljuk a gondolatunkat mindig arra, amit csinálunk, a háztartásban is öntudatosan dolgozzunk, nem pedig lázasan kapkodva. Ha főzés közben átvesszük a postát, ne tegyük le a konyhaszekrényre és a küldött számlát is magunk vizsgáljuk át és tegyük megfelelő helyre, ha egy percre abba is kell hagynunk a főzést. Hová vezetne a hivatalokban és az üzletekben, ha ezt, vagy azt a dolgot nem bíránk megtalálni?

A háziasszony tevékenysége mindenestre komplikáltabb, éppen ezért több körülményt igényel. Egyszerre kell például a húst előkészíteni, burgonyát hámozni, vasalni és a gyerekekre vigyázni. Minden munkához kettőzött figyelem szükséges, hogy a hús oda ne égjen, a fehérnemű meg ne pörkölődjék, a gyerekek pedig oda ne üssék magukat. Nem dolgozhatunk automatikusan, hanem minden tárgyat öntudatosan a maga helyére kell visszatennünk, hogy meg is találhassuk. Ugyanigy kell bányunk a ruhával és a fehérneművel is. Ne azt kérdezzük: „hol van ez?... hol van az?”... hanem: „ki vette el a helyéről?”

Amit gondatlanul teszünk el, azt nehezen találjuk meg. Ilyen esetben a következő kipróbált metódust ajánlhatom: Álljatok arra a helyre, ahol gondoltátok, hogy utoljára a kezetekben volt a keresett tárgy. Onnan menjetek abba az irányba, amerre emlékezetetek szerint mentetek. Lassan, fokozatosan oda fogtok érni, ahol van az „elveszett” tárgy.

De az efféle mindennapos kellemetlenségektől mégis a legjobban óv meg a begyakorlott agyvelő és a kifejlesztett rendszeret, amely aztán minden felesleges zűrzavartól és kapkodástól megkímél bennünket.

Szemtől-szembe

VÁRÓTEREMBEN rendszerint unatkoznak az emberek. Csak egyes előre látók visznek magukkal olvasmányt hivatali előszobákba, orvosi várótermekbe, hogy hasznosan üssék agyon az időt. Legkínosabb a várakozás a fogorvosnál, akire szükségünk van s akinek a műszereitől libabőrös háttal rettegünk. A fogorvosok bölesen tudják is ezt s ezért mindenféle szórakoztató hetilapokat és folyóiratokat helyeznek el a várótermekben. Egy asszonyolvasónk írja nekünk, hogy a múlt héten másfél óráig várakozott a fogorvosánál, már minden nyomtatványt összeolvasott s aztán akarátlanul is fültanája volt két — látszólag tizenöt-tizenhat éves — leány beszélgetésének. Azt mondta az egyik: „Hova megy délután?” — „Moziba”, — felelte a másik. „Na és mit mondsz majd odahaza?” — „Azt, hogy francia óráim van.” — „Nagyszerű”, — mondta a barátja, — én is veled megyek és én is azt fogom

mondani az anyukának, hogy francia óráim van.” — „Remek! Te... ott lesz a Pista is.” — Asszonyolvasónk arra kér bennünket, szedjük tollhegyre ezt a jellemző kis diskurzust és fűzzünk hozzá kommentárt. Nagyon szívesen. A két kisleány esetében nem vagyunk hajlandók

Angol terrier-divatkutya

körtünetet látni, csupán — és ez nem üres szóelc — kortünetet. Az ilyen fiatal leányoknak mindig voltak és lesznek apró titkaik. Nem szabad nagyon tragikusan venni őket. Sokkal fontosabb, hogy a szülők őszinteségre neveljék gyermekeiket. Ha az a fiatal leány tudja, hogy nem „kap ki”, ha nyíltan megmondja, mi a szándéka, akkor nem fog titkolódnia s — ami ennél sokkal rosszabb — hazudozni. A szülők ne azért fenyítsék, vagy büntessék gyermekeiket, mert valamit tettek, hanem azért, mert elhallgattak valamit. Ez a nevelési metódus nagyszerűen bevált; néhány általunk jóismert példa tanuskodik róla. A szülőknek, különösen az anyáknak, meg kell érezniök, mikor mond igazat a leányuk. Ha kételkednek benne, ne adják ezt a tudtára, hanem diszkréten és ügyesen vizsgálják ki s akkor tisztában lesznek a gyermek jellemével. Tehát ismételjük: nem ott van a baj, hogy a serdülő leány a moziba megy, hanem ott, hogy a mama nem tud róla. A mamától függ, hogy tudjon róla.

ÉSZSZERŰ LAKÁSBERENDEZÉS

A jó lakásberendezésről csak azoknak lehetnek helyes fogalmaik, akik azzal behatóan foglalkoztak. Bútorkiállítások, lakberendezők mintatermei nem a jó lakberendezésről, hanem csak a bútorokról nyújtanak fogalmat s ezért a lakberendezési tárgyakat, bútorokat árusító cégek érdekei a lakberendező vállalkozó érdekeivel ellentétesek, de ellenkeznek a racionális és művészi igényvel bíró lakástulajdonosok érdekeivel is. A bútorkereskedelemben csak teljes berendezések eladásával foglalkoznak, a racionális lakásberendezés ellenben a lakáshoz, a tulajdonos személyéhez és a mai élet modern formáihoz igazodik. A lakáshoz azért, mert annak diszpozíciója határozza

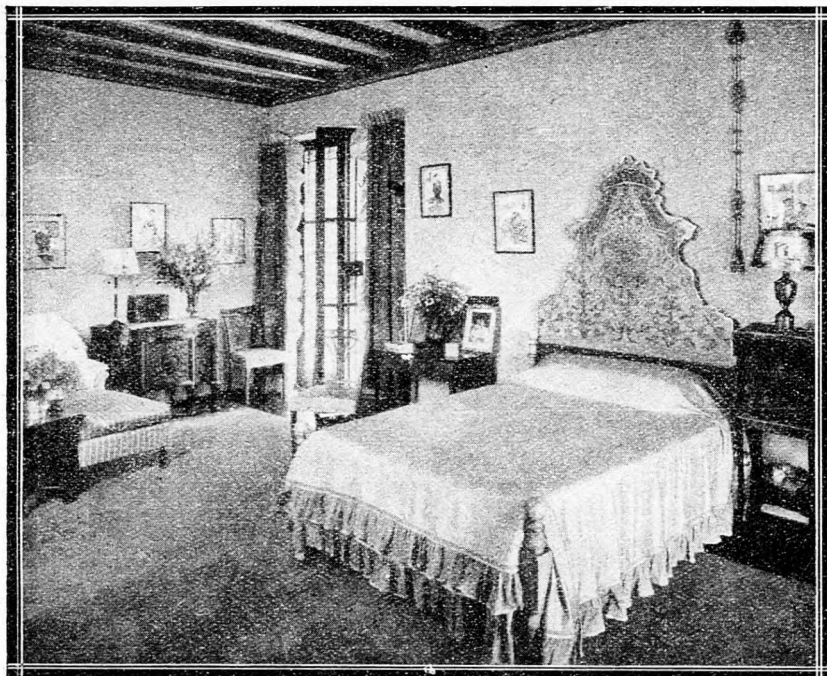
Általában az egyes szobák berendezése az egész lakással összhangban kell hogy legyen s a jó összhang miatt nincs szükség arra sem, hogy az ebédlő Chipendale, a háló Mária Terézia, az úri-szoba pedig román stílusú legyen. Ilyen vegyes stílusú berendezés kis- vagy közép lakásoknál harmónikus összhangot nem adhat. Ilyen lakás, eltekintve attól, hogy költséges, azonkívül még barátságatlan is. A modern lakás minél egyszerűbb s minél kényelmesebb, annál jobban érezzük magunkat benne.

Az egyes szobáknak azonban lehet komoly, nyugodt, vidám, élénk, hangulatos és könnyed jelleget adni, anélkül, hogy valamely tiszta stílushoz ragaszkodnánk.

hangulatos és az első benyomásra is a teljes kényelem érzetét nyújtja. Ez a helyiség legyen tágas, ezért a szabályos hálószobabútorok helyett használjunk egy széles ágyat a házastársak részére. A nagy szekrények ide nem valók, ehelyett az öltözködéshez szükséges elegendő hely és alkalmatlóságok legyenek jól elrendezve és ez a helyiség az asszony számára intim, kellemes tartózkodó helyet is nyújtson, varrás, írás, öltözködés és más célokra. Az úri-szoba, mint olyan, csak akkor jogosult, ha a lakás 4 szobánál nagyobb, vagy a férfi hivatása teszi ezt szükségessé. Berendezésére nézve legyen komoly, a hivatáshoz és a férfi egyéniségéhez alkalmazkodó. A munkahelynek a megválasztása igen fontos. A szalon, vagy fogadószoba, amely eddig is alárendelt szereppel bírt, csak akkor jogosult, ha a lakás 5 szobánál nagyobb. De ebben az esetben is a fogadószobának kimondottan fogadószoba, vagy szalon jellegét adni nem helyes. A szalon, fogadó, vagy látogatószoba az egész lakásnak mintegy kivonata kell legyen és az aranyozott ülőbútorok, nagy konzolok s más hasznavehetetlen tárgyak ilyen helyen is csak a rossz ízlésnek tanujelkéi. Ha már a többi helyiségek berendezésére nem is fordítunk gondot, a fogadószoba, ahol ismerőseink, látogatóink körültekintenek, a jóízlésnek, a nemes egyszerű összhangnak bélyegét viselje. Ugyanez áll a ma divatos dohányzószobára is.

A gyermekszoba már akkor is szükséges, ha a lakás csak 3 szobából áll is. Ez a helyiség a legvilágosabb legyen. Berendezés tekintetében eltérnek a vélemények. Vannak berendezések, amelyek a világosra mázolt különféle állati figurákkal, hollandi gyermeksoportokkal, vagy más festményekkel díszített bútorokat tartják helyesnek. Ez a berendezés szerintem nem célszerű. Ha a gyermeket úgy neveljük, hogy minden megnyilatkozását komolyan vesszük, akkor a berendezés is olyan legyen, hogy élénk hangulata mellett az egyes bútorok a rendeltetésükhöz legyenek formálva és pedig minél egyszerűbb alakban. Minden egyszerűbb bútornál, úgy ezeknél is a belső megmunkálás gondos legyen. A gyermekszobát csak virágokkal és növényekkel kell díszíteni. Vázák, szobrok, szőnyegek s más hasonlók gyermekszobába nem valók. A gyermekszoba berendezése 8—10 év után felcserélendő, vagy átforgalmazandó.

A konyha berendezésére nézve semmi stílust nem igényel, fontosságára nézve mégis elsőrangú. Egy jól berendezett konyha megkönnyíti a munkát. Külföldön a családrendszert nem oly általános, mint nálunk, 3—4 szobás lakást a házasszonya tart rendben. A legnagyobb munkaegyszerűsítést a konyhában lehet elérni, ehhez azonban racionális berendezés szükséges. Az előszoba általában és hibásan legtöbbször a kiselejtezett holmik raktára. Pedig, ha benyitunk egy lakásba, ez az első kép ad fogalmat a lakásról és annak lakóiról. Ezt soha ne tévesszük szem elől! *egeraljai Ferenczy Dezső*

Uj stílusú hálószoba

meg a benne elhelyezhető bútorokat. A lakás tulajdonosához, hogy egyedülálló-e, házaspár-e, vagy család-e? A mai élet formáihoz, mert ezek ma mások, mint voltak ezelőtt, kényelmi igény, fűtés, világítás és más tekintetben.

Akiknek módjukban áll 6—7 szobás lakást bérelni, azoknak a vásárolt kész bútor nem okoz oly lehetetlenségeket, mint azoknál, akik csak 3-szobás lakást rendeznek be. Azonkívül az is megeshetik, hogy az egyes szobák zsúfoltak és a helyiségek inkább bútorraktár jellegűek, mint lakószobák. A racionális berendezés tehát csak azokra a bútorokra szorítkozik, amelyekre praktikus szempontból szükség van, de sohasem rendezkedik be egy kimondott célra, például ebédlő tisztán az étkezés céljaira, háló kizárólag csak az alvás tartamára. A szalon vagy fogadószoba se legyen erre a célra bútorozva, hacsak nem orvos, ügyvéd lakásáról van szó.

Bár a stílusoknak jellegzetes karakterük van, például a román komor, a renaissance komoly, a barokk ünnepélyes, a Biedermeier hangulatos, a Chipendale pedig élces stb. Mindezeket a jellegzetességeket, melyeket az egyes stílusok karakterizálnak, elérhetjük anélkül, hogy visszamennénk a renaissance, a barokk, vagy más idők stílusához. Az anyag, a forma, a szín módot nyújt arra, hogy kifejezhessük. És szükséges is, hogy helyiségenként valamilyen hangulatot, vagy érzelmeket kifejezzünk. Szükséges az egyén szempontjából is, de általában az a hely, ahol étekezünk, inkább nyugodt, vagy komoly legyen, ilyen helyiségek ne legyenek fényezett bútorokkal berendezve, mert ezek vigyázatra intenek, zavarnak. Disztárgyak, vagy feltűnő dolgok, melyek a figyelmet magukra vonják, ilyen helyiségbe nem valók. Nagyon világos helyiség (túlzsabados) szintén nem erre a célra való. A hálószoba lehet könnyed,

A GYERMEKBETEGSÉGEK IDEJÉBEN VALÓ FELISMERÉSE (Dr. E. V. Friedland)

A gyermekbetegségek fellépésének alapjában véve nincsen kimondott évszaka, de az köztudomású, hogy lefolyásuk és utókövetkezvényeik aszerint súlyosabbak, vagy könnyebbek, hogy tél van-e, vagy pedig nyár. A felépülési idő a hideg évszakban feltétlenül hosszabb, mert ekkor még speciális meghűlési betegségek is fenyegetnek, amelyek a lábadózó szervezetet könnyebben támadják meg, mint a teljesen egészséget. A beteg táplálékának beszerzése — zöldfőzelék, tojás stb. — is nehezebb télen, sőt sokszor teljesen lehetetlen. A szükséges fűtés és szellőztetés is meg van nehezítve. Egyzóval: a gyermekbetegségek lefolyását és a teljes felépülést nagyban megkönnyíti a sugárzó napfény, amely már egymagában véve is kitűnő gyógyító-szer. Az abnormális hideg időszakban a szülőknek kétszeresen óvniok kell gyermekeiket mindenféle betegségtől, különösen a fertőző betegségektől és nagyon kell vigyázni arra, hogy a lázas kis beteg rossz időben iskolába ne menjen és ne veszélyeztesse a saját maga és kis pajtásai egészségét.

A legtöbb gyermekbetegség — az úgynevezett „mumpsz” kivételével, amely az arc megdagadásával kezdődik — majdnem egyforma módon lép föl és a tapasztalt gyermekorvos sem tudja már az első napon a rosszulletet okát megállapítani, hogy kanyaró, skarlát, vagy másvalami van-e keletkezésben. A kezdődő gyermekbetegség állandó ismertetőjelei, amelyeket minden anyának feltétlenül tudnia kell, a következők: a gyermek fáradtságot érez, nincs étvágya, egy-két napja nem volt már széke, fejfájásról panaszkodik, rosszkedvű, nyugtalanul alszik, nagyon sápadt, vagy pedig, ha már láza is van, tüzel az arccsokájára. Karikásak a szemei és mintha mélyebben feküdnének, mint egyébként és nagyon csilognak. Majdnem minden esetben torokfájásról is panaszkodik, mert a fertőző betegségek-

nél a mandulák is gyulladásba jönnek. Ráadásul még könnyebb köhögés is járul a felsorolt tünetekhez.

A gyermeket azonnal ágyba kell fektetni és még mielőtt az orvos megjönne, megfigyelni és betegségi jeleket keresni. Nézzük meg a torkát, hogy a mandulái pirosak és dagadtak-e, hogy gennyedésben vannak-e, vagy pedig szürkésfehér hártáival vannak bevonva. Az utóbbi differenciárisre enged következtetni, az előbbi valami angina (torokgyik)-féle, amiből könnyen származhatik fer-

tőző betegség. Ha a nyelvecskéje málnaszínű, akkor skarlát fenyegeti. Ha erős orrvérzése, náthája és szemgyulladása van: kanyaró lehet a következménye. Ugató, rohamosan fellépő köhögés a számarköhögés előjele.

Amint ágyba fektettük a gyermeket, azonnal mérjük meg a hőmérsékletét. Feltétlenül szükséges, hogy minden házban, ahol gyermek van, legyen lázmérő. 37.5°-on felül kezdődik a láz. Ez már biztos jele a betegségnek. Meg kell nézni, hogy a gyermek testén nem látszik-e valamiféle kiütés. Elsősorban a derék

tájon, vagy a felső combon lép fel, de sokszor egyidejűleg az arcon is. Minden anya óvakodjék attól, hogy maga döntse el: kanyaró, vagy skarlát lépett-e föl. A teljesen kifejlődött kanyaró- és skarlátkiütéseket az orvos könnyen meg tudja különböztetni, de a betegség első stádiumában teljesen hasonlóak egymáshoz. A kis páciens levertségéből sem lehet még arra következtetni, hogy könnyebb, vagy súlyosabb fertőzéssel állunk-e szemben. Sok gyermeket a legkisebb betegség is nagyon leveri és jelentéktelen hőemelkedésnél már apatikus lesz, míg mások sokkal súlyosabb esetben és sokkal lázasabb állapotban is megőrzik frissességüket és jókedvüket. A kiütések egyébként sokszor az általános tünetek után csak másnap, vagy harmadnap jelentkeznek.

A bárányhimlő könnyen felismerhető. A gyermek rendszeren jól érzé magát, alig van láza: kis hólyagocskák jelentkeznek itt-ott a testén és az arccsokáján. Ha a gyermek hasfájásról panaszkodik és hány is: ezek az előjelek sokféle gyermekbetegség első stádiumát jelenthetik. Sőt, ha ezek a fájdalmak éppen az alsó has táján jelentkeznek és székrekedéssel járnak: nagyon könnyen vakbélgyulladás is lehet, amely kétszeres elővigyázatot és azonnali orvosi beavatkozást igényel.

Ha az anya elővigyázatosan és a fentiek szerint jár el, legalább annyit elérhet, hogy nem követ el hibát. Mindenesetre azonnal orvost kell hívni, különösen nyirkos és hideg időben, nehogy tüdőgyulladás következék be. Ha a gyermek, az orvos megérkezése előtt, nyugodtan fekszik az ágyban és forró teát, aspirint és borogatást kap, mindenesetre kevesebbet ártottunk neki, mintha kivisszük az utcára, villamosra ültetjük és kórházba akarjuk vinni orvosi vizsgálatra. Lázas kis testének nem szabad a nedves hidegbe kiküldnie, mert az efféle anyai könnyelműség súlyos, sőt halálos következményekkel járhat.

Kertészet

Irta: *Lanther Jenő*, okl. kertész

A szobanövények

Szobanövények szaporítási módja: magvetés, töszétoztás és dugványozás.

Azok a növények, melyek évről évre bokrosodnak, az új hajtásaikat a gyökereikből, vagy közvetlenül fölötté levő szárrészből is növesztik, módot adnak a töszétoztás útján való szaporításra. Ha egy gyökeres hajtás éles késsel az anyanövénytől elválasztunk, zöld hajtását egy-egy részével megkurtítjuk, elültetjük, új növénykéket nyerünk.

Előfordul, hogy letörök egy hajtásnak a vége. Némely növény, ha ezt a letört, vagy szándékosan levágott hajtásvéget földbe dugjuk, 10—14 nap múlva

gyökeret növeszt. Így is új növényt nyerünk. Ennek az eljárásnak a neve dugványozás.

Ismertünk még növénynemesítési eljárásokat is. Amikor egy nemes, jó tulajdonságokkal bíró növénynek egy rügyét, vagy egy hajtását átteszük más jó tulajdonságokkal nem bíró növénybe, hogy ott új hajtásokat, koronát növelessen (pl. rózsaszemzés). Ezt az eljárást szemzésnek, illetőleg oltásnak nevezzük. Nemesítésnek helytelenül nevezik, mert ezzel az eljárással semmit sem teszünk nemesebbé. A nem nemes, esetleg vad növénybe bele helyezzük, bele szemezzük, vagy oltjuk a nemes növénynek egy hajtását, vagy szemét, hogy az ott tovább éljen, hajtás s később koronát növelessen. Ha végeztük is ezt az eljárást, az alany marad nem nemes, a szem, illetőleg rügy s a belőle nőtt hajtások maradnak to-

vábbra is nemesek. A szemzésre, oltásra a szobakertészetben csak ritkán van szükség. Ezzel az eljárással új növényt nem nyerünk.

Szobanövények magvait nem vetjük oda, ahol azokat mint kész növényeket tartani akarjuk, hanem előnevelésre van szükség. Vannak növények, melyek magból való kikelésük után olyan igényekkel bírnak, amit lakásban nem elégíthetünk ki. Ezek üvegházi előnevelésre szorulnak (pl. ciklamen).

A lakásunkban felnevelhető növények magvetésére és ápolására az alábbiak legyenek irányadók:

Szobanövények magvait kis, lapos, tetőnélküli ládikába, vagy cserépbe vetjük. A cserép, vagy ládika alját vastagon megtöltjük homokkal (lehetőleg szitált folyami homokot s lyukas fenekű ládikát használjunk; a lyukakra cseréparabká-

kat fektetünk). Erre a homokrétegre tesszünk körülbelül 4—6 cm. vastag $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{2}$ arányban kevert homokos lombföldet, kel­lőleg megnyomkodva s deszkalappal le­simítva. Erre helyezzük, vagy szórjuk a magvakat. A nagyon apró magvakat köz­vetlenül a papírzacskóból ujjunkkal való pötyögtetés által szórjuk ki. Ha már a magvakat kiraktuk, vagy szórtuk, úgy, hogy inkább ritkán legyenek egymástól, a takarás ugyanolyan földkeverékkel tör­tenik, mint amilyen földkeverékbe vetet­ük a magvakat. A parányi magvakat földdel le sem takarjuk, csupán az edényt takarjuk le egy üveglappal. A takaró mindig a magvak nagyságával arányo­san, legfőljebb 4—5 cm. vastag lehet. Ajánlatos a földdel letakart magvak edé-

permetezésből és szükség szerinti szellöz­tetésből áll.

Az elvetett és kellőleg gondozott mag­vak némelyike már 4—5 nap mulva, má­ sok 8—14 nap mulva, vagy esetleg csak hetek mulva kelnek ki az egyes növény­fajták tulajdonságai szerint. A kikelt kis növénykéket továbbra is naponta megnéz­zük s ha szükséges, meglocsoljuk, az üveglapokat eltávolítjuk, vagy napsza­konként le vesszük. A kikelt kis növényké­ket továbbra is 19—29° C meleg helyen tartjuk.

Ha a kis növények 2—3 rendes levelet hoztak, áttűzdeljük, vagy átültetjük. Az átültetés történhet ládikába, vagy cse­répbe. Szoktunk tüzdelni ládikába vagy nagyobb cserépbe több növényt, ügyelve arra, hogy annyi helyük legyen, hogy mire 5—6 rendes levelet fejlesztenek, egy­ mást ne akadályozzák a fejlődésben. Szokás egészen kis cserépekbe egyes növé­ nyeket is tüzdelni. A tüzdelésnél ugyanolyan földkeveréket használunk, mint a magvetésnél, esetleg valamivel kevesebb homokot adunk hozzá. Az edény aljára mindig cserépdarabokat s homokot tes­ zünk az idősebb növényeknél is.

Locsolást illetően naponta átnézzük növényeinket, a nedvesen találtakat nem locsoljuk meg. Hőmérséklet továbbra is 19—29° C marad.

Ha növényeink már 6—8 rendes levelet növesztettek, átültetjük őket. Átültetésnél a gyökereket s igen gyakran a leveleket is megkurtítjuk, nem kurtítjuk meg pl. a pálmák leveleit. A beültetés úgy törté­ nik, hogy balkezünkkel megfogjuk a szár alsó részénél az előkészített növényt s ha már cserépdarabot és homokot is tettünk az edény aljára, bele tartjuk a növényt, hogy annak az a része, ahol a gyökérből kinő a szár (gyökérnyak) a cserép peremén alul legyen $\frac{1}{2}$ —10 cm. mélyen, a növény s a hozzá való cserép vagy fa­ edény nagyságához mérten. Olyan növé­ nyeknél, melyeknek a gyökerei földlabdát nem tartanak, gyenge rázogatózás közben szórjuk tele a gyökerek között földdel. A földlabdás növénynek a földlabdáját egyben hagyjuk, csupán a szélén levő földet fácskával kipiszkáljuk a gyökerek közül, az így előkészített növényt az elő­ készített cserépbe helyezük s körül töm­ ködjük földdel, nagy növénynél ezt a töm­ ködést fával végezzük. A régi edényt ajánlatos kellőleg megtisztítani, az új cserépet pedig használat előtt beáztatjuk. Az edénybe csak annyi földet teszünk, hogy az öntözővíz felfogására kellő hely maradjon. Ügyeljünk arra is, hogy a be­ ültetésre használt föld ne legyen lucskos, ne is legyen száraz. Az edény pedig akkora legyen, hogy abban a gyökerek kényelmesen elférjenek, de viszont 1—15 cm.-ig nagyobb hézag ne legyen az edény fala és a növény gyökere között. Termé­ szetes, hogy ez a távolság, illetőleg edénynagyság mindenkor közvetlen vi­ szonylatban áll a gyökérzet nagyságával.

A frissen ültetett növényeket még kör­ rülbelül 10—14 napig fojtott levegőben tartjuk, azután elhelyezhetjük állandó helyeikre.

Szobanövények ápolása fajták és egye­ dek szerint különböző. Különböző még időszakonként is.

A téli évszakban növényeinket a fajta igényeinek megfelelően temperált helyisé­ gben világos helyre helyezzük el. Ne állít­ suk növényeinket közvetlenül az ablak mellé, mert a hideg üvegtől a levelek vége elszárad. Ügyeljünk arra, hogy nö­ vényeinket közvetlenül hideg vagy huzat ne érje, mert ezáltal el is pusztulhatnak. Száraz, fonnyadt részeket haladéktalanul eltávolítunk. A hűvös levegőben tartott növényeket, kis lombú növényeket ritkáb­ ban, melegben tartott, nagy lombú növé­ nyeket sűrűbben locsolunk. Hetenként egyszer a növények leveleit lemossuk. 2—3 hetenként a cserépbeli földet meg­ porhanyítjuk, fölkapáljuk. Az öntözővíz

nyét is eltevés után üveglappal letakarni. Mielőtt a magvetésünket üveglappal letakarnánk, meg kell locsolni. A locso­ lás lehetőleg gyengén langyos vízzel tör­ tenik, mégpedig a földre harmatszerű­ leg fecskendezve. Az öntözést rész­ letekben végezzük, míg a föld tele nem issza magát, ügyelve azonban arra, hogy a víz a föld felületén össze ne foly­ jon s nehogy a föld lucskos legyen. Mag­ vetésünket később is mindenkor külö­ nös figyelemmel övjük az esetleges ki­ száradástól, mert a csirázásnak indult magvetés, mely csak egyszer is kiszáradt, biztosan elpusztul. Erre is tekintve, ne tegyük magvetésünket olyan helyre, ahol azt közvetlenül a nap sütheti, vagy huzat érheti, mert mind a kettő gyorsan szárít.

Magvetésünket árnyékos, 18—25° C meleg helyre tesszük. Ha több növény magvát vetjük egyszerre, azokat külön­ külön táblácskával kell megjelölni.

További ápolás naponkénti öntözésből,

mindig a szobalevegővel egyenlő (3—25° C) hőmérsékletű legyen.

Tavasszal átültetjük az összes növé­ nyeket, azok kivételével, melyeket nyárra ugys kiültetünk a szabadföldre.

Nyárra erősödés végett tegyük ki nö­ vényeinket a szabadba, cseréppel osz­ lopra, falra, virágtartóba, vagy földbe süllyesztjük napos, félárnyékos, vagy ár­ nyékos helyre. Esetleg kiültetjük külön­ álló növénynek alkalmazva, vagy cso­ portba.

A szabadba helyezett növényeket, ha szükséges, felkarózzuk, naponta, lehető­ leg este meglocsoljuk s ha csak lehet, hetenként egyszer a napi locsolás előtt trágyalevezzük.

Ügyeljünk arra, nehogy olyan növé­ nyek, melyek a tűző napot nem tűrik, napra kerüljenek és a csoportba ültetett növények ne kerüljenek egymáshoz olyan közel, hogy egymást a fejlődésben káro­ san befolyásolják.

KOMÉDIA

AZ ÉN SARKI EMBEREM

Tizenöt évvel ezelőtt láttam először. A Belváros egyik legforgalmasabb, tehát legszűkebb utcáján, egy sarokház előtt állt. Beesett, borostás arcáról, a csontokhoz tapadt bőrről, horpadt melléről, reszkető kezeiről, száz rongyból összevarrt ruhájáról a nyomor modelljét lehetett volna megmintázni.

Felém nyújtotta a kezét. Megálltam, kigombolkoztam. Tíz fillért adtam neki.

Másnap és harmadnap és tíz nap múlva és egy hónap múlva és egy év múlva még mindig ott találtam a sarkon. Messziről lengette felém szemétdombra való keménykalapját és úgy fogadta a tíz fillért, mint biztos napi keresetet, mint valakinek, aki nála hasonlíthatatlanul jobb helyzetben van, köteles adóját, amivel egy nagy társadalmi igazságtalanságot igyekszik jóvátenni.

Több mint egy esztendeig ez volt közöttünk a viszony. Én tíz fillért adtam neki, ő hálálkodva megköszönte a tíz fillért. Egyszer csak megkérdeztem tőle:

— Mondja, barátom, hogy van az?... Maga itt áll egész nap, úgy látom, jó posztja van, sűrűn hull a kalapjába alamizsna és maga még mindig olyan sovány, rosszul táplált, beteges külsejű... meg aztán a ruhája is...

Az ember megörült, hogy szóra méltattam, de aztán valami sötét árnyék futott végig az arcán, mintha megbántották volna. De csak annyit mondott:

— Nagy családom van, kérem alássan. Négy kis gyerek, beteg asszony...

— Akkor már értem, — feleltem s ez, úgy látszik, megnyugtatta.

Másnap ő fordult hozzám kérdéssel:

— Olyan kegyes a nagyságos úr... Ha nem sérteném meg, miért tetszett tegnap érdeklődni az állapotom iránt?

— Semmiért... Csak mert olyan rosszul néz ki, amióta ismerem.

— Szegény ember sorsa... — motyogta és alázatosan megköszönte a tíz fillért.

A sarokházzal szemben egy jóbarátom ügyvédi irodája volt. Megkértem, engedje meg, hogy az irodája ablakából egy rám nézve fontos utcai megfigyelést tegyek. Gondolta: nő van a dologban, nagyot nevetett és rendelkezésemre bocsátotta a legszélesebb ablakot. Odaálltam. Mondanom se kell talán: az én sarki koldusom üzleti forgalmát akartam tanulmányozni.

Egy iparoskülsejű ember megy el mellette. A koldus feléje nyújtja a kalapot. Pénz hull bele.

Fényesen lakkozott magánautó áll meg a sarkon. Elegáns férfi száll ki belőle. Végigméri a koldust. Nem ad neki.

Feltűnően öltözött hölgy száll ki utána. Kinyitja a retiküljét. Látom, amint néhány pénzdarab repül a vásott kalapba.

Egyszerű, szakácsné-formájú asszony

jön. Megáll, kivési az erszényét, adakozik.

Két prémben burkolt idősebb hölgy közeledik. A koldus nyújtogatja a kalapját, azok észre sem veszik. Bemennek egy ékszer-üzletbe.

Maszatos inasgyerek ugrál a sarkon. Ahogy észreveszi a koldust, mintha megmerevülne, aztán kitorászni kezd a zsebeiben. Sóspercet vesz ki, kettétöri és az egyik felét a kalapba teszi.

Botra támaszkodó öregúr tipeg a koldus előtt. Ránéz, megáll, belenyul a zsebébe, pénzt ad neki.

Egy óráig tartott a szemle. Összeszámoltam: százhuszonheten mentek el a sarki koldus előtt és harmincöten adtak neki. Gyors kalkulust is csináltam. Átlag

Tobiás Angyalka, Szeged

négy fillért számítva, egy korona negyven fillér folyt be a kalapba.

Másnap azt kérdeztem az embertől:

— Mikor áll ide maga?

— Mért télszik kérdezni?... — mondta rémülten.

— Hogy nem fárad-e el a hosszú állodogálásban?

— Oh, nagyságos uram, azt megszokja az ember. Meg aztán ide nem kell korán reggel jönni. Ilyen finom helyen későn kelnek. Én csak kilenckor jövök.

Délután kettőkor már többször találkoztam vele. Eszerint öt óra a munkaideje. Vagyis ötél kell megszoroznom az egy korona negyvenet. Az hét korona. Vonjunk le belőle egyet, marad hat.

A következő napokon megállapítottam, hogy délután háromtól hétig áll a sarkon. Ujjban négy órai munka: az öt korona hatvan fillér. Vonjunk le belőle hatvan fillért. Marad öt. Hat meg öt, az tizenegy. Vonjunk le még egy koronát, marad tíz. Vasárnap délutánját és a csúnya esős, zivataros napokat is leszámítva, túlzás nélkül állapíthatom meg, hogy sarki emberem kétszázötven koronát keres havonta. Minimálisan.

Nekem ugyanakkor kétszáz korona havi fizetésem volt. És rendes ruhában, tiszta gallérban kellett járnom a hivatalba. Az viszont igaz, hogy nem volt négy gyermekem és beteg feleségem. Sőt egészséges sem.

Tovább figyelve a sarki ember üzletét, rájöttem, hogy este hétkor, posztjáról távozva, a Dunapartra megy, ahol egy maszatos kisgyerek szalad elejébe. Az öreg kézen fogja és egy bokor mögé vonulnak, ahol a kislány beönti a keshedt keménykalapba aznap keresetét. Aztán tovább megy az én emberem és háromszor egymásután ismétlődik meg az előbbi jelenet: egy-egy rongyos gyerkőc — az egyik kislány volt — élébe szalad, aztán elvonulnak és az öreg átveszi az obulusokat.

Ez hát az a négy gyerek, akit neki kell eltartania! Négy kis koldus.

De hát akkor honnét veszi azt a cudarul beteges, halálra rémitő arcszínt... a horpadt mellet... az éhségnek ezt a száanalomraméltó lárváját?... És mi van azzal a beteg feleséggel?

Most már végére járok a dolognak, — gondoltam magamban s mint a jövőrű bulldog, nem eresztettem el az én sarki koldusomat.

Hét órakor kellő távolságban nyomon követtem és miután végigjáratta velem a dunaparti korzót, a négy kis kölyökkel vilamosra szállt. Én a kocsí másik peronján helyezkedtem el.

A végállomásnál szálltak le, egy régi nagy malom mellett. Mikor befordultak, óvatosan megálltam a sarkon, onnét figyeltem, merre mennek. Alig pár lépésre egy természetes, kövér asszony állt elébük. Szabályos hordóformájú.

— Na, mennyi? — kérdezte olyan hangon, mintha mennydörögne.

— Tizennyolc hatvan, — felelte a koldus.

— Jól nézünk ki! — rikácsolta az asszony. — Elsején az egészet ki kell fizetni és te csak rongyos tizenhét, meg tizennyolc koronákat hozol naponként. Biztosan telezabárod magad, aztán majd lesheted, hogy éhezőnek nézzenek az emberek!

Az ember erőtlenül védekezett. Az asszony felcsattant:

— Csak beszélj, te... te két balkezes! De ha elsejéig nem tudom lefizetni az ötezer koronát, sohase lesz házunk, mert a Recskókék elcsipak az orrunk elől. Igen, a Recskó... Attól tanulhatnál koldulni! Mától kezdve csak üres levest kapsz vacsorára.

...A többit nem hallottam, mert már elindultak. És én ott maradtam szégyenletes tudatlanságommal és ma sem birom megmagyarázni, miért különb koldus az a Recskó, mint az én sarki emberem. Mit kaphat az vacsorára a feleségétől?

Eugenius

Zsák a foltját...

— Regény —

Irta: **Orbók Attila**

VII. fejezet. 2. folytatás.

Suzanne a Monostorra érkezését követő vasárnaptól kezdve minden ünnepi misén résztvett az ódon templomban. Beült az asszonyok és leányok padsorába a negyedik, vagy ötödik padba, a kiscsászóné feleségei s leányai közé. A három első sorban a falu hölgyei ültek. A báróné Izabellával az első sorban szokott ülni, rendszerint egyedül; senki sem tartotta volna illendőnek, hogy melléjük tolakodjék. A második és harmadik sorban a főjegyzőné, Bözsike, a rektorné három leányával, Gizi, a postáskisasszony, Winkler felesége s még néhány úriasszony ült mindig. Aztán következtek a gazdák asszonyai és leányai.

A plébános megkérdezte Suzanne-t, hogy miért nem ül az első padokba. A leány nyíltan megmondta:

— Tudja, főtisztelendő úr, megfigyeltem, hogy a hölgyek mise közben is összeszűnnek. Miért zavarjam őket? Hátha éppen rólam tesznek megjegyzéseket? Én pedig, ha imádkozom, szeretek elmerülni egészen. Hát ők is csak zavaróknak engem...

A főtisztelendő csak helyeselhetette Suzy buzgóágát.

A templom főoltárától jobbra, közvetlenül az oltár mellett, baldachin alatt, három hatalmas faragott régi szék állott. Azokba nem ült soha senki és Suzanne sokszor eltűnődve nézte a pompás faragású, szüette, ódon székeket. Elfelejtette megkérdezni a plébánost, hogy kiket illetnek meg azok a helyek. Az öreg pap meg nem beszélt róla s így aztán Suzanne nem tudta, hogy a monostori plébániának századok óta a Vannayak a kegyurai.

A nagyasszony évek óta nem ment a templomba, otthon végezte minden ájtatosságát. Mióta a bánat és betegség összetörte, maga a plébános sem engedte, hogy reumás, elgyöngült lábaival a templom hideg kőköcskéire lépjen. Ezért hallgatta el Vannayné, hogyan akarja demonstrálni, hogy Suzanne-t leányának tartja, hogy a „boltos kisasszony” rangban, származásban nem áll senki mögött Monostoron.

A legközelebbi vasárnap reggelén nagy gonddal öltözködött Vannayné. Amikor már teljes parádében volt, csak akkor szölt Suzy-nek:

— Veled megyek ma a misére... Most már van kibekarolnom, amíg a fogattól becsoszogok a templomba...

Suzanne szívét boldog büszkeség töltötte el. Még soha nem hajthatott végig a falun az ő drága tante-jának oldalán ülve. Nem arra gondolt, hogy tekintélye növekedni fog, ha a nagyasszonnyal együtt látják a falusi hölgyek. Bánta is ő azt, hiszen érezte, mennyivel mondaine-ebb, szebb, elegánsabb és műveltebb náluk ő, a boltos kisasszony. Hanem arra volt büszke, hogy Vannayné az ő kedvéért eljön vele a templomba. Hogy még a plébános is el fog csodálkozni, pedig hát ő csak tudja, hogy a néje szereti őt.

Suzy fel volt már öltözve, de hirtelen felszaladt szobájába és átöltözött; igazán szép akart lenni ezen a napon, amely egyszerre nagy ünnepévé lett.

Volt egy fehér, finom csipkével díszített ruhácskája, amelyet a szíve felett halvány rózsza ékesített. Kis fehér szalmakalapot csapott a fejére, amelynek oldalt ielógó szalagján piros bogycok virítottak. Ez a ruha pompásan illett egyéniségéhez; fehérsége szimboluma volt tiszta leányságának, a két színfolt pedig szíve melegségének és izzó tettvágyának, amely sok szeleburdisággal vegyült.

Az Úr ebben az esztendőben pompás termést adott a falu szorgos népének s a templom most az aratás utáni héten zsúfolva volt buzgó hívekkel. Az urak is eljöttek mind, ott ült az első padban Barlainé is a leányával, aki mozdulatlanságával és cicomaival úgy hatott, mint egy életnagyságú kirakati reklámba.

Vannayné és Suzy kissé elkésve érkeztek, a főtisztelendő úr már a szószekeken volt.

A nagyasszony hugába karolva, nehezen lépkedett végig a padsorok között. De a lelke szárnyalt az örömtől. Nagy büszkeséggel töltötte el, hogy hosszú, magányos évek után ismét eljött a templomba és megmutathatja mindenkinek, hogy ez a gyönyörű kis teremtes, akibe karját ölti, nem „idegen leány”, hanem az ő gyermeke... Hogy van még bimbó a Vannay-család pusztuló, öreg törzsén...

Minden szem rajtuk csüggött s követte őket végig, míg a bejáratnál a helyüikig mentek. És azontúl is lopva csak őket nézte a gyülekezet...

Suzy azt hitte, hogy az első padba ülnek... De amikor odáig értek, Vannayné a három nagy árva karosszék felé intett. A leány nem értette a néma jelet. A nagyasszony a fölébe sügta:

— Ott a mi helyünk a karosszékben... A Vannay-család helye.

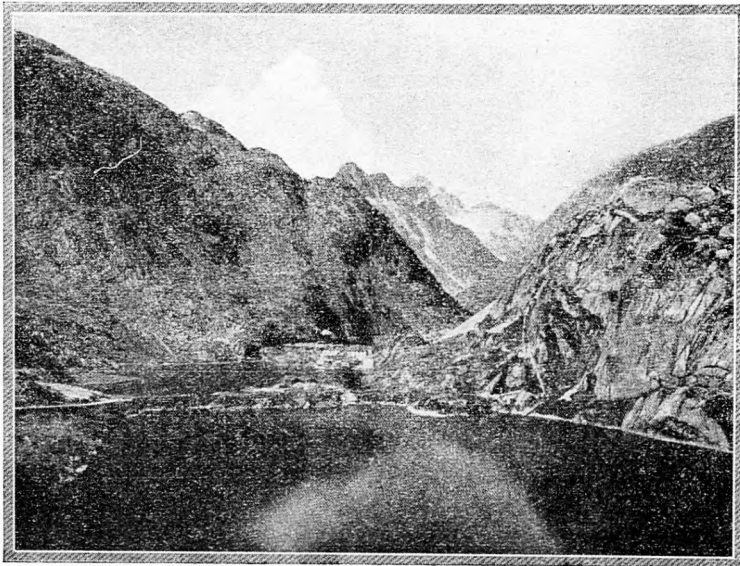
Csak most tudta meg Suzy, hogy miért állott mindig üresen a három faragott, régi szék...

Amikor leült a nagyasszony mellé, tekintete véletlenül a bárónő felé siklott. Az előkelő asszony sápadtan, összehozított szájjal meredt rájuk, mintha valami Isten ellen való merénylet, valami furcsa szentségtörés tanuja lett volna...

A plébános úr nagy meglepetésében, hogy a nagyasszony a templomban megjelent, egészen meglepetkezett prédikációjának témájáról. A bő aratás alkalmából az Úr Jézus példázatairól, az okos magvetőről akart beszélni. De Vannayné és Suzy hirtelen más példázatot juttattak eszébe s gyönyörű beszédet mondott Isten szent fiának intelmérő: „Ha megdobnak követ, dobd vissza kenyérrel”... Megdorgálta azokat, akik pletykálnak és könnyűszerrel itélkeznek másokról, felejtvé a saját hibáikat. És a nagyasszony felé fordulva, kifejtette, hogy akik a siralmak völgyében Isten megpróbáltatásait megnyugvással és jó cselekedetekkel viszonzják, azok előtt a mennyország kapuja nyitva áll.

A plébános úr annyira hévvel, olyan pompás lendülettel, szívéhez szóló melegséggel beszélt, hogy a hívek megrendülten hallgatták; érezték, hogy jó lelki atyjuknak valami mély fájdalmat okozhattak rossz nyelvű irigykedők... És sokan kitárlták, hogy a pletykálkodók, az irigykedők, a mások felett könnyen itélkezők ostromozása azoknak szóltott, akik az „idegen leányról” megvetéssel, vagy éppen rágalommal beszéltek...

A szerelmes Lehota, aki képzeletében sokszor rettenthetetlen oroszlánvadász volt, ezúttal egy oszlop mögé bújva szípkölt, úgy meghatotta az ősz pap szónoklata. Szegény, ő sokat szenvedett az „idegen leány” miatt, hiszen a főjegyző állan-

Tengerszem az Alpokban

dóan csipkelődött, hogy „zsák a foltját”, Bözsike alig állott szóba vele, a főbíró pedig, aki sohasem méltatta figyelmére, néhányszor megszólította nagy-kegyesen és gúnyosan megkérdezte, hogy sikerült-e már meghódítania a párisi „fajlát”. Lehota szenvedett és hallgatott, de gyűlölte Barlaiekat, mert tudta, hogy onnan fúj a szél...

Mise után a bárónő elsietett Izabellával, fagyosan bigygyesztve fejével Vannaynének.

A többi hívek megvárták, míg a nagyasszony hugával ki-megy a templomból a szertartás végső akkordjait bűgő orgona szava mellett. Százados tradíció volt a kegyurat bocsátani előre s a régi szokás most hirtelen feléledt, anélkül, hogy bárki is figyelmeztette volna a tömeget. De a nagyasszony törékeny kis alakja felébresztette a lelkekben azt a nagy tiszteletet, amelyet minden Vannay iránt mindig érzett ennek a falunak a népe, amely emberemlékezt őta a Vannay-familia védelme alatt állott és nehéz időkben nagylelkűségét is élvezte. A falvak emberei nem csak öt-tíz esztendőre emlékeznek, hanem rég letűnt századokra, mint a kis szigetek lakói fönn a magas északon, ahol réges-régen meghalt ősokról úgy beszélnek, mintha élénének és emlékezetes napokon terített asztalla várják visszatérésüket az örökkévalóság sötét tengeréről.

Vannayné Suzy-be kapaszkodva, a hívek hajlott sora között tipegett ki az ódon templomból. Suzy csak most eszmélt reá igazán, hogy a nagyasszony miért jött el vele a templomba, pedig ugyancsak nagy testi erőfeszítésébe került kimozdulnia a kastélyból s a hűs templomban a térdeplőre borulnia.

Amikor beszálltak a fogathba, Suzy könnyes szemmel ragadta meg nénye fáradt, remegő kezét, forrón megsókolta és szinte öntudatlanul suttogetta:

— Merci, tante! Merci!

Mély meghatottságának pillanataiban mindig francia szó toltult ajkára. Ilyenkor annak a nyelvén beszélünk, akit a legjobban szeretünk a földön. Az idegen leánynak képzeletében szenvedő, szép beteg anyjának arca jelent meg...

A nagyasszony magához vonta a leányt, szelíd, remegő öléssel s csak annyit mondott:

— Leánykám!...

És ettől a naptól kezdve nem is nevezte másként, csak leánykájának.

*

Suzy kedvet kapott, hogy lovagoljon. Az öreg Winkler, akinek ugyancsak a körmére nézett a leány, a legszebb fiatal kancát jól nyeregbe törette és Suzanne két hét mulva már pompásan lovagolt. Persze, Lehotát is invitálta, de a segédjegyző eleinte nem akarta reászanni magát, hogy lóra üljön. Kijelentette, hogy a lovat nem tartja „modern járműnek”, pedig hát valójában ellenszenvének csak az volt az oka, hogy félt, hogy félt. Mint Afrika-kutató szívesen kockáztatta volna az életét, de hogy itt Monostoron törje ki a nyakát, azt nem tartotta ambícióhoz méltó halálnak. Suzy néhányszor egyedül csatangolt a környéken virgonc lován, ami Lehotát nagyon elsomorította s ezt nem is titkolta a leány előtt. Erre aztán Suzanne szemlét tartott a ménes felett, hosszasan tanácskozott a gazdatisztel s végre kiválasztották a legvénebb lovat, Szárcsát, amelyet csak kegyeletből tartottak már; Iván úrri néhányszor lovagolt rajta. Megnyergelték Lehotának s most már utána baktathatott a szilaj Hajnalon vágató leánynak. Legalább is azon a környéken lovagolhatott, ahol Suzanne, mert a szelíd Szárcsának kutya egy természete volt; szeretett az ellenkező irányba menni, mint amerre a gyeplőjét rángatták. De pár nap mulva túljárt az eszén a segédjegyző, ha jobbra akart fordulni, balra irányította s így aztán valahogy csak megértették egymást...

Suzy-t végtelen örömmel töltötték el lovas kirándulásai; megismerte az egész környéket, elment Nagypándorra, Kis-lévára, Nagylévára, bebarangolta a lévai erdőt, a monostori füzeseket és külön nagy mulatsága volt a mindig elmaradozó Lehota Karesit megréfnálni, megkerülvén egy-egy dombot, vagy cserjést, hirtelen mögötte teremni, aztán újra eltűnni, bujcsókát játszani, mint tíz év előtt kis francia pajtásaival a Luxembourg-parkban. Amikor talán a legboldogabb volt; a szülei éltek még s nem tudott az életről egyéb rosszat, csak azt, hogy a mamája nem mehet mindig vele sétálni, mert a zimankós, esős idő árt a tüdejének s hogy a papáját gyakran

megharagítják azok a bácsik, akik sokat, nagyon sokat beszélnek s aztán elvitetik a műteremből a festményeket. Meg hogy a nagypapája nem akarja ismerni őt, mert nem tetszik neki, hogy a papája képeket fest... Pedig hát nagyon szép képeket szokott festeni... Sokszor mondták kedves, pipázó, bő lebernyeges bácsik...

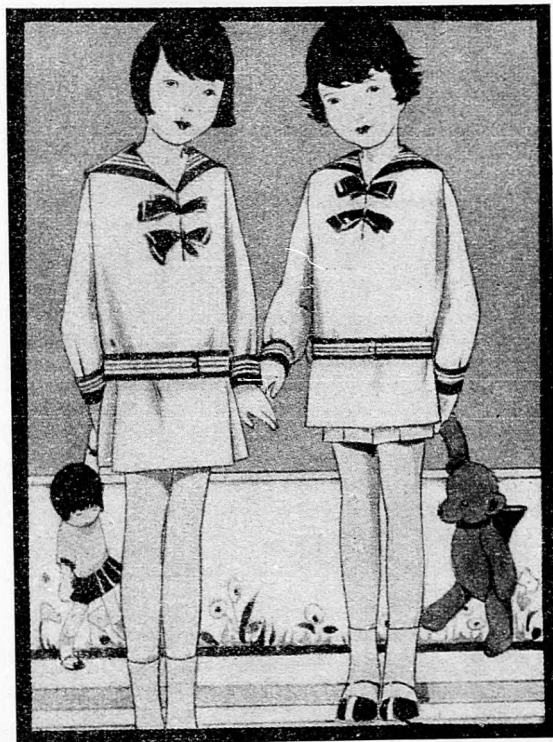
Egy szép meleg szeptemberi délután Suzanne a tornácra ült és olvasgatott. Vasárnap volt, ilyenkor Lehota már három óra tájt be szokott állítani a kastélyba és szokása szerint igen szerényen és alázatosan megkérdezte, parancsol-e valamit Suzy. Almodozó és csodálkozó pufók arcán mindig jámbor mosoly ült, de ezuttal nagyon borús hangulatban telepedett Suzy mellé és felszegen feszengett.

— Nos, mi újság, Kari? — kérdezte Suzanne.

— Köszönöm... Semmi... Gürcöltem még ma is, egész mostanig... Sok restanciám van... Mit olvas?

— Egy új regény... A lappok között történik... Larin Kyösti, híres finn író írta... Majd elmondom...

Lehota felsóhajtott:

— A lappok között is szívesebben élnék...

Suzanne évődött:

— Talán nincsen megelégedve a társasággal?

— Oh, én?!... Boldog vagyok, Suzy... Olyan nagy meg-tiszteltetés... De hát a többi emberek...

Suzanne vállalt vont:

— Persze, maga is más világban él s nem az övékben. Ezt nem tudják megbocsátani. Ne törődjek velük!

Lehota hallgatott. De a keserűség fojtogatta a torkát:

— Könnyű magának, Suzy, — gondolta magában. — Lenne csak segédjegyző Monostoron. Lenne csak a szoboszlói kántor hetedik, legidősebb fia... Akinek örülnie kell, hogy van betevő falatja és még minden elsején húsz pengőt küldhet haza az édesanyjának... Lenne csak maga az, akit kiszemeltek a fő-jegyzők férjül a Bözsikéjüknek... Aki most „cum trucc” Párdányi dohánybevaltó tisztel lépett nagy barátságára és együtt főzik ki a gúnyos megjegyzéseket... Akit elneveztek „Szárcsa lovagnak” s talán örökre rajta ragad ez a név, mint ahogy Püspök Janinak nevezik az öreg Luczki János derék kőműves mestert, aki még legény korában egyszer az adója miatt a

megyéspüspökhöz appellált, nem lévén tisztában a hivatalos eljárással...

Suzy hirtelen gondolt egyet:

— Tudja mit, Kari, menjünk el a kislévai cigánysorra... Nagyon szeretem a cigányokat... Kedves, mulatságos nép-ség... Viszünk cukrot, kiflit... Hogy' is hívják a gyerekeket?... Azoknak...

— A purdékna.

— Igen, a póre purdékna... Nagyszerű szó... Nagyszerű nyelv!... Szinte látja az ember, ahogy cigánykereket vetnek... Megnyergeltem a lovakat...

Már kiabálni akart a kertésznek, hogy szaladjon le a völgybe, az istállókhöz.

Lehota állt hirtelen leesett:

— Lovon akar menni?... A falun át?... Ne... ne!... Menjünk gyalog!

Suzanne csodálkozva nézett reá:

— Miért? Nincsen kedve lovagolni? Hiszen már úgy ül a Szárcsán, mint... mint egy lovag!...

Lehota erre a szóra kitört:

— Oh, Suzy, ha tudná, mennyit bántanak!... Mennyit szenvedek!... Azt mondják ők is: lovag... „Szárcsa lovag!”... Mert irigylük, hogy magával lehetek... és... és hogy szeretem!...

Hirtelen két kezébe temette az arcát és elfordult.

Suzanne megdöbbsent.

Hát ezt a szegény, szelid, álmódzó fiút is bántják, mert ő felkarolta, társaságába fogadta?! Mert amikor mindenki elfordult tőle, elfogadta annak a ragaszkodását, aki az egész gavallér-gárdából, az „urak” közül, egyedül mert hódolattal közeledni hozzá, a boltos kisasszonyhoz... Oh, a gögös, ostoba, kicsinyes népség!...

Ebben a pillanatban ugyanaz az érzés viharzott át Suzy lelkén, amit az imént Lehota érzett. De neki csak egy pillanatig volt keserű a lelke a jó fiú szenvedése miatt. A másik pillanatban már tudta, hogy mit kell tennie. Amíg csak őt bántották, fűtyült reá... Ahogy párizsi argot-ban mondogatta magában: „Je m'en fiche un peu!” De most, hogy látta, mennyire megkínozhatták a pajtását, az ő hűsége, egyetlen gavallérját, aki a markukban van, mert a kenyeréért kell tűrnie, nagy dac szállta meg szívét és elhatározta: — ezért megfizet!

Lehota mellé lépett és gyöngéden, anyáskodón megsimogatta a fejét:

— Ne búsuljon, Kari... Akármilyen történi, én nem hagyom el... Ami pedig a lovaglást illeti... hát ezentúl majd megint gyalog csatangolunk... Én sem ülök lóra...

Suzy gesztusára azonban Lehota egyszerre úgy érezte, hogy akár az egész világgal is szembe merne szállani ezért a leányért, még a főbíróval is, aki pedig a kisisten volt a járásban...

Kiegyenesedett s az izgalomtól kipirultan jelentette ki:

— Bánom is én, hogy mit mondanak! Elvégzem a dolgom s azontúl aztán senki sem parancsol... Ha akarja, nyergeltesse meg a lovakat!...

Suzy mosolygott:

— Nem... Csak menjünk gyalog... Kegyetlen, önző voltam... Nem gondoltam reá, hogy a Szárcsa miatt majd kiscsúfoljak...

— Reáülök akármelyik lóra! — kiáltott fel Lehota.

— Isten ments! — mondta komolyan Suzanne, — gondolja el, ha valamelyik ledobná a piac kellős közepén... Mert valljuk be, hogy nem jó lovas... Mi lenne akkor?

Elnevelték magukat s aztán gyalog vágta neki az útnak, hogy meglátogassák a cigánysor purdét. Suzy szatyrot vitt a karján, tele csemegével.

Egy hét mulva mégis lóra ültek; eszükbe se jutott, hogy lemondtak a lovas kirándulásokról, mert nagy izgalom érte őket.

Suzy meghívta Lehotát vacsorára. Ott volt a főtisztelendő úr is, akit vacsora után a két fiatal kikisérte a park kapujáig. A nagyszony korán lepihent, mert nem jól érezte magát, Suzanne és Lehota pedig még kiültek a tornáca beszélgetni.

(Folyt. köv.)

Miért boldog az Ön házassága?

Jelige: „Echo”

Rossz házasság nincs, csak jóakarati hiánya van.

Minden asszony szívében mély titokként húzódik meg a bírálattól szinte tudatalatti alázatosság tiltja a véleményadást, különösen a nagy nyilvánosság számára s ha az én jelenlétemben valamely nembeli házastárs a családi dolgait társaságban szellőzteti, mert más a bizalmas panasza és más a dobraités, akkor bizonyos bántó disszonancia keletkezik bennem. Ez természet dolga, hisz valamikor nem tértem el a távollevő rágalmaszát s ezért született védő-ügyvédnek csufoltak enyéim.

Ma sem kapok senki ügyeinek szapulását, de tudom, hogy mégsem „minden görbe egyenes.”

A legnagyobb szeretet mellett is akad néha ok a búslakodásra, sokszor tőlünk egészen távol eső dolgok idézik elő. Szerintem se anya, se testvér be nem avatható egy emberpár életének intimitásaiba, hisz ők más szemmel nézik.

A közömbös harmadik meg sem bocsátaná néha azon hibákat, melyeket hitestársak egy mindent megsemmisítő hatalmas érzésben fellángolva elfelejtenek egymásnak. Fülöslegessé válik a magyarázat, a bocsánatkérés, a rehabilitálás, minden eltörpül, ha felcsap a láng s egész valónkát a szeretet tölti be.

De ezt az érzést erőltetni nem lehet sem mások közbelépésével, sem erőszakos szettetéssel, magától támad; illetve eljön, ha türelemmel, asszonyi jószággal ki tudjuk várni.

Asszonyok! Gondoljatok csak a szép, jó öreg nagyanyáinkra. Mennyi csendes mártírság s mégis mennyi szelid szeretet, fenséges erő rejlett bennük. Tamasza, véd-szentje voltak ők a család minden tagjának és egy ilyen magasztos lelkű asszonynak soha sem jutott eszébe, hogy a saját egyéni életének kielégítésére mindent felboríthat, ott hagyja gyermekeit gyámolítlanul s maga megszegje esküjét, amit Istennek, oltár előtt tett: „Sem betegségben, sem jó szerencsében Őt el nem hagyom...”

Kikapós uracsok, játszi hölgyikék mindig voltak, ma bizonyára gyakrabban akad példa a házasságtörésre, rejlik ez a mai gyenge erkölcsi felfogásban, önmarcangolást talán nem is ismernek, de nem irigyljük őket apró sikerükért, több abban az öröm, mint az öröm! Nem tart örökké semmi! Ki biztosíthat minket arról, hogy egy második házasságban nem fordul elő ilyesmi, akkor mire jó a válás? Az anya csak úgy érdemes gyermekének ártatlan csókjára, ha tiszta életű, tehát sohase legyen megtorlason az eszetek, asszonyok! — nem méltó elégtétel az.

Röviden: szerintem nincsen rossz házasság, hiszen, amikor Isten előtt esküvel fogadták meg a párok, hogy hűek lesznek egymáshoz, bizonyára szerették egymást mindenek fölött.

Ha ezt valamely körülmény megzavarta, ezzel a veszedelemmel szembe kell nézni és leküzdeni jóakarattal.

Az is igaz, hogy a jónak indult házasság, hogy jó is maradhasson, okvetlen kell mindkét fél részéről a jó viszony ápolása, példaszó is mondja: „kettőn áll a vásár.” Férfj uraiméknak is meg kellene szívlelni, hogy kevesebb önzést, több szeretetet hozzanak magukkal s akkor sok jó házasság lesz.

Mottó: rossz házasság nincs, csak jóakarati hiánya lehet.

Kérem a lelkes írókat, hogy avatott tollukkal szurkálják meg kissé a hűtlen hitestársakat az irodalom terén, mert a legkönyveműbb ember lelke mélyén is van vallásosság és szemérem. Talán ritkább lesz a válás.

Nagyjában — de úgy egyébe — mindenre megfeletem, legfeljebb azon rólasszal maradtam adós, hogy kilengések esetén nyílt rohamot intéztek-e? Huszáros az attak bizonyára, mert ha ő vénrókasága elfelejt a külszínre ügyelni, bátran szóvá teszem a látottakat, nem akarom áltatni sem magamat, sem őt. Ha pedig tudtommal folytatna ily játékok, csak szégyelnie kellene magát előttem. Punctum.

TÁRSASÁGBÓL

Halló!... Kezeit csókolom, Nagyságos Asszony... Hellotta a legújabbat? A kis szőke „művész” ezt a rózsaszínű levélkét intézte a barátjához: „Drága Bubikám! Közeledik a születésem napja. Ne feledd meg régi ígretedről és küldd el nekem a fülbevalót. Csókol milliósor Panny.” A válasz nem soká váratt, magára. Másnap egy kis csomagot kapott a kis szőke angyal a következő sorok kíséretében: „Egyetlenem! Itt küldöm az ígért fülbevalót. Sok puzi Bubitól.” A csomagban tíz deka finom vatta volt...

Most pedig a farsang végéről. A Műgyetemi Evezős Klub pompásan sikerült jelmezes est keretében mondott agyót Karnevál hercegnek. A Hungária-szálló fényes termeiben disztíngált közönség hullámzott szebbnél-szebb jelmezekben, amelyek közül nem egy művészi izlésével és eredetiségével tűnt fel. Lélekből fakadó jókedv, sok móka és hajnalig tartó tánc tette emlékeztetővé a mulatságot. A megjelent közéleti előkelőségek között ott láttuk az ifjúság lelkes barátait, dr. Szily Kálmán műgyetemi rektort, Rohringer Sándort, a MEC. tanár-elnökét, Herrmann Miksa v. ker. minisztert, dr. Bezzegh-Huszágh Miklós főkapitányt, Pöschl Imre műgyetemi professzort, kik mindannyian a legmelegebb hangulatban élvezték késő reggelre a fiatalok szünni nem akaró örö-

Asztalka, ágyban való reggelizéshez

mét. A béli meghívóhoz Szily József elnök ötletes humoros versét csatolták. Az est sikerén rajta kívül Budinszky Sándor elnök, Záborszky Árpád, Clemens Pál, pécsváradi Hermann Miksa, Láng Jenő, Seidler Ede alelnökök, Lórencz Jenő, Holló Tibor, Zsoldos Miklós titkárok és a rendezők buzgólkodtak. Valamennyien megérdemlik a teljes elismerést.

A siker jelében zajlott le a IV. kerületi Prohászka Ottokár utcai székesfővárosi háztartási tanfolyam műsoros estéje is. A nagyhatású, mélyen járó elnöki megnyitót Fallenbüchel Tivadar igazgató mondotta, majd dr. Steinecker Ferenc egyetemi nyilvános rendes tanár tartott nagy érdeklődéssel hallgatott előadást. A közreműködők: Djener Katalin tanárnő, Gálfy Margit, Rigó Ilonka, Heier Kató, Floderer Gertrud, Kurtz Iza, Égető Irén, nádasdi Baán Mignon, valamint a szindarab szereplői, kivétel nélkül tehetségük legjavát adták. — A Budapesti Sportegyesület kultur- és kabaré-estjén Repcsák Ilona zongoraművész, Liszt: Rigoletto-parafraízisát osztatlan tetszés mellett adta elő. A kedves kis Bajó Aranka

Csinos otthon teremt
HAIDEKKER-VASBUTOR
Üllői út 48/73. Fiók: Fiumei út 3.

hatásosan szavalt hazafias költeményt. A műsor többi számát a fővárosi hivatásos művészek színe-java szolgáltatta, fokozva a hajnalig tartó pompás multság hangulatát. — A Magyar Tanítók Otthona és a Budapesti Tanítótestület jóléti alapja javára rendezett hangverseny szintén teljes sikert hozott. — A „KANSz” Óvónői szakcsoporthoz az Óvónői Otthon alapja javára a MÁV északi főműhely Törökvesz Casinó helyiségében a hó 12-én szépen sikerült műsoros családi összejövetelt rendezett.

Az utóbbi napokban tea- és táncestélyeket adtak: Bessenyei Zénóék, Krüger Aladárék, Hedry Sándorék, gróf Sigray Antalék, gróf Széchenyi Lászlóék, balásfalvy Kiss Gézáék, Patay Györgyék és Barthos Tivadar es. és kir. kamarás és felesége.

Hymen-hírek: Enyedi Mária kedves előfizetőnk és dr. Boross Béla klinikai orvos Pécs, jegyesek. Daffanek Ilykét, Szeged, eljegyezte Szentmiklóssy Elemér utazófőhadnagy. Gaál Mancikát feleségül vette dr. Barbóczky Jenő ezredorvos. Az esküvőt a veszprémi Angolkisasszonyok templomában tartották. Kedves előfizetőink köréből három ezüstitakodalmról is be kell számolnunk. Rumpa Ferenc és neje szül. Willenthal Margit a múlt héten tartották ezüstitakodalmukat a terézvárosi róm. kath. templomban. Koós Gábor és neje szül. Vagács-Rácz Irén díszes külsőségek közt ülték meg házasságuk negyedszázados évfordulóját a Szilágyi-téri ev. ref. templomban. Földes Gyula, a Gellner-cukorkagyár tisztviselője és neje ugyancsak a múlt héten ünnepelték ezüstitakodalmukat. Illés Jenő ny. I. oszt. mív. műszaki segédtsízt és neje, szül. Kann Zsófia és hó elején ülték meg Harkányban házasságuk 25 éves évfordulóját. Szívvel gratulálunk!

Most pedig néhány érdekes kitüntetés hírével közlöm. A lengyel köztársaság elnöke Mayer János földmívelésügyi miniszternek a Polonia Restituta-rend nagykeresztjét adományozta. A pápa Angelo Rotta címzetes püspököt, sztambuli pápai nunciust, budapesti nunciussá nevezte ki. A kormányzó úr öfömlétségre Petrov-Csomakov Stojánt, a budapesti bolgár ügyvivőt a magyar háborús emlékéremmel tüntette ki. A közoktatásügyi miniszter nagybőlöni Bakó Irma hődmezővásárhelyi állami mintaövnőnt saját kérelmére nyugdíjazta és buzgó, eredményteljes munkájának elismerésül a VII. fizetési osztályba léptette elő. Bakó Irma, lapunk kedves előfizetője, az egyedüli az országban, akit a VII. fizetési osztályba soroztak be. Adam Éva írónő, aki a háború alatt, részint mint az Országos Hadi-gondozó hivatalos kiküldötte, részint mint sajtótudósító résztvevett az erdélyi, galíciai és olaszországi harcokban és a tűzvonalban meg is sebesült, a koronás magyar érdemkeresztrel, a vitézségi érem szalagján kardokkal tüntet-

Jó minőségű bútorok, kárpitos árak előnyös fizetési feltételek mellett a Butortermelő és Értékesítő Rt.-nál, Budapest, VIII., József u. 16-18. (a Jézus Szíve-templom mellett) kaphatók

ték ki. A jeles író belépett a Frontharcosok Szövetsé-
gébe, amelynek egyedüli női tagja.

Meg kell emlékezni egy rendkívül izlősen kiál-
lított tartalmas és élvezetes verseskötényről is. Címe:
Beszélgetéseim, szerzője: Kovácsné Huszár Jolán, a du-
naszentbenedeki református lelkész felesége. Az élet min-
den impressziójára finoman reagáló asszonyi lélek mé-
lyéből fakadnak azok a nemes veretű poémák, amelyeknek
ezt az egyszerű, lehallkított címet adta az író. A lírai han-
gulatok rajongói bizonyára nagy lelki gyönyörűséggel fog-
ják olvasni a szelidlelkű tiszteletes asszony értékes köny-
vét, mely a szerző kiadásában jelent meg.

Halló!... Ne tegye még le a kagylót, Nagyságos
Asszony. Most, mikor annyi régi üzlet és vállalat reese-
ropog, csak természetes, hogy megszületett a dekonjunk-
tura humora is. A napokban a Váci-utcában egy jó módúnak
ismert üzletemberrel találkoztam a barátja. „Mért vagy
olyan rossz hangulatban?!“ — kérdezte az utóbbi. „Leve-
gőváltozást ajánlottak. Sürgősen külföldre kell utaznom“,
— felelte a nagykereskedő. „Ugyan kérlek, hisz pompás
színbén vagy. Az orvos téved“ — igyekezett megnyugtanni
a barát, mire a másik így válaszolt: „Te tévedsz. Ezt az
utazást nem az orvosom ajánlotta, hanem — az ügyvédem.“
S ha már itt tartunk a kereskedői világ akasztófahumorá-
nál, hadj duplazzak rá egy friss tréfával. A kereskedő

felesége felpróbálja az új ruháját, aztán odaáll benne az
ura elé és megkérdi: „Na, hogy nézek ki benne?“ A keres-
kedő végignéz az erősen dekoltált ruhán és így szól: „Pont
úgy, mint én.“ Csodálkozva kérdezi az asszony: „Hogy
hogyt?“ A férj rezignáltan feleli: „Neked is sok a kint-
lövőség.“

Ne tessék úgy sietni, Nagyságos Asszonyom! Van még
egy érdekes esetem, direkt magának való. Egy fiatal tán-
cosnő, akinek a nevét csak azért nem mondom meg, mert
meglehetősen ismeretlen, a múlt héten fölkereste egyik bá-
rátomat, aki a rendőrfőkapitányságon teljesít szolgálatot.
Arra kérte, hogy jelenjen meg a legközelebbi premieren a
Városi Színházban és vonja őt felelősségre felvonás közben
a mélyen kivágott új fehér erépe-satin ruhája miatt. Barát-
om, a rendőrfőkapitány, egy pillanatra értelmetlenül nézett
a tündérre, aki mosolygva és ösztönöz megmagyarázta,
hogy neki erre a reklámrá okvetlenül szüksége van. Most
tárgyal egy színházi ügynökkel, aki nincs megelégedve ed-
digi hírnevével és azt a tanácsot adta, hogy igyekezzék
magát ismerítő tenni. Palásthy Irén esete után, amellyel
az egész világsajtó foglalkozott, azt a trükköt tartotta a
legmegfelelőbbnek, ha ő is a nyilvános botrány központ-
jába kerül. Mondanom sem kell talán, hogy a rendőrfőka-
pitány megtagadta a jelentéketlen kis táncosnő illetlen né-
pszerűsítésében való közreműködést. Kezeit csókolom...

HÁZI KOZMETIKA

Házi eljárások és házszerkek a szépség-
ápolásban

Írta: Dr. Földes Miklós, kozmetikus orvos

A fölőleges szőrszálakról

Az emberi bőr teljes egészében finom
pehelyszálakkal van borítva, melyek alig
láthatók. Ha azonban e pehelyszálak hől-
gyeknél szokatlan helyeken erősödnek
meg, például az arcon, a fül előtt, a mel-
len, a felső ajkon, az állon, túlságos haj-
növérsről beszélünk.

E szépségghiba, a szőrzet az arcon és
más látható helyeken, különösen a
strandélet korszakában, mikor a test-
felület különben ruhával fedett részeiből
is minél több válik láthatóvá, igen sok
nőnek, a legfiatalabb bakfis kortól az
idősebb korig, nagy szomorúságot okoz
és sok keserűségnek válik forrásává. Bi-
zonyos, hogy a szépnem kemény, szűró
bajusza és férfias jelleget kölcsönző
szakálla nem valami esztétikus látvány.
Igyekeznek is tőle hőlgyeink minden el-
képzelhető módon szabadulni.

Az összes eljárások, melyek nem a
mélyebb rétegekben helyet foglaló haj-
hagymát teszik életképtelenné, csak
ideiglenes jellegűek és tökéletlenek. Igen
régóta ismeretes a horszakóval (Bimsen-
stein) való ledörzsölése a fölőleges haj-
szálaknak. Ennél brutálisabb és károsabb
a gyantával való szőrtelenítés. Ez úgy
történik, hogy a forró gyantát rátapaszt-
ják a szőrtelenítendő felületre és kihűlés
után a masszát levéve, ez magával ra-
gadja a szőrszálakat. Ezen eljárás igen
káros, néha a bőrön gyulladást, sőt égést
is okoz. Huzamosabb használat után iz-
gatva a bőrt és a hajhagymákat, az illető
bőr felület fölőleges hajszálait megerősíti
és sűrűbbé teszi. Szokásos eljárás,
még a hajszálakat csipesszel egyenként
eltávolítani.

Vegyileg a különféle nehéz fémek sói
vizzel készült paszta alakjában nyerne-
k alkalmazást. A vizzel készült pép néhány
percig a bőrön marad, azután eltávolít-
ják. Azonban eme eljárás is, tekintettel,
hogy csak a bőrből kiálló hajrészeket
roncsolja, csak a borotválkozással egyen-
értékű és végeredményben szintén irritálja

vezetett tű segítségével villamos árammal
roncsoljuk a hajhagymát. Az eljárás ve-
szélytelen. Vannak ugyan hegesedésre
hajlamos egyének, akiknél ez az elektro-
mos kezelés kockázatos, de ezt a szak-
értő orvos már az első óvatos kezeléssel
megállapíthatja. A villamos úton való ke-
zelés, tekintettel, hogy óránként csak
50—60 szál távolítható el, türelmet ígé-
nyel és a kezelési idő a fölőleges hajszálak
számához képest néha órákra, máskor
napokra, illetőleg hetekre terjed ki. A
Röntgen-besugárzással való szőrtelenítést
tekintettel arra, hogy évek után is jelent-
kezhet utána a bőrsorvadás, nem alkal-
mazzák kozmetikai célból.

nagybölöni Bakó Irma

hőmezővási helyi áll. mintavivőnő, aki nyug-
díjazása alkalmából — pedagógiai érdemeire való
tekintettel — a VII. fiz. osztályba lépett elő

és fokozottabb működésre serkenti a
hajhagymákat. A legtöbb kereskedelmi
forgalomban lévő szőrtelenítő szer e fém-
szulfátok pora.

Szabály az, hogy gyenge, még fölől-
legesnek is látszó pehelyszálakat semmi-
féle eljárással ne akarjunk irtani.

A barna egyének a felső ajkon jelent-
kező hajszálakat 3%-os hidrogén hyper-
oxid oldattal való ecseteléssel halványít-
hatják. Az egyetlen végleges szőrtelenítő
eljárás a villamos úton való hajeltávolít-
ás. Ezen módszerrel a hajhagymához

A rovatvezető üzenetei:

„Hőpohely“ jeligré: Haja szőkitésére
használgjon 3%-os hidrogén-hyperoxidot.
Helyesen úgy alkalmazandó, hogy ne
kefevel, hanem vatta gomolyaggal a haj
tövet, mindig a fejbőrhez közel eső részt
itatjuk bőven át a folyadékkal. Hajfestést
nem ajánlok. 2. Kérdezett szer ártalmat-
lan. 3. Olvassa el február 20-iki számunk-
ban Pécsi előfizetőnk szőke üzenetét. 4.
Halavány ajkára nyugodtan használhat
kevés rúzt.

„Piroska asszony“ jeligré: Kislány-
kájának mirigyei ellen egyelőre kvarc-
kúrát, nyáron kitarató napkúrát aján-
lok. 2. Nővére valószínűleg sokizületi
csúszban szenved, ajánlatos volna szak-
orvosi kezelés céljából egy fővárosi sza-
natóriumban vagy belklinikán elhelyezni.

Ehlaufné-Barbaco. Levélben válaszolt-
tam.

DARMOL
CSOKOLADÉS HAJHAJTÓ
Egy próbacsomagolás csak 14 fillér

KÉZIMUNKA

Rovatvezető: **Gottlieb Gyula iparművész, kézimunkaspecialista.**
Budapest, IV., Hajó-u. 12—14. Nyílt üzlet az udvarban.
Telefon: Aut. 811—26.

Gömbölyű díszterítő, díszes antik kivitelben, cerü színben árnyalva, 7 mm-es szemekből, 156 cm. átmérőjű terítőt nyerünk. A gobelin középész előfestve is kapható.	
Középrész előfestve — — — — —	20.— P
Receminta nagyított rajza — — — — —	3.50 „
Teljesen készen — — — — —	240.— „
Rece-csípkokeret és a motívum külön is megrendelhető — — — — —	100.— „
Óvális tálcakendő, richelió kivitelben 44/30 cm. nagyságban. Elsőrendő lenvászonra előrajzolva — — — — —	1.60 „
Elsőrendű batiztra előrajzolva — — — — —	1.— „
Hozott anyagra előrajzolva — — — — —	—40 „
Szurt sablonja — — — — —	1.— „
Gömbölyű milió, 80/80 cm. nagyságban, angol-madeira és madeira kivitelben.	
Elsőrendű lenvászonra rajzolva — — — — —	8.— „
Elsőrendű lenbatiztra rajzolva — — — — —	12.— „
Elsőrendű batiztra rajzolva — — — — —	4.50 „
Teljesen készen vászonból, kézi himzéssel — — — — —	26.— „
Teljesen készen, lenbatiztból, kézi himzéssel — — — — —	30.— „
Teljesen készen, batiztból — — — — —	22.50 „
Szurt sablonja — — — — —	2.— „
Hozott anyagra rajzolva — — — — —	1.20 „
Madeira futó, 50/150 cm. nagyságban, elsőrendű lenvászonra rajzolva — — — — —	9.— „
Ugyanez lenbatiztra rajzolva — — — — —	16.— „
Ugyanez batiztra rajzolva — — — — —	6.— „
Teljesen készen, vászonból — — — — —	25.— „
Teljesen készen, batiztból — — — — —	22.— „
Teljesen készen, lenbatiztból — — — — —	32.— „
Szurt sablonja — — — — —	2.— „
Hozott anyagra rajzolva — — — — —	1.20 „
Három ágyhuzat. I. síma ágyhuzat madeira himzéssel és alátett körülhímzett pánttal, elsőrendű lenvászonból 2 párna, 1 kapric, 1 paplanpedő olasz áthajtóval készen, varrva, hímézve, monogramozva és mosva — — — — —	142.— „
II. slingelt szélű ágyhuzat, madeira himzéssel, elsőrendű lenvászonból, 2 párna, egy kapric, 1 paplanpedő, varrva, kézihimzéssel, monogramozva és tisztítva — — — — —	160.— „
III. csukott előálló szélű, ágyhuzat, 2 párna 1 kapric és egy paplanpedő (olasz áthajtó) elsőrendű lenvászonból, varrva, kézzel hímézve, monogramozva és tisztítva — — — — —	140.— „
Bármelyik ágyhuzat szurt sablonja — — — — —	1.— „
Hozott anyagra előrajzolva, darabonként monogrammal együtt — — — — —	.80 „
Utánvétel rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.	

MIT FŐZZEK?

Március 21. Péntek: Burgonyaleves, kirántott hal tejfellel, hozzá új burgonya vajjal párolva és turóslepény.
Vacsora: Tojásonlelt gombával töltve, fejjessaláta keménytojással, rokfort vajjal, gyümölcs.

Március 22. Szombat: Káposztaleves, sonkás kocka, gyümölcs.
Vacsora: borjúbecsinált rizskörítéssel, vegyes gyümölcs.

Március 23. Vasárnap: Zöldborsóleves vajgaluskával, spárga vajjal, sült csirke pirosra sült burgonyával, fejjessaláta, faágtorta.
Vacsora: Kocsonya (lásd receptet) tartármártással, hideg sült, vegyes befőtt.

Március 24. Hétfő: Húsleves kockatésztával, főtt hús paradicsommártással, tojásos gombakörítés, lekváros esodakifli.
Vacsora: Malaepörkölt burgonyával, vegyes gyümölcs.

Március 25. Kedd: Becsinált leves kalarábéval és csirkével, bárány kirántva vegyes franciasalátával, gyümölcszelet (lásd receptet).
Vacsora: Borjúkötlet olaszmodra, vegyes gyümölcs.

Március 26. Szerda: Paradicsomleves pirított zsemlyével, párolt felsőlencsefőzeléssel, kávépudding vaníliakrémmel.
Vacsora: Borjúszeggy zöldséggel töltve, hozzá cellersaláta, vegyes gyümölcs.

Március 27. Csütörtök: Tejfeles hagymaleves, rakott káposzta, diós és mákos rétes.
Vacsora: Borjúvesés egybesütve, burgonyasaláta.

Március 28. Péntek: Halikraleves, paraj tükörtőjással, turópalaesinta.
Vacsora: Halkocsonya, körített liptói, gyümölcs.

Március 29. Szombat: Áttört bableves füstölt oldalassal, libaaprólék rizzsel, eschpimasz ízzel.
Vacsora: Virsli formával, sajt, gyümölcs.

Március 30. Vasárnap: Spárgaleves, töltött gomba, kirántott bárány, fejjessaláta keménytojással, új burgonya tejjél és pefrezselyemmel párolva, csokoládé-pitő.
Vacsora: Kaszinótojás, sonka, nyelv formával és ecetes uborkával, vegyes sajt, gyümölcs.

EGYSZERŰ ÉTLAP

Március 21. Péntek: Burgonyaleves, darametelt.
Vacsora: Rokfort vajjal, keménytojás, gyümölcs.

Március 22. Szombat: Zöldségleves, marhagulyás burgonyával.
Vacsora: Kávé, vajaskenyér, gyümölcs.

Március 23. Vasárnap: Zöldborsóleves, bárány egybesütve sült burgonyával, ecetes uborka, gyümölcszelet.
Vacsora: Kocsonya, gyümölcs.

Március 24. Hétfő: Húsleves kockatésztával, főtt hús paradicsommártással és párolt burgonyával.
Vacsora: Virsli formával, gyümölcs.

Március 25. Kedd: Karfiolleves, kirántott borjúkötlet burgonya- és madársalátával, diós- és mákosrétes.
Vacsora: Parizer, körített liptói, gyümölcs.

Március 26. Szerda: Paradicsomleves, káposztáskocka.
Vacsora: Gombásrizs tükörtőjással, gyümölcs.

Március 27. Csütörtök: Póréleves, lenese füstölthússal.
Vacsora: Tejbe dara csokoládéval, gyümölcs.

Március 28. Péntek: Halikraleves, turósdereje.
Vacsora: Halkocsonya, gyümölcs.

Március 29. Szombat: Áttört bableves, libaaprólék rizzsel.
Vacsora: Tojásrántotta, vajaskenyér, gyümölcs.

Március 30. Vasárnap: Gombaleves, kirántott bárány szeletekbe sült burgonyával, fejjessaláta, dióspitő.
Vacsora: Kaszinótojás, magyarsonka formával, gyümölcs.

NAPOSCSIBE

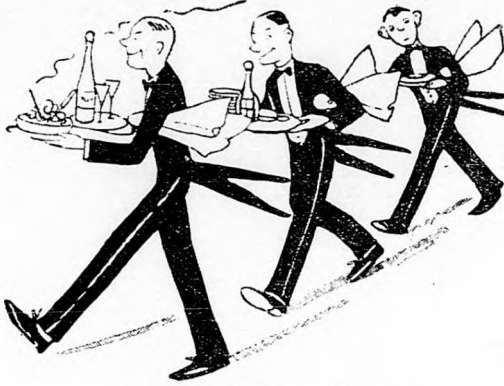
Leghorn-fajtojás körülött mennyiségben. Aranyéremmel kitüntetett Malomhegyi Mintafajbaromfitelep

LEÁNYFALU — Malomhegy

Budapest 72, postafiók 46.

Kérjen árjegyzéket és rendelőlapot!

HÁZTARTÁS

Húsleves félóra alatt. Vesszünk egy kg. és 75 deka marhahúst, ami elegendő tíz személy részére. A húst két centi nagyságú falatokra felvágjuk és egy megfelelő nagyságú edénybe kevés vízzel tegyük főni és megfelelően sózzuk meg. A szükséges zöldséget vágjuk szintén apróra fel és főzzük együtt a hússal hús percig. Ekkor annyi vízzel töltjük fel, amennyi tíz személyre való leveshez szükséges és hagyjuk forni még tíz percig, akkor vegyük le a tűzről, szűrjük le és tetszés szerinti tésztát főzünk bele.

Kirántott hal tejfellel. (Előétel.) Kesegét vagy harsát szeletekre vágunk, kissé megsózzuk, lisztben megforgatjuk, azután tojásba és prézlibe mártva forró zsírban kisütjük, mint a rántott húst szoktuk. Tátra rakjuk, a szeletek közé szórunk néhány szem kaprit és sűrű tejfellel meglocsoljuk, forró sütőbe tesszük és egyszer felforraljuk.

Boon Cacao

OLCSÓ, TÁPLÁLÓ VACSORA

Nyelv tejeles mártással. Egy egész marhanyelvet vesszünk, megsózzuk, szereosendióval bedörzsöljük és egy tábla tesszük. Egy vöröshagymát és egy gerezd fokhagymát apróra felvágunk és a nyelvre szórjuk, úgyszintén szemesborssal behintjük és egy babérlevelet teszünk rá és néhány napig állni hagyjuk. A nyelvet azután leforrázzuk, bőrét lehúzzuk és egy jó kanál zsírral lábosba tesszük és lefődvé, puhára pároljuk. Mikor megpuhult, szeletekre vágjuk és tejeles mártással leöntve feladjuk.

Borjúszege zöldséggel. Tölteni való borjúszeget vesszünk, a tölteni való részét késsel szétválasztjuk és kissé besózzuk. Külön-külön párolunk zöldpetrezselyemmel spárgát, sampiongombát, zöldborsót s ha elkészült, egy tejben áztatott és jól kicsavart zsemlyét, két nyers tojást, picit sőt a zöldséggel összevegyítünk és a borjúhúst megtöltjük vele, bevarrjuk, zsírban pirosra megsütjük és szeletekre vágva adjuk fel.

Pikáns mártás. Négy kanál zsirt négy kis kanál lisztet tűzre tesszünk és világos rántást készítünk belőle. Ha megpirult, két pohár húslevesvel feleresztjük, tesszünk bele négy evőkanál tejfölt, négy kávékanál cukrot, törött borsot, citromlevet, sőt, négy kávékanál cukrot, aztán tesszünk bele kevés mustárt és néhány szem kaprit.

Butorcsarnok Szövetkezet VIII., József körút 28, Rákóczi út 7, Üllői út 18, óriási választék mindennemű asztalos és kárpitos butorokban, szobaszerüleg berendezve. Kizárólagosan saját tagjai készítményei. Minden darab felülbíralva. Jótállással Fizetési kedvezmény. Alapított 1896.

Kocsonya. Egy kocsonya formát vesszünk, öntünk bele egy jó ujnyi kocsonyát és hidegre tesszük, ha megaludott, tesszünk rá egy sor karikára vágott kolbászt, erre szeletekre vágott keményre főtt tojást, közéje elhelyezünk egy-egy összegöngyöltet szardellát és ostseeszeleteket és öntünk rá annyi kocsonyát, hogy egy ujnyira ellepje és hidegre tesszük. Ha megaludt, tesszünk rá főtt és ecettel olajjal elkészített burgonyaszeleteket, erre kolbász szeleteket és így felváltva a formát megtöltjük. Végül kocsonyával feltöltjük és hidegre tesszük. Tálalás előtt a formát egy pillanatra forró vízbe mártjuk s az e célra szolgáló táltra kiborítva tálaljuk.

RECEPTEK

Diőtorta. 28 deka vajat 28 deka porcukorral 21 deka finomra őrölt dióval és négy tojássárgájával félóráig keverünk, ekkor hozzávegyítjük négy tojás fehérjének kemény habját és 7 deci lisztet és szép halványárgára megsütjük. Ha kihült, kávé mázzal bevonjuk és befőtt gyümölcsesel díszítjük. vitéz Deseő Ákosné.

Pesznyák torta. Hat tojás habjába belekeverünk egy-nyolcad kg. cukrot, egy-nyolcad kg. törött mandulát, 5 deka citromadót vékony szeletekre vágva és végül egy jó kanál rummal nedvesített zsemlyemorzsat. Tortaformában sütjük és csokoládémázzal bevonjuk. vitéz Deseő Ákosné, Bpest.

Anna esők. Két tojás fehérjéből habot verünk, adunk bele 12 deka porcukrot, 12 deka darált diót, 12 deka mazsolaszöveget, egy kőshegynyi lisztet, pléhre kanállal halmokat rakunk és lassú tűznél megsütjük. Id. Szántai Miklósné, Csanádapáca.

Diőtészta. Egynegyed kg. vaj, egynegyed kg. liszt, 1 kanál rum, 1 kanál tejföl, 1 tojássárgája kell hozzá. Ezeket összegyúrjuk, kettőbe vágjuk, elnyújtjuk és tepsibe tesszük. Töltelék: 8 tojás sárgáját, egynegyed kg. porcukrot habosra kavarnak, adunk bele egy kávékanál kakaót, egynegyed kg. darált diót, 9 tojás habját, ráöntjük a tészta-tárra, erre a tészta felét rátesszük és kisütjük. Id. Szántai Miklósné, Csanádapáca.

Gyümölcszelet. 20 deka lisztet, 10 deka vajat, 2 tojássárgáját, 5 deka cukrot, egy kávékanál citromlevet jól eldolgozunk, kisodorjuk, tepsibe tesszük és szép világosra megsütjük. Ha félig megsült, lekvárral megkenjük, tesszünk rá jól párolt almát és tetejére sok tojás habot és még egy negyedóráig sütjük. Melegen vágjuk fel. Özv. Zettl Józsefné, Pécs.

Hüttl, Bán és Mihalik

porcellán és üvegarúk

Budapest, V., Vörösmarty tér 1.

Állandó nagy raktár: porcellán és üvegből asztali készletek, háztartási edények és dísz tárgyak. Kívánatra képes árjegyzékünket díjmentesen küldjük.

CALDERONI és TSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. sz.

Látszók, szemüvegek, orrcsipesetek. Fényképezeti készülékek és cikkek. Barometerek, hőmérők

Kitoló fánk. Fél liter tejet felforraltunk, beleöntünk lassanként keverve fél liter lisztet s addig keverjük főzőkanállal, míg szép sima tészta lesz. Aztán félretesszük s ha kihült, időnként belegyúrunk 6 tojás sárgáját. Ekkor kitoló formába tesszük s forró zsírba 15 cm. hosszú darabokat nyomunk belőle. Míg forró, jól megeukrozzuk.
Özv. Zettl Józsefné, Pécs.

FŐZÉSRE, SÜTÉSRE, EVÉSRE

Boon csokoládé

OLCSÓ ÉS KITÜNŐ

Keksz. Fél kg. liszt, 6 deka vaj, 25 deka cukor, kevés vanília, 2 egész tojás, egy késhegynyi szodabikarbona és annyi tejföl, hogy jó kemény tészta legyen, vékonyra kinyújtjuk, reszelővel mintázzuk, villával megszurkáljuk és világosra megsütjük. Igen sok lesz belőle és mentül tovább áll, annál puhább lesz.

Id. Szántai Miklósné, Csanádapáca.

Hüttl Tivadar porcellángyár

Budapest, V., Dorottya utca 14/a

Kívánatra képes nagy árjegyzékét bérmentve megküldi

TANÁCSOT KÉRNEK

Kedves olvasótársnőim! Kérdezem meg, ki cserélhetné el velem a M. U. L. 1928. évfolyama ok. 20. nov. 1. és nov. 10-i számát, esetleg 1926. évi bármely számmal, amelyekre szüksége volna. Üdv. „Barna asszony.”

Aziránt szeretnék érdeklődni, hogy a márc. 1-i számban „Megértés” jelige alatti cikket „Miért boldog az Ön házassága?” rovathban fővárosi, vagy vidéki előfizetőtársnőm írta? A dolog azért érdekel különösképpen, mert nővéremmel a fővárosba óhajtok költözni és szeretném tudni, hogy havi 250 pengő fizetéséből lehet-e két szobás lakást bérelni és ezen összeg elegendő-e fűtésre, világításra és teljes ellátásunkra? Vidéken olcsóbb a megélhetés, ott talán elegendő. Különösen fővárosi előfizetőtársnőimtől kérnék fentiekre vonatkozólag felvilágosítást. Hálás köszönettel „Egy szőke leány.”

Tökéletes és mégis olcsó a

Sanalbin

FOGPÉP ÉS SZÁJVÍZ

mely a Magyar Fogorvosok Egyesületének ellenőrzése mellett készült.

KÉPTALÁNY GYERMEKEK RÉSZÉRE!

Jó gyerekek! Kérjük, Tessék kitalálni, Milyen nevet rejt magába Ez a kövér bácsi!

*

A helyesen megfejtők között kisorsolunk 30 darab nagyon szép meséskönyvet és 80 darab „Fütyös Ferkó”-t és a „Höskakas”, kis meséjét.

Megfejtési határidő április 1. A jutalmak sorsolási eredményét április 20-i számunkban közöljük.

Gesztenye csók. 21 deka gesztenye, 21 deka mandula, 3 tojás fehérje, 42 deka porcukor, vanília kell hozzá. A tojás fehérjéből kemény habot verünk, a cukrot a gesztenyével együtt mozsárban finomra összetörjük és a mandulával együtt a habbal összekeverjük, ostyára apró halmokat rakunk és langyos sütőben szárítjuk.

vitéz Deseő Ákosné, Budapest.

Szeretném megszerezni az „Ehenhalók” és a „Gyermek bizalma” című költeményeket. Ha olvasótársnőim közül valaki megküdhetné, igen hálás volnék érte. Üdv. F. Pálné.

Lakásunkban, valószínűleg a nedvesség folytán nagyon elszaporodott a szű s nemesak bútorainkat kezdte ki, de az új zongoránkat is megtámadta. Szíves tanácsukat kérem, hogyan lehetne kipusztítani.

„Gyöngyvirág.”

Kedves olvasótársnőim közül ki tudna felvilágosítást adni Vajda József, vajmester jelenlegi tartózkodási helyéről, ki 1922. évben Somogy-Berenyén volt alkalmazva. Értesítést előre is köszönettel kérek

„Alag” jeligré.

Férjem négy éve asztmatikus bántalmakban szenved, úgy, hogy az utóbbi időben nem tud aludni. Több orvos tanácsát kikértük, de csak eszláplató szert kapott. Hálásan megköszönném, ha valaki tanácsával segítségünkre volna. „Sokat szenvedő.”

Puhafapadlómat szeretném beereszteni. Szíves tanácsot kérek, milyen házilag előállítható anyagot használhatnék, vagy milyen elnevezésű padlóbeeresztőt vegyek készen. Értesítésért előre is köszönettel

„Régi előfizető.”

Tisztelettel kérem a lap előfizetőit és azoknak férfi hozzátartozóit, valamint ismerőseit, akik 1920. év előtt Nagyváradon, az ottani felsőkereskedelmi iskolában érettségét tettek, szíveskedjenek velem nevüket és teljes lakcímeiket közölni. Tisztelettel Dr. Hencz Lajos, posta-távirada igazgató, Bpest, Posta Vezérigazgatóság.

ÜZENETEK

HUSVÉTI AJÁNDÉKUL lapunk minden egyes előfizetője orvos felügyelete alatt egy teljesen díjmentes arckezelést, vagy arcápolásra vonatkozólag ingyenes szaktanácsot kaphat a mai naptól kezdődőleg május hó 15-ig a „JUNO” kozmetikai intézetben. (Budapest, VI., Teréz körút 15., I. em.) az előfizetési nyugta, vagy postai szelvény felmutatása ellenében. — Kérjük, igen tisztelt előfizetőinket, ha kozmetikai kérdésben szaktanácsra volna szükségük, méltóztassanak ezen ajándékunkat igénybe venni. Biztosítjuk a legfigyelmesebb kiszolgálásról.

Teljes tisztelettel a szerkesztőség.

„Rózsa”. Febr. 20-i számunkban e témát kimerítően tárgyaltuk s csak ismétlés volna, ha más szavakkal is, de ugyanazt pertraktálnók. Szív. üdv. Szerk.

Üzenjen, telefonáljon, írjon,

vagy vágja ki ezt a szelvényt, ragassza fel egy levelezőlapra és küldje be a

SIEMENS-PHONOPHOR

eladási osztálya
Budapest, VI., Nagymező u. 4. címére.

Kérem, küldje meg alanti címemre — díjmentesen, minden kötelezettség nélkül — a Siemens-Phonophor villamos nagythallékészítők ismertető füzetét.

Név:

Cím:

Telefon: 268-16 és 237-04. S P. 12.

„Ügyvédne.“ Van szerenesénk közölni Nagyságos Asszonnyal, hogy lapunk kozmetikai rovatának orvos vezetője dr. Földes Miklós, kinek lakása Budapesten, VI., Teréz körút 15., I. em. alatt van és kozmetikai kérdésekre készséggel ad szakszerű tanácsot. Üdv. Szerk.

„Asszony lesz a lányból.“ A legnagyobb készséggel választottunk volna kérdéseire a 10-i számban, azonban levele érkezőkor ezen számunk már nyomás alatt állott s ennél fogva csak most felelhetünk, talán még nem késő. — 1. A templomban tartandó esküvőre, — tekintettel arra, hogy a templom alig pár perenyire van lakásuktól — gyalog mehetnek. 2. Ha szűk családi körben folyik le az esküvő, akkor a menyasszonyt a templomba a tanú kíséri, a vőlegény pedig a menyasszony anyjával menjen. 3. A vőlegény zsakettet öltön. 4. Ha lakóhelyéről más helyre költözik, bucsulátogatást kell tegyen ismerőseinél. Szív. üdv. Szerk.

Szeretettel halmozzuk magunk köré az előfizetőinktől kapott kedves leveleket, amelyek az elismerés gyönyörű mozaikjaival színezik munkánkat. Egy ilyen ezerszínben csillogó levél-mozaikkal legyen szabad eldiesekedni. „Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Azt a végtelen figyelmét, hogy mint új előfizetőnek, az előfizetés után azonnal megküldte a pazar szépségű kézimunka-ajándékot — hálás szívvel köszönöm. A Magyar Uriasszonyok Lapját pedig annyira megszerettem, hogy már nem is tudnék nélküle létezni. De nem is volna szabad egyetlen úriasszony és leány asztaláról hiányoznia ennek a sokoldalú és finom lapnak. Tiszteletteljes üdvözzellettel

Dancs Jánosné.“

„Aggódó anya“ részére küldöm az alábbi háziszere leírását, amit édesatyám eredménnyel használt. Szurkos fenyőágat 2—3 liter vízben jól meg kell főzni s mikor jól forr, egy félmarék konyhasót beletenni és közvetlenül az inhalálás előtt egy evőkanál szodabikarbonáttal. Üdv.

„Gyöngyvirág.“

„Törekvő“ és „Ismerd meg magadat.“ „Szóke Csi.“ Grafológusunk kiváncsiságát addig nem elégítheti ki, amíg a jelzett 2 pengő értékű postabélyegyet is be nem küldi.

Szép, jó, legolcsóbban, női kabát, kosztüm és ruhákban állandó nagy készlet. Kosztümeik mérték után is készülnek

KOVÁCS FERENCNÉL

Múzeum körút 21,
az első emeleten

Kívánatra kedvező fizetési feltételek

„Zöldszemű.“ 2 P értékű bélyeg esatolandó külön-külön minden levélhez, amely grafológiai célból küldetik. Szív. üdv. Szerk.

„Mámorkeringő“ közlésére legnagyobb sajnálatunkra ígéretet nem tehetünk, mert az illető filmgyártól nem áll rendelkezésünkre a kívánt zenemű közlési engedélye. Szív. üdv. Szerk.

„Slugó madár.“ A teljes név és cím hiánya miatt kiváncságot nem teljesíthetjük. Kérjük fentiek pótlását, hogy szolgálatára lehessünk. Üdv. Szerk.

„Barna kislány“ türelmét kérjük, mert a kért nóták szövegét alkalmilag közölni fogjuk. Kísérje figyelemmel. Üdv. Szerk.

Figyelmet érdemlő értesítés! T. olvasóink figyelmét felhívjuk a mai lapunkhoz esatolt színes kartonmellékletre, amelyen a Török A. és Társa bankház r.-t. (Budapest, IV., Szervita-tér 3.) a már nemsokára megkezdődő legújabb, XXIV. m. kir. osztálysorsjátékra vonatkozó közelebbi részleteket közöl. Rendelés céljából legajánlatosabb a mellékleten függő lapot felhasználni, de a rendelés postautalványon, postai levelező-lapon vagy levélben is történhetik. Egész sorsjegy 24.— P, fél 12.— P, negyed 6.— P.

„P. Erzsébet.“ Keresztretjvényeinket átlag öt-hatezren fejtik meg előfizetőink közül. Kiváncságot figyelembe vesszük és jövőben gyakrabban hozunk keresztretjvényt. Szív. üdv. Szerk.

*A Tudományos Akadémia professzorainak összecsapása jelentős következményekkel járt.

A múlt héten a természettudósok heves vitája, úgy az ország, mint a külföld tudósainak figyelmét a magyar természetbúvárok felé, s a Tudományos Akadémiára irányította. A múlt heti incidens mégis szűles körben olyan hatást tett, hogy a művelt magyar közönség kíváncsi volt rá, hogy Méhely Lajos egyetemi tanár, aki legújabbban az ászkarákok ismertetésével bővítette tudományos irodalmunkat, tulajdonképpen miféle fontos, tudományos felfedezéseket tett, mikor az ászkarákokról kőtetrevaló tudnivalót egybegyűjtött. A tudásra szomjas emberek legtöbbje nem ér rá elfáradni a nyilvános könyvtárakba. Ehelyett, akinek módjában áll, előveszi a művelt emberek hasznos segítő társát, a lexikont, amely nem egyszer nem csak szórakoztató, de hasznos munkatárs. A művelt magyar közönség rengeteg tagja levelek özönét küldötte el a Gutenberg könyvkiadó céghez, megírván óhajításukat, hogy szívesen látnák, ha ez a vállalat eddigi működéséhez hasonlóan, nagy apparátussal a vállalatuknál dolgozó tudósok, írók közreműködésével megteremtené azt a lexikont, amely nem hiányozhat senki könyvszekrényéből. A könyvkiadó cég már hozzá is fogott ennek a hűzágpótló munkának az előkészítéséhez. A kötetek rövidesen sorra mind meg is jelennek. Valahány magyar tudós, egyetemi tanár, művész, író, vagy hasonló foglalkozású férfi kitüntette magát tudományágában, vagy szakmájában, már mind megállapodást kötött a Budapesten működő Gutenberg céggel, s ezek valamennyien, több-ezen mind munkatársai lettek a készülő új lexikonnak. A magyar könyvkiadásnak az új Gutenberg-lexikon azonban nemcsak azért lesz kimagasló eseménye, mert a régi lexikonokból hiányzó adat az új lexikonban mind feldolgozásra kerül, hanem azért is, mert a Gutenberg cég oly óriási mennyiségben készíteti el lexikonrozzatát, hogy előállítás költségei ezáltal annyira esökkennek, hogy a lexikon kötetjét, úgynevezett „ingyen“ feltételei mellett adja át a megrendelőknél.

A versenyképesség
nemcsak az árban
hanem a
minőségben is
rejlük.

HEILIG minőség fogalom

HEILIG Harisnyaház
VII., Kazinczy u. 7.

Fontos a névre és a hetes számra figyelni

PURGO
CSOKOLÁDÉ

A HASHAJTÓK KIRÁLYA
két erősségben készül:
felnőttek és gyermekek részére

GRAFOLÓGIA

íránt érdeklődő kedves olvasóinkat tisztelettel értesítjük, hogy a nagy számban érkezett és elemzésre váró levelekre való tekintettel a rovat vezetője, akinek idejét teljes mértékben lefoglalja az elemzés és megválaszolás, a jövőben csak azoknak állhat rendelkezésükre, akik a levélhez 2.—P értékű postabélyeget csatolnak.

Erminé. Vallásos, hívő lélek. Erősen fejlett művészi érzék. Titoktartó, de neki magának is van egy feltevése az őt illetően, amely a múltjából kideríteni jár a jelenbe. Otthonában pedantéria és gondosan kiválogatott műtárgyak szeretete jellemzi. Ragaszkodó természet. Erősen fél a csalódásoktól, amelyeket rendszerint túlzottan ítél meg.

Jenő. Lány kedély. Nincs elég akaratereje, hogy egy célra koncentrálja a figyelmét és a képességeit. Megokolatlanul pesszimista, viszont a legkisebb javulás tulságos optimistává teszi. Fiatalabb korában pozitív célkitűzése volt, de abbahagyta tanulmányait. Jövedelme, bekeszerető, barátokozó természet. Előreláthatóan egy nő fogja arra az útra vezetni, amelyen a boldogsághoz jut.

Pickwick. Rendszerető, komolykodó. Kissé kíváncsi, gyakran szórakozott. Minden vágya, hogy kivívja környezetét elismerését. Reális tervekkel foglalkozik. Mosolygó, egészséges, szimpatikus teremtés. Nem hiúbb, mint a hasonló korú lányok.

Kíváncsi. Vágyai és reményei ködösen imbolyognak anélkül, hogy alapot öltöttek volna. Érzelmes, sőt érzélgős és érzékeny is. Nagy ambícióval kezdett tanulmányait nem fejezte be. Őszinte és bizalmat keltő jellem.

Két kíváncsi. 1. Fiatalon is kialakult, határozott karakter. Energikus, gyakran túlló a célon. Munkában szerezni, szórakozásban vidám, de mérték-tartó. Magasabbra törő vágyai vannak. 2. Ingadozó, habozó természet. Mindig fél valamitől, rendszerint ok nélkül. Babonás hajlamú. Rendkívül barátságos, kellemes és hűséges.

Fehér rózsá. Nyiladozó lelkű, kíváncsi természetű, derűs, fiatal leány. Minden dolgát pedánsan végzi el. Hozzá tartozói nagyon szeretik és becézik. Semmi hajlama nincs alattomoságra, rosszindulatra.

APRÓHIRDETÉSEK

Tisztelettel értesítjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy az apróhirdetések díjmentes közlését kénytelenek vagyunk beszüntetni, mert amellett, hogy igen sok kellemetlenségünk származott a díjmentes hirdetésekkel kapcsolatban, arról győződünk meg, hogy a díjmentes hirdetésekkel kilencvenkilenc százalékban nem előfizetőink, hanem ismerőseik érdekében vették igénybe. Az utóbbi napokban szerkesztőségünkben olyan kellemetlen vitánk volt egy lapunktól teljesen távol álló hölgygel, akinek agresszív fellépése, minősíthetetlen követelése véglegesen megérlette a díjmentes hirdetések megszüntetését. Az illető hölgy azzal fordult hozzánk, hogy barátónje lapunknak előfizetője, akinél a lapot olvassa és tudomása van arról, hogy díjtalanul lehet hirdetni, reméli, hogy hirdetését már a legközelebbi számban közölni fogjuk. Mikor tudomására hoztuk, hogy kívánsága rendkívül meglep, mivel lapunknak nem előfizetője és óhajtatást nem teljesíthetjük, mert kizárólag csak előfizetőink hirdetését közöljük díjtalanul, heves apprehenzióval kijelentette, hogy az elutasítás miatt barátónit és ismerőseit lebeszéli lapunk további előfizetéséről. Nem az első eset, hogy lapunkat éppen a díjmentes apróhirdetésekből kifolyólag kellemetlenség érte s hogy további hasonló kellemetlenségektől megkíméljük magunkat és előfizetőinket, mai naptól kezdődőleg a díjtalan apróhirdetések közlését megszüntetjük. Aki apróhirdetést kíván lapunkban közzétenni, a hirdetés közlése fejében szavanként 10 fillért kell a hirdetés szövegével egyidejűleg beküldeni. A jelízes hirdetésekre érkező válaszlevelek továbbítására 1 pengő szintén a hirdetés díjával egyszerre utalandó át.

Teljes tisztelettel
a szerkesztőség.

Perzsa- és más szőnyegeik szakserű és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközölök. A lap előfizetői részére 10 százalékos kedvezmény. Cím: Teiharhoukian Vosdanik, Bpest, IV., Városház-u. 10. (Pilvax-köz 6.) Telefon: Aut. 897-86.

Árpádházi Szent Erzsébet Gyermekotthon Fajbaromfi telepe, Pécel. Pest m. Államilag ellenőrzött törzstenyésztés. Magas tojáshozamra, színre, alakra gondosan kiválogatott, elsőrendű edzett, egészséges és teljesítőképes Rhode Island Red (vörös izlandi) Amerikai fehér Leghorn, Fehér Wyandotte, óriás pekingi kacsaförzseiből tenyésztőjások, naposcsibék, növendékállatok megrendelhetők. Vérvizsgálat. Törzskönyvezés. Kérjen árjegyzéket. Telepünk számtalan elsődíj mellett, megnyerte az 1929. évi tenyészállat-kiállításon a földművelésügyi minisztérium tenyésztoi nagydíját.

Kifliburgonya. Néhány évvel ezelőtt sikerült egy külföldi termelőtől egy kiváló, eddig nem létező, elég nagyra nővő, minden célra alkalmas, talajban nem válogatós, bőven termő kifli burgonyára szert tennem, melyből ez évben már meglehetősen készlet felett rendelkezem és 5 kg-os postacsomagokban 2 P. 50 fillérről szállítom. Csomagolás önköltségen. Michl István kertészeti telepe, Tata-Tóváros

Zongora, piano, harmonium csakis szolid cégnél vásárolható!

Hörl Nándor, II., Török-utca 8.
Fizetéskedvezmény.

Hollandiai Gladiola gumóim ára ez évben is garantált virágzóknak vegyes, szép színekben 6, erősebb nagyobb gumónak 9, kiváló, extra, óriás virágúnak 12 pengő száz darabonként. Csomagolás önköltségen. Kezelési utasítást küldök. Michl István kertészeti telepe, Tata-Tóváros. Telefon: 47 és 74.

Kérjen árjegyzéket! Rózsák, díszeserűk, évelők, epergyökerek, virágpalánták, Szerezze be a legolcsóbb és legmegbízhatóbb helyről: Huszthy Jánosné kertészetéből Nyáregyháza. Pest m. Kérjen árjegyzéket!

Kertek tervszerű rendezését, egész évi gondozását, pálmák, gyümölcsfák metszését, betegségek gyógyítását, erkélyek ültetését, előkelő menyegzők díszítését, esokrok, koszorúk készítését vállalom. Hívásra házhoz megyek. Hojszak Ferenc. Bpest, Üllői-út 88.

Betegsége hajlandósággal bíró. gyenge fejlődésű vészegény gyermekek és felnőttek legjobb üdülőhelye tavasszal a tengermentéken Grádóban (Itália) „Villa Iris“ magyar panzió. Áprilisban csoportutazás. Napj panzió 9 pengő. Érdeklődhető a tulajdonosnőnél, özv. Gschaiderné, Békéscsaba. Gyulai-út 3.

Akác és vegyesvirág méz 5 kg-os postabüdozomben 11 pengő utánvétellel bérmentve. Girst József méhész, Paks Fő-u. 50.

Vargánya gomba elsőrendű, napon szárított 20 P, kemencében szárított 13 P. Füstölt sertés kolbász különlegesség 3.90 P. Dió vékonyhéjú 1.70 P. Dughagyma, csiraképes, hosszúkás 25 fillér, gömbölyű 55 fillér, gyöngyösi törpebab fehér, különlegesség 65 fill. postán utánvétellel. Kormos Mihály, Gyöngyös.

Kiváló ó-borok, következő fajokban vasúton küldve, utánvétellel, legkisebb mennyiség 60 liter. A hordót kölesön adom négy hétre és az bérmentve visszaküldendő. Muskotály a borok gyöngye 1.08 P, Leányka, különleges, zamatos 1.05 P, Rislng rajnai pecsenyebor 84 fillér, Burgundi vörös, kiváló 84 fillér. Báro Oreyz János, Gyöngyös.

GYOMORÉGÉS egyedüli természetes ellenszere **Cigelka „István“** sóscarbonátmos jódos forrászive. Kapható mindenütt. Megrendelhető: V., Sas-u. 29. — Tel: 120-20

Azlatáshoz

Henko

Mosáshoz

Persil

Összecsukható új, vagy keveset használt gyermekszékre kérek szíves árajánlatot. Bruksner Endréné, Sár-bogárd.

Nyugdíjas úrinőt, ki jól tud főzni, keres özvegy úrinőt, ellenértékül lakást és ebédet adok. Sürgős megkeresést kérek: II., Hattyu-u. 11. ajtó 8. d. e. 10—1-ig és d. u. 3—7-ig.

Csilagné Pollák Gizella fiú- és leány-gyermek ruhaterme, Budapest, V., Csáky-u. 16. I. 7.

Varrógépen megtanítom himezni azsurt, filét, stb. olcsón. Fehérnemű himzéseket igen olcsón vállalom. Cím: Damjanich-u. 26b. II. udvar fsz. 9.

Keresek gyermekeim mellé német születésű, vagy németül beszélő leányt, ki a takarítást is elvégzi. Dr. Pánczél Józsefné, Gyula.

Özvegy apák. Ha nincs, aki árva gyermekeiket gondozásban részesítse, mérsékelt díjazásért elhelyezhetik vidéki gyermektelen tisztviselő családnál, ahol igazi szeretetben részesülnek. Cím: „Anyahelyettes“ jelige alatt kiadóban.

Özvegyember, gyönyörű hatéves kis fiával lakást és teljes ellátást keres, gyermekszertő úri családnál, ahol családias otthonban részesülne. Ajánlatot „Családias“ jeligére kiadóba kérek.

Óriás japán krizantémból különféle színű 10 tő csomagolással 2 P. Nyári krizantém mag, teljes viola mag adagja 25 fillér. Cím: Sz. Farkas Jolán, Monor, Vajda-u. 29.

Második leánynak keresek 15—16 év körüli becsületes, jólelkű, szorgalmas árvaleányt, ki varráshoz is ért. Cím: Molnár Aladárné műszaki főtan. neje, Újpest, Vízműtelep.

Eladó, vagy kiadó Rózsadomb környékén, fenyveserdő mellett masszív 3 szobás, hallos, májusra kész villa. Keresek kéz alatt modern vagy antik hall, ebédlő és női szobaberendezést. Cím: Sz.-né, Budapest, Zöldmáli-út 47.

Balatonkeresztúron víz mellett, fürdő, villa, két szobás új épület berendezéssel. Balatonzamárdin 640 négyszögöl telek nagyon olcsóért sürgősen eladó. Cím: Zsemlye Ernőné, Kispeszt, Kisfaludy-u. 19.

Urileány nappalra ajánlkozik úrnőhöz, vagy gyerekekhez. Kézimunkát is vállal olcsón. Cím: 162—94 telefon.

Magányos úrnőnél minden házi dolgot elvégző, önállóan főző árva úrileány otthont talál. Özv. J. L.-né, Újpest, Klauzál-u. 28.

Balatonalmádiban 2 és 3 szobás villa eladó kedvező fizetéssel, esetleg kiadó. Kitűnő helyen fekszik. Cím: Dr. Fassánok Gábor Budapest, IV., Vármege-u. 5.

Fiatal leány, kereskedelmi érettségivel, német, francia nyelvtudással, megfelelő állást keres. Leveleket „Jelles érettségi“ jeligére kiadóba kérek.

Keletitől legfeljebb félórai járásra eső helyen keresek négyszobás, kertes családlíházat bérbe. Lechner, Budapest, Uri-u. 10.

Komoly urileány éves bizonyítvánnyal gyermekek mellé ajánlkozik. Háztartásban segítkezik és kézimunkázik. Cím: Zilahy Béláné, Bonyhád.

Fehér amerikai Leghorn, kiállítás díjazott tenyész kakasok 5—7 P. árban eladók. Előjegyzések eszközölhetők május végi szállításra 5 hónapos növendék Leghorn és Vörös izlandi kakasokra 4—6 P. árban. Cím: L. Jenőné, Mikospusztá, Vas m. Postahivatal.

Antik secretaire, intarziás céhláda. Louis XV. karosszék eladó. Megtekinthető délután. Attila-körút 19. félem 6.

Rhode **Izland** **Rhed** tenyésztőjások kaphatók darabonként 50 fillérért. Dr. Laczkó Józsefné, Üllő, Országút 60.

Trafiktulajdonosnő, özvegy úriasszony, nyugdíjas állású úriemberrel házasságot kötne. Lehet rokkant tiszt is. „Szolid 37“ jelige alatt kiadóban.

Keresek két gyermekem mellé intelligens, jólelkű, házimunkában segédkező német kisasszonyt. Cím: „Szép gyermekek“ jelige alatt kiadóban.

Intelligens, kitűnően főző úrnő, perfect német, házvezetőnői, vagy konyhafelügyelőnői minőségben elhelyezkedést keres. Cím: „Feltétlenül megbízható“ jelige alatt kiadóban.

Fehér amerikai Leghorn tenyésztőjást darabonként 40 fill. előjegyzés szerint szállítok. Bády Pálné ev. esperes neje, Tápiószéle.

Fajtszta, sávozott plymouth tenyésztőjások darabonként 40 fillérért kaphatók V. Faragó Sándornénál, Nagykovács, Kecskeméti-u. 23.

Kérem postamester előfizetőtársnőmet, ki volna hajlandó egy szerény úrileányt hivatalában alkalmazni, hogy az összes postai teendőket elajánthassa. Cím: „Jövő“ jelige alatt kiadóban.

Magányos nyugdíjas úriasszony társulna idősebb nyugdíjas özvegy asszonnyal, vagy magányos leánnyal. Kinek lakását biztosítaná, vagy intelligens leányt magamhoz vennék teljes ellátással. Egészséges faluhelyen lakom. Cím: „Magányos úrinő“ jelige alatt kiadóban.

Kétszobás, modern komfortos udvarj lakás május elsejére kiadó. Megtekinthető József-körút 25., V. 5. Halbwidlnél.

Intelligens, szerény, házias vidéki árva úrleány, ki a háztartás vezetésében teljesen jártas, jól főz, szépen kézimunkázik, úri családnál házikisasszonyi, vagy házvezetőnői állást keres. Háztartás egyedüli vezetését is vállalja. Cím: „Tisztviselő özvegye“ jelige alatt kiadóban.

Áprilistól kezdődőleg három hónapra garantált feregmentes kétágyas, lehetőleg utcai szőp szobát keresek a fővárosban. Cím: „Vidéki“ jelige alatt kiadóban.

Fiatal német leányt keresek, ki takarít, mosás, vasalásban segít, gyermekekkel foglalkozik. Fizetés 20 P. Körorvos, Szomajom, Somogy m.

Női és férfialapok olcsó árban kaphatók. Előfizetőknék 5% engedmény. Budapest, VII., Akácfa-u. 60.

12—15 éves, szegény árvaleánykának szerető otthont, ellátást és ruházatot nyújtanék a háztartásomban való segédkezéséért. Cím: „Szerető otthon“ jelige alatt kiadóban.

Kiadó Budapesten, I., Albert-utcai kiterőnél két ötszobás lakás, emeleti és földszinti. Ablakok kertbe nyílnak. Egy-egy lakás évi bére 1000 pengő. Közlebbi megtudható I., Vár, Dísz-tér 3., I. 14. ajtó alatt.

Kifogástalan, középkorú menekült özvegy úrinő elhelyezkedne mint anyahelyettes, házvezetőnő, vagy társalkodónő. Gyermekszertő, türelmes, kitűnően főz, beszél magyarul, németül, franciául. Cím: Özv. Oszvaldné. Budapest, Juranics-u. 13. J. 291.

Jó családból való fiatalabb nő, ki jól főz és a háztartás minden ágában jártas, szobalány mellé gyermektelen házaspárhoz felvétetik. Rauchbauer Ödönné, Debrecen, Péterfia-u. 29.

Az ingyenes apróhirdetéseket végleg beszüntettük!

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTESZ BÉLA
Szerkesztő: tordai BÓJTHE ETEKKA
Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN
Kéziratokat nem adunk vissza

A fedőlapon közölt Gutenberg-féle hirdetés alábbi szelvényét rendelés esetén szíveskedjenek fenti címhez beküldeni, melyet azért közlünk e helyen külön a hirdetésközlő, hogy lapunk fedőlappja ne csonkíttassék meg a szelvény kivágása által.

SZELVÉNY

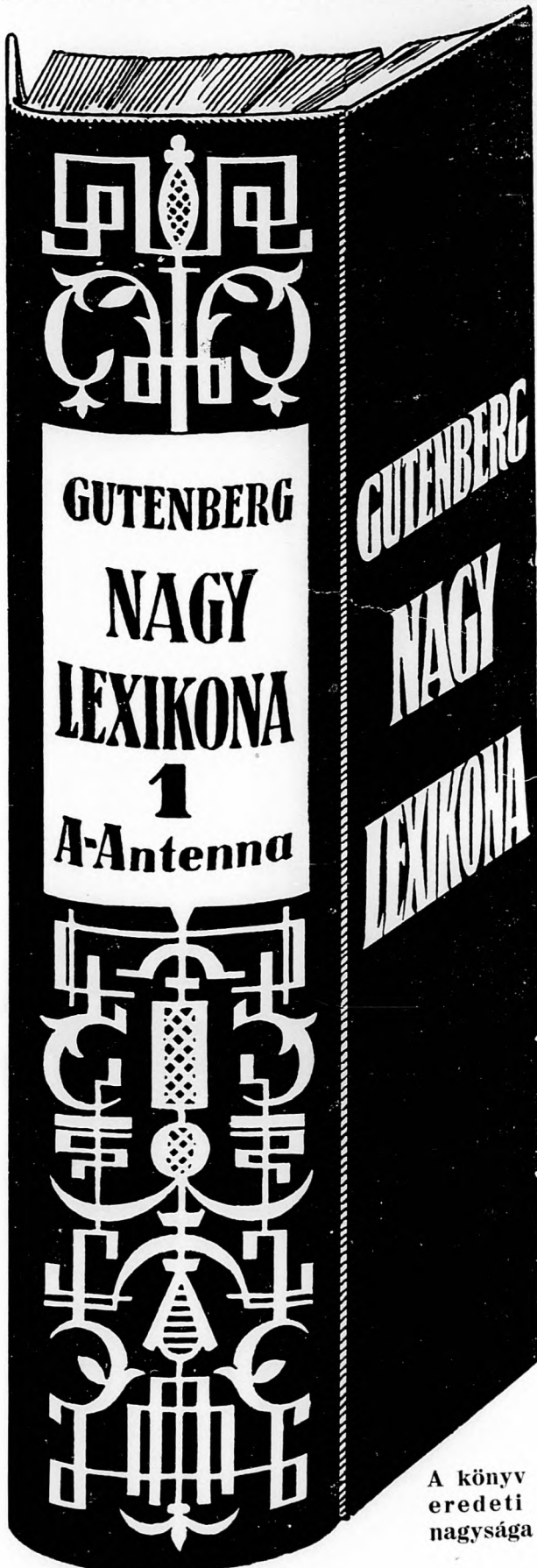
60/A II.

Alulírott Gutenberg teljes nagy Lexikonát a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név:

Lakhely: Posta:

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

A könyv
eredeti
nagysága

INGYEN

GUTENBERG

NAGY LEXIKONA

Egy évi nagyarányú előkészítés után rövidesen megjelenik ez a nagy, legmodernebb, legújabb és rendkívül terjedelmes magyar nyelvű **lexikon**.

Elhatároztuk, hogy e lexikon nagy részét ingyen adjuk, tehát mindazok, akik a 28 oldalon lévő szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címre beküldik **ingyen** kaphatják a kiadásunkban megjelenő

Gutenberg NAGY LEXIKONÁT

körülbelül 20.000 hasáboldal terjedelemben, nagy lexikonalakban. Ezen lexikon több mint **tízmillió** szót tartalmaz és az illusztrációk száma is meghaladja a 10.000-t, közöttük többszáz többszínű képpel, művészi reprodukcióval és rengeteg térképpel. A képmelléletek a legfinomabb famentes papíron vannak nyomva.

Az összes emberi ismeretek tára! A legújabb lexikonban — a legújabb adatok. Eddig a gazdag emberek álma volt, — most mindenki megkaphatja!

Ezt a lexikont ingyen adjuk, csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk fizetesként 35 filléryi megtérítést. A szétküldés kéthetenként, a tényleges portó-költség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeznek.

Megadjuk mindenkinek a módot, hogy ezt a lexikont szépen és olcsón bekötte is megszerezheti. Erről prospektusunk nyújt bővebb felvilágosítást.

Mindennemű pénzküldemény mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, melyek 10 napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa
GUTENBERG

könyvkiadóvállalat

BUDAPEST,

IV., Váci utca és Eskü út sarok (Eskü út 3.)

Telefon: Aut. 874-66, Aut. 882-72.

A rendelési szelvény a 28. oldalon található, amelyet megrendelés esetén kérünk kivágni és a Gutenberg könyvkiadóvállalat címére, Budapest, IV., Eskü út 3. szám alá beküldeni.

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

BÁLOZÓ BUDAPEST
FELVÉTELEK A M. E. C. JELMEZBÁLJÁRÓL

fehérvári Dieballa Sítvi

Benedek Klára

Lechner Marianne

Jendrassik Nellij